Alianța Evanghelică

Cultul Baptist Cultul Creștin după Evanghelie Cultul Penticostal

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Speranța Doina Cătană *Gheorghe Cătană*

Religie

Manual pentru clasa a X-a

Liceu și Școala de Arte și Meserii

Editura Dalia
2006

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației și Cercetării.
Manualul a fost aprobat prin Ordinul ministrului Educației și Cercetării nr. 4059 din 10.05.2005, în urma licitației organizate de către Ministerul Educației și Cercetării, este realizat în conformitate cu programa analitică aprobată prin Ordin al ministrului Educației și Cercetării nr. 4598 din 31.08.2004 și este distribuit **gratuit** elevilor.

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:						
Anul	Numele elevului care a primit manualul	Clasa	Școala	Anul școlar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1.						
2.						
3.						
4.						

* Starea manualului se va înscrie folosind termenii: nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat.

Cadrele didactice vor controla dacă numele elevului este scris corect.

Elevii nu trebuie să facă nici un fel de însemnări pe manual.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 1
MUZICA BISERICEASCĂ ŞI MESAJUL SPIRITUAL AL ACESTEIA

1. SCURT ISTORIC AL MUZICII ÎN VECHIUL TESTAMENT

„Stelele dimineții izbucneau în cântări de bucurie şi toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie".

Iov 38:7

Originea muzicii

Din Genesa până la Apocalipsa, Biblia vorbeşte despre muzică. Astfel, aflăm că, înainte de a fi pe pământ, muzica a fost practicată în cer.

Originea divină a muzicii este ilustrată de Iov, în capitolul 38:7. El surprinde lauda adusă de *„stelele dimineții"* care *„izbucneau în cântări de bucurie"* şi *„toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie"*.

Dumnezeu, care a creat lumea prin sunetul primului cuvânt, când *a zis: „**să fie lumină**!"*, a pus amprenta muzicalității pe întreaga Sa creație. Muzica este un arc peste timp. Când Domnul Isus se va reîntoarce pe pământ pentru a finaliza planul de mântuire cu privire

la omenire, va folosi de asemenea un semnal muzical. *„...într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați"* (1 Cor. 15:52). Chiar și pentru ziua în care l-a creat pe Lucifer, Dumnezeu a pregătit instrumente muzicale ca să cânte: *„Timpanele și flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut"* (Ezechiel 28:13). Înțelegem de ce diavolul este suficient de muzical ca, pervertind darul lui Dumnezeu să poată face din aceasta o unealtă pentru atragerea oamenilor în păcat.

Muzica va continua în Cer, unde întreaga suflare va aduce laude la adresa lui Dumnezeu. *„Și am auzit venind din cer un glas ca un vuiet de ape mari, ca vuietul unui tunet puternic; și glasul pe care l-am auzit era ca al celor ce cântau cu alăuta și cântau din alăutele lor. Cântau o cântare nouă înaintea scaunului de domnie...și nimeni nu putea să învețe cântarea, afară de cei o sută patruzeci și patru de mii, care fuseseră răscumpărați de pe pământ"* (Apoc.14:2,3).

Dumnezeu a creat vocea omului, ca cel mai complex dintre instrumente. *„Cine a făcut gura omului?...oare nu Eu, Domnul?"* îi spune Dumnezeu lui Moise. (Exod 4:11). El a dat omului abilitatea de a vorbi, de a cânta și de a crea instrumente muzicale. Primul om menționat în Biblie ca maestru al instrumentelor muzicale este Iubal, *„tatăl tuturor celor ce cântă cu alăuta și cavalul"* (Gen.4:20).

La începutul existenței umane este evident că muzica folosită a

fost una orală, neprofesionistă. Cântecele se transmiteau pe cale orală, iar porunca lui Dumnezeu era foarte clară cu privire la folosirea muzicii ca mijloc de conservare a istoriei şi de transmitere din generaţie în generaţie a evenimentelor consemnate astfel. Dumnezeu îi porunceşte lui Moise să scrie un cântec pentru copiii lui Israel, ca aceştia, la rândul lor, să îi înveţe pe copiii lor despre minunile pe care le-a făcut Dumnezeul cel Mare cu poporul Său. *„Acum scrieţi-vă cântarea aceasta. Învaţă pe copiii lui Israel s-o cânte…"* (Deut.31:19).

Organizarea (instituţionalizarea) muzicii

Până la perioada practicării muzicii în Templu cântarea era la îndemâna oricărui om talentat din popor, din *casa lui Israel*. Când Chivotul a ajuns în Ierusalim, regele David a ridicat un cort special pentru acest scop, şi i-a numit pe leviţi să se ocupe doar cu activitatea muzicală. În acest moment se înregistrează primul document despre o organizare muzicală profesionistă, sub conducerea unui dirijor. *„Chenania, căpetenia muzicii între leviţi cârmuia muzica, fiindcă era meşter"* (1Cron. 15:22).

Muzician el însuşi, regele David a înţeles influenţa modelatoare a muzicii şi rolul ei în crearea mediului ambiant al prezenţei lui Dumnezeu. De aceea David a solicitat dedicarea a 4000 de cântăreţi, (1Cron. 23:5) pe care i-a împărţit în 24 de coruri (1 Cron. 25:1-31). Numărul celor ce aveau de îndeplinit slujba de cântăreţ-prooroc, acompaniaţi de instrumente a fost fixat de David, din familiile lui Asaf, Heman şi Iedutun. (1 Cron. 25:6,7).

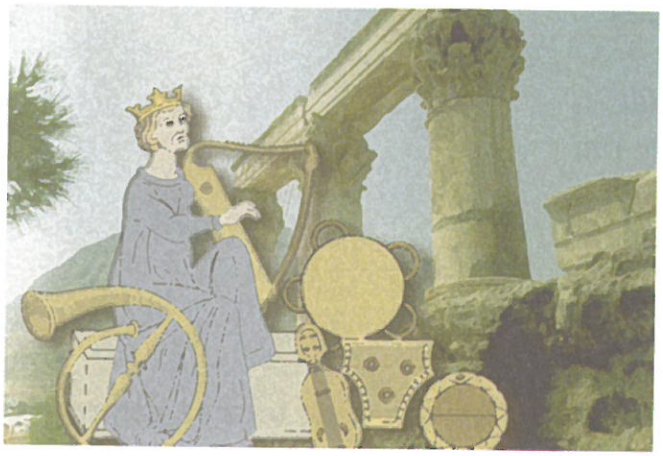

După construirea Templului lui Solomon, liturghia devine mult mai spectaculoasă. Biblia descrie ceremonia de dedicare a Templului şi partea muzicală a acesteia în detaliu în 2 Cron. 5:12,13. Din această descriere aflăm despre puterea muzicii de a aduce prezenţa lui Dumnezeu în mijlocul oamenilor (2Cron. 5:13).

Când s-au pus temeliile unui nou templu au răsunat cântări acompaniate de o fanfară sau orchestră (Ezra 3:10,11). Toate slujbele se petreceau într-o atmosferă de închinare şi pioşenie cu ajutorul muzicii.

Cu timpul acest fel de liturghie a devenit rituală, lăsând tot mai puţin loc pentru spontaneitate, pentru muzica izvorâtă din inimă, sub inspiraţia unui moment de extaz.

Muzica în viaţa socială

Muzica a însoţit viaţa vechilor evrei în toate aspectele sale sociale.

Ceremonii de despărţire

Laban îl mustră pe Iacov că a fugit fără o serbare de despărţire cu cântece, timpane şi alăute (Gen. 31:27).

Boală

Când împăratul Saul a fost muncit de un duh rău slujitorii lui au căutat un om care să ştie să cânte cu harfa pentru a-i alina suferinţele (1Sam. 16: 23).

Momente critice ale vieţii

Vorbind despre necazurile lui, Iov foloseşte muzica pentru a-şi exprima starea de spirit (Iov 30:31).

Pavel şi Sila au cântat când erau închişi, puşi în lanţuri şi cu picioarele în butuci (Fapte 16:25).

În lupte

Cucerirea Ierihonului a rămas celebră pentru biruința câştigată în acompaniamentul instrumentelor muzicale (Iosua 6). Alt exemplu este momentul în care Iosafat, împărat al lui Iuda, se văzuse înconjurat de trei popoare care-l invadau (2Cron. 20:14,25).

Comemorarea unor evenimente istorice

Eliberarea din Egipt a prilejuit o celebră cântare de biruință (Exod cap.15). Victoria împotriva Canaaniților sub Debora şi Barac a fost un moment istoric consemnat în cântare (Jud. 5:1-31). Biruința lui David asupra lui Goliat şi asupra armatei filistene a inspirat un alt moment muzical (1 Sam.18:6,7).

Ezechia şi leviții au fost în fruntea laudelor către Dumnezeu atunci când s-a început din nou închinarea la Templul din Ierusalim, după o lungă perioadă de neglijare şi idolatrie. O mare sărbătoare a paştelor a fost organizată cu cântări şi muzică instrumentală (2 Cron. 30:21).

Fiecare al cincizecilea an era sărbătorit în mod special, când se anunța anul de veselie. Sclavii erau eliberați, se reîntregeau familiile şi era declarat un an de odihnă pentru pământ (Lev. 25:9,10).

Dedicarea templului- cortul întâlnirii

Pregătindu-se să aducă chivotul la Ierusalim David a poruncit să fie rânduiți cântăreți şi instrumentişti ca să înfrumusețeze serbarea dedicării (1 Cron. 15: 16-22;16:4-6,41,42).

După construirea templului lui Solomon, organizarea cântăreților s-a repetat după modelul conceput de regele David (2 Cron. 5:12,13).

La dedicarea zidurilor reclădite ale Ierusalimului sub Neemia, s-a folosit din nou muzica. (Neemia 12:24,27-43)

După şaptezeci de ani de captivitate cei ce s-au întors din Babilon şi Asiria au celebrat punerea temeliilor pentru noul templu din Ierusalim (Ezra 3:10,11; Neemia 12:35,41).

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Ce cunoaşteți despre originea muzicii ?
- Care este cel mai complex dintre instrumentele muzicale?
- Enumerați cinci aspecte ale vieții sociale însoțite de muzică.

2. CÂNTAREA LUI MOISE

„Căci voi vesti Numele Domnului.
Dați slavă Dumnezeului nostru!"
Deut. 32:3

Profil istoric

Pe lângă alte personaje din Vechiul Testament, Moise este un personaj impresionant pe care Dumnezeu l-a ales să conducă poporul Israel din Egipt în țara promisă. Născut în robie, într-o vreme când nou născuții de parte bărbătească erau ucişi din ordinul faraonului, Moise a scăpat cu viață datorită, mai întâi lui Dumnezeu, apoi a mamei, a surorii sale şi a prințesei egiptene care l-a scos din apele Nilului. El a avut parte de o educație aleasă la curtea faraonului, dar nu şi-a uitat niciodată poporul. Împlinindu-şi menirea pentru care Dumnezeu îl pregătise, Moise a fost un lider al poporului Israel şi a devenit vocea lui Dumnezeu pentru popor, prin tot felul de încercări spre țara promisă. Unul din cele mai importante momente ale ieşirii din robie este eliberarea de sub egipteni şi intervenția directă a lui Dumnezeu în istorie.

Compozitorul Moise

Prima cântare din Biblie, cântată după ce copiii lui Israel conduşi de Moise au trecut Marea Roşie, a fost în esenţă o cântare de laudă şi mulţumire către Dumnezeu, şi se găseşte consemnată în Exod cap. 15.

„Atunci Moise şi copiii lui Israel au cântat Domnului cântarea aceasta. Domnul este un războinic viteaz. Numele Lui este Domnul" (Exod 15:3).

Sărbătorirea unei biruinţe în care era onorată intervenţia lui Dumnezeu se derula spontan. Înţelegem prin aceasta că Dumnezeu primeşte sinceritatea unei inimi deschise, dintr-o deosebită stare de recunoştinţă, fără inhibiţiile unor forme artistice minuţios elaborate. În Exod 15:1-18 este descrisă o cântare de biruinţă în care Moise şi Maria, sora lui, acompaniaţi de toţi copiii lui Israel au cântat Domnului. Cântarea este un imn de laudă la adresa forţei divine, de neînţeles pentru mintea omenească, precum şi o descriere a luptei şi a biruinţei. Maria, era o talentată interpretă, care, luând în mână un instrument de percuţie, o timpană, a dat răspunsuri muzicale potrivite copiilor lui Israel. *„Domnul este tăria mea şi temeiul cântărilor mele de laudă. El m-a scăpat. El este Dumnezeul meu, pe El Îl voi lăuda. El este Dumnezeul tatălui meu, pe El Îl voi preamări"* (Exod 15:2). Această cântare a devenit pentru copiii lui Israel un model imnic de laudă şi recunoaştere a puterii lui Dumnezeu.

Compoziţie cu valoare educativă

Înainte ca Moise să îşi sfârşească drumul vieţii pământeşti, Domnul îi porunceşte să scrie o cântare educativă pentru copiii lui Israel: *„acum, scrieţi-vă cântarea aceasta. Învaţă pe copiii din Israel s-o cânte, pune-le-o în gură..."* (Deut. 31:19).

Cântarea lui Moise a fost prezentată în fața întregii adunări a lui Israel. Conținutul ei este cuprins în Deuteronom 32:1-43. Moise ascultă de glasul Domnului care-i porunceşte să învețe istoria lui Israel prin cântare, pe care o concepe sub formă de baladă istorică. Din textul cuprins între versetele 1 şi 43 ale cap. 32 din Deuteronom, rezultă conținutul ei, cu valoare educativă. Moise porunceşte copiilor lui Israel să învețe şi să transmită urmaşilor această cântare, întrucât ea cuprinde nu numai istoria, dar şi legea care trebuie împlinită de popor.

„Puneți-vă la inimă toate cuvintele pe care vă jur astăzi să le porunciți copiilor voştri, ca să păzească şi să împlinească toate cuvintele Legii acesteia. Căci nu este un lucru fără însemnătate pentru voi, este viața voastră şi prin aceasta vă veți lungi zilele în țara pe care o veți lua în stăpânire, după ce veți trece Iordanul." (Deut. 32: 46,47).

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Descrieți portretul de lider al lui Moise.
- Cine a interpretat cântarea compusă după trecerea Mării Roşii?
- Explicați în ce constă valoarea educativă a Cântării lui Moise?

3. CÂNTAREA ANEI

„Pentru copilul acesta mă rugam și Domnul a ascultat rugăciunea pe care I-o făceam. De aceea vreau să-l dau Domnului: toată viața lui să fie dat Domnului"

1 Sam. 1:27-28

Portret

În întâia carte a lui Samuel este descrisă o mare biruință asupra limitelor naturii biologice a omului. Ana este cunoscută ca mamă a lui Samuel, marele profet și judecător al lui Israel. Ea l-a născut pe Samuel în urma rugăciunilor insistente făcute înaintea lui Dumnezeu, deși era o femeie stearpă. Numele Samuel, înseamnă ***„Dumnezeu a ascultat"***, *„căci, a zis ea, de la Domnul l-am cerut"* (1 Sam. 1:20). Sterilitatea Anei este atribuită intervenției directe a lui Dumnezeu, pentru că găsim scris: *„dar Domnul o făcuse stearpă"* (1 Sam. 1:5).

Samuel a fost ultimul dintre judecători și un profet în Israel. Se întâmplă uneori, ca Dumnezeu să ne lase să îndurăm dezamăgiri, încercări tocmai cu scopul de a lucra apoi în viețile noastre, împlinind un plan al Său, necunoscut de noi.

Darul Anei

Bătrânul preot Eli a văzut-o pe Ana rugându-se şi a rostit: *„Du-te în pace şi Dumnezeul lui Israel să asculte rugăciunea pe care I-ai făcut-o"* (1 Sam. 1:17). Dar Ana Îi promisese lui Dumnezeu că, dacă va avea un băiat, îl va închina pe viață în slujba Domnului. După ce Ana l-a născut pe Samuel şi l-a înțărcat, ea şi-a ținut promisiunea de a-l închina Domnului. Micuțul copil a fost dedicat în slujba lui Dumnezeu pentru toată viața lui. Ana a adus jertfele de mulțumire la Templu, unde l-a lăsat pe Samuel în grija preotului Eli, pentru creştere şi educare, dedicându-l slujirii divine.

Cântarea Anei

Modul în care Ana şi-a adus recunoştința în fața lui Dumnezeu, atunci când l-a lăsat pe Samuel la Templu a devenit celebru prin cântarea pe care Ana a compus-o cu acest prilej.

Cântarea Anei preamăreşte grija providențială a lui Dumnezeu față de cei care rămân credincioşi Lui (v.9). Ea se bucura de mântuirea sa şi preamărea pe Domnul pentru că este sfânt şi singur Dumnezeu (v.2). Cântarea Anei a devenit un simbol al biruinței obținute prin credința în Dumnezeu. *„Mi se bucură inima în Domnul, puterea mea a fost înălțată de Domnul. Mi s-a deschis gura larg împotriva vrăjmaşilor mei, căci mă bucur de ajutorul Tău!"* (1 Sam. 2:1).

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Descrieți pe scurt portretul Anei.
- Ce dar a adus Ana ca semn de mulțumire pentru că rugăciunea i-a fost ascultată?
- Indicați faptele prin care Ana a rămas celebră între oamenii credinței.

MI SE BUCURĂ INIMA-N DOMNUL

(cântarea Anei)

Mi se bucură inima-n Domnul
căci puterea mea El a-nălțat
spre vrăjmași gura larg mi-e deschisă
c-ajutorul Său m-a bucurat

refren: Nimeni nu este-așa sfânt ca Domnul
nu este alt Dumnezeu peste tot
Nu e stâncă așa cum e Domnul,
Dumnezeu Cel Preanalt, Savaot

Nu vorbiți cu atâta-ngâmfare
nu rostiți al mândriei cuvânt
căci El e-un Dumnezeu, care știe
cântări tot ce faci pe pământ

Arcul celor puternici sfărmat-a
iar cei slabi cu putere-s încinși
cei flămânzi au acum odihnă,
cei sătui azi de foame-s învinși

Chiar și-aceea ce n-avea pe nimeni
a primit fericită copii,
iar aceea ce-avea o mulțime
a rămas lâncezind fără ei.

Traian Dorz
vol. ***Cântări de slavă***

4. PSALMUL ROBILOR EVREI (Ps. 137)

„Pe malurile râurilor Babilonului şedeam jos şi plângeam, când ne aduceam aminte de Sion"
Psalmul 137:1

Ce sunt psalmii?

Psalmii ocupă un loc central în slujba liturgică a evreilor. Ei alcătuiesc *Cartea de cântări* a poporului lui Dumnezeu, în special a celor ce s-au închinat la Templul din Ierusalim. Cartea psalmilor cuprinde perioada care începe cu vremea lui Moise, în jurul anului 1440 î.Cr. până la reconstruirea Templului din vremea lui Ezra, cca. 450 î.Cr. Scriitorii Vechiului Testament au folosit trei cuvinte de bază pentru a-i chema pe israeliți să-L laude pe Dumnezeu: cuvântul *barak*, tradus cu *a binecuvânta pe Dumnezeu*, cuvântul *Halal*, de la care vine *Aleluia* şi înseamnă *Lăudați pe Domnul,* şi cuvântul *yadah*, tradus uneori cu *a aduce mulțumiri*.

Cum se interpretau psalmii?

Psalmii erau intonați într-o manieră apropiată vorbirii, sub forma unui recitativ, destul de des acompaniat de un instrument cu coarde, numit *psalterion* sau *psalteriu*. Recitarea-cântată acompa-

niată de psalteriu a fost denumită *psalmodiere*. Imagini de o rară frumusețe clădesc o poetică-model pentru comunicarea cu Dumnezeu. Popularitatea lor facilita cântatul coral al întregii comunități.

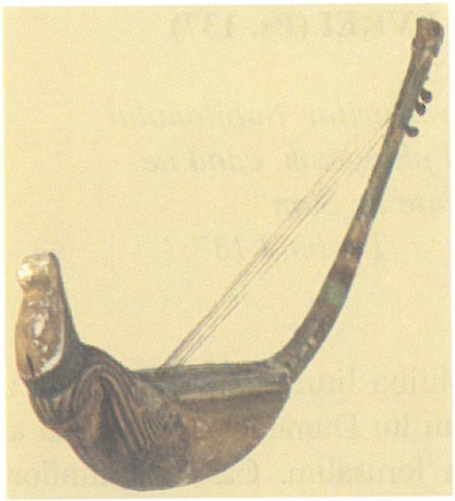

Psalmii au însoțit viața vechilor evrei în toate momentele ei, indiferent dacă erau momente de bucurie, de mari biruințe sau de mari căințe în fața lui Dumnezeu, atunci când ei se aflau în necaz şi cereau ajutorul divin.

Conținut

Psalmul 137, a fost compus şi cântat în timpul robiei babiloniene. Frumusețea dar şi drama evreilor captivi a devenit o sursă de inspirație pentru marele compozitor de operă, italianul Verdi. Acesta a lăsat omenirii nemuritoarea pagină corală, în opera sa *„Nabuco"*, prin celebrul *„cor al robilor evrei"*. Textul acestuia a fost conceput pentru cor pentru că se presupune că psalmul a fost intonat în comun de către robii evrei care precizează în versetele 2 şi 3: *„În sălciile din ținutul acela ne atârnasem harfele. Căci acolo biruitorii noştri ne cereau cântări şi asupritorii noştri ne cereau bucurie, zicând: cântați-ne câteva din cântările Sionului!"* Obligați să cânte pe meleaguri străine, evreii creatori de frumos artistic dau glas durerii lor în versuri. În condiții similare s-a născut şi Psalmul 137: *„Cum să cântăm noi cântările Domnului pe un pământ străin?"* (Ps.137:6).

Cântarea lor a devenit celebră prin asocierea circumstanțelor în care a fost compusă cu suferințele omenirii aflate în captivitatea păcatului. Prin analogie, înțelegem că sclavii spirituali aflați în robia păcatului tânjesc în sufletul lor de dorul unei alte țări în care îşi găsesc eliberarea.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Descrieți psalmii ca mod de închinare la evrei.
- Cum se interpretau psalmii?
- Explicați condițiile istorice în care a fost compus psalmul. 137.
- Analizați conținutul spiritual al Psalmului 137.

HARFELE NOASTRE

Doar vântul mai plânge în sălcii tăcute,
La malul durerii, la râul uscat,
Cresc harfele noastre în crengi neştiute,
De dorul cântării ce n-am mai cântat.

La marginea nopții de geamăt şi jale,
Fantomele mele cu părul vâlvoi,
Voi, harfele mele cu corzi vegetale,
Mă doare tăcerea cântării din voi.

Eternă-odiseea râului spre mare
Mi-a spart oglinda harfei atârnate,
Lăsând prinos de lacrimi şi uitare
În despletirea crengilor uscate.

La râul mare-al Babilonului din noi
Duşmanii-mi cer cântări de bucurie;
Cum să cântăm când sanctuarul e-n noroi
Şi amintirea lui e rană vie?

Să-şi uite dreapta mea destoinicia ei
De te-oi cânta Ierusalime-ntre străini;
Doar apa râului în plânsul ei
Îmi stâmpără durerea mută-n rădăcini.

Pe malul ei durerea-n harfe tace iar
Sub săgetarea rece a asprelor priviri,
De plânsul mut, adânc, mi-e sufletul amar,
Visând din nou edictul marii rezidiri.

Petru Lascău
Vol. ***Semnătura iubirii***

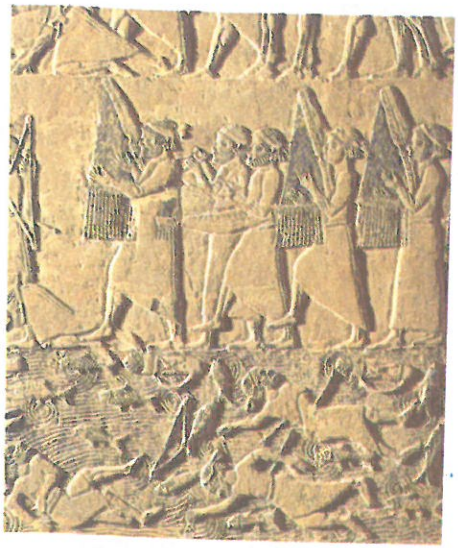

5. CÂNTĂRILE FIILOR LUI ASAF

„Când au pus lucrătorii temeliile Templului Domnului, i-au aşezat pe preoți în veşminte, cu trâmbițe şi pe leviți, fiii lui Asaf, cu chimvale, ca să-L laude pe Domnul după rânduiala lui David, împăratul lui Israel." (Ezra 3:10)

Compozitorii psalmilor

Cartea Psalmilor este deseori numită *Psalmii lui David*, pentru că el este autorul celor mai mulți dintre psalmi. Pe lângă David, apar şi alți autori ale căror nume se regăsesc în titlurile psalmilor. Pe baza informațiilor existente, cei mai mulți teologi au ajuns la concluzia unei liste de autori, după cum urmează:

- David: 73 de psalmi;
- Asaf: 12 psalmi
- fiii lui Core: 11 psalmi
- Solomon: 2 psalmi,
- Heman: un psalm,
- Etan: un psalm
- Moise: un psalm
- Hagai: un psalm
- Zaharia: un psalm
- Ezra: un psalm

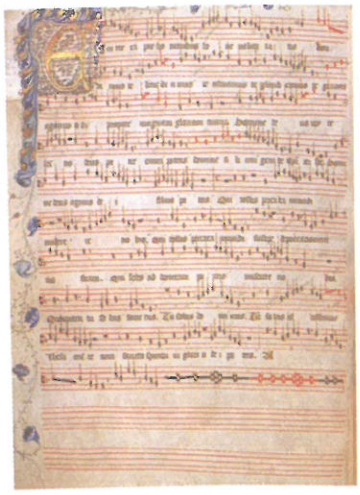

Ezechia ar putea fi considerat autorul câtorva dintre psalmi. Ceilalți psalmi au autori anonimi. Personajele principale care-şi înscriu numele în cartea psalmilor rămân David, Fiii lui Asaf şi Fiii lui Core.

Asaf şi fiii lui

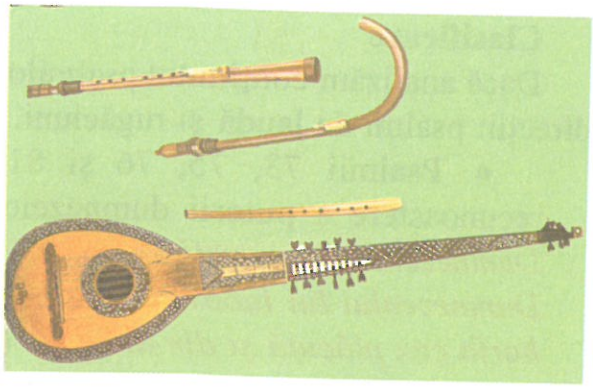

Asaf a fost un muzician levit, recunoscut ca scriitor (2Împ.18:37; 1Cron.15:19). El a fost numit de regele David să ocupe slujba de cântăreţ la cortul întâlnirii (1Cron. 16:4-7). Instrumentele muzicale folosite în acele împrejurări sunt menţionate în versetul 5, înainte de prezentarea textului unui cântec de laudă a lui Asaf (1Cron. 16:7-36). Descendenţii au dezvoltat meşteşugul cântării în Templu. Denumiţi „Fiii lui Asaf", aceştia au continuat cântarea de laudă chiar şi după ce au fost exilaţi în Babilon, iar la întoarcerea din această robie au putut fi identificaţi dintre ei un număr de 128 cântăreţi. Numărul total al cântăreţilor care, sprijiniţi de Cir s-au întors din robie în Iuda a fost de 200 de bărbaţi şi femei (Ezra 2:41,65). Când s-au început lucrările de restaurare a Templului, leviţii, fiii lui Asaf *„cântau, mărindu-L şi lăudându-L pe Domnul prin aceste cuvinte: „Căci este bun , căci îndurarea Lui pentru Israel ţine în veac!"* (Ezra 3:11).

Douăsprezece din compoziţiile lui Asaf se găsesc în Cartea Psalmilor. Psalmul 50 este un imn de laudă la adresa lui Dumnezeu a cărui autoritate supremă o recunoaşte. *„Dumnezeu, da, Dumnezeu Domnul vorbeşte şi cheamă pământul, de la răsăritul soarelui până la asfinţitul lui"* (Ps.50:1). Recunoscut ca prooroc (2 Cr.29,30), Asaf transmite un mesaj divin copiilor lui Israel: *„Cine aduce mulţumiri ca jertfă, acela Mă proslăveşte şi celui ce veghează asupra căii lui, aceluia îi voi arăta mântuirea lui Dumnezeu"* (Ps.50:23).

Începând cu Psalmul 73 şi incluzând Psalmul 83 Asaf semnează toate aceste compoziţii.

Clasificare

Dacă analizăm conținutul psalmilor lui Asaf se conturează două direcții: psalmi de laudă și rugăciuni.

- Psalmii 73, 75, 76 și 81 sunt **psalmi de laudă** și recunoaștere a puterii dumnezeiești: *„Cântați cu veselie lui Dumnezeu, care este tăria noastră! Înălțați strigăte de bucurie Dumnezeului lui Iacov! Cântați o cântare, sunați din tobă, din harfa cea plăcută și din alăută!"* (Ps.81:1,2).
- Ceilalți psalmi sunt compoziții care conțin **rugăciuni** pentru intervenția miraculoasă a lui Dumnezeu în istoria poporului asuprit. Sentimentul de durere pentru copiii lui Israel îl determină pe poet să mijlocească, rugându-se: *„Pentru ce, Dumnezeule, ne lepezi pentru totdeauna? Pentru ce te mânii pe turma păşunii Tale?"* (Ps.74:1). Psalmul 77 este o îmbărbătare și o recunoaștere a încredințării personale că Dumnezeu ascultă rugăciunea: *„Strig cu glasul meu către Dumnezeu și El mă va asculta. În ziua necazului meu caut pe Domnul; noaptea mâinile îmi stau întinse fără curmare; sufletul meu nu vrea nici o mângâiere"* (Ps.77:1,2).

Din psalmii în care poetul Asaf imploră îndurarea lui Dumnezeu se poate desprinde disperarea celor aflați în robie și încrederea în puterea de intervenție a lui Dumnezeu în istorie. El glorifică și cheamă Numele lui Dumnezeu: *„ca să se știe că numai Tu, al cărui Nume este Domnul, Tu eşti Cel Preaînalt pe tot pământul"* (Ps.83:18).

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Numiți cinci compozitori de psalmi.
- Ce statut a avut Asaf?
- Clasificați psalmii lui Asaf în funcție de conținutul lor.

LĂUDAȚI PE DOMNUL
(Ps.148)

Lăudați pe Domnul,
pe Tatăl Creator!
Lăudați puterea,
Izvorul tuturor!
Lăudați pe Domnul,
Stăpânu-ntregii firi!
Lăudați-L ceruri,
lăudați-L voi, zidiri!
Voi, tauri din Basan,
balauri din ocean,
păduri de brad și de stejar,
dați laudă iar!

Tu, soare plin de jar,
tu, lună de cleștar,
voi, stele sclipitoare,
dați laudă iar!

Lăudați pe Domnul,
voi, cei din înălțimi!
Lăudați-L îngeri,
oștiri de heruvimi!
Lăudați-L pe Domnul,
făpturi din patru zări,
stânci de pe creste
și vietăți din mări!
Voi, fulgere de foc
voi, porumbei în joc,
tu leu viteaz,
tu, jaguar,
dați laudă iar!
Tu, vultur temerar,
tu, cedru milenar,
voi, grindină și ceață,
dați laudă iar!

Lăudați pe Domnul
pe Cel din veșnicii!
Lăudați-L râuri, râuri,
ogoare și pustii!
Lăudați pe Domnul,
Cezari și împărați!
El e Stăpânul
cununii ce-o purtați!
Voi, tineri și copii,
voi tâmple argintii,
puteri fără hotar,
dați laudă iar!
Tu, corb, tu călifar,
tu, vierme inelar,
voi fiare din pustie,
dați laudă iar!

Costache Ioanid
Vol.. ***Porumbițe albe***

6. SCURT ISTORIC AL MUZICII ÎN NOUL TESTAMENT

„După ce au cântat cântările de laudă, au ieşit în Muntele Măslinilor".
Marcu 14:26

Muzica în biserica primară

Schimbările sociale din istoria omenirii de la David până la Cristos au modificat şi modalitatea de închinare prin muzică. De-a lungul întregii istorii a închinării s-au înregistrat constant schimbări în formele artistice de exprimare. Acestea s-au îmbunătățit şi s-au înfrumusețat mereu, ajungându-se la atât de multe forme, încât modelul original s-a pierdut deseori în timp.

Primele descrieri biblice referitoare la arta sunetelor aparțin muzicii inspirate, ca cea pe care a experimentat-o David. Cartea de imnuri a credincioşilor din Vechiul Testament era *Cartea Psalmilor.* Primii creştini cântau inițial psalmii din Scriptură. Cu timpul, acestora li s-au adăugat imnuri şi alte cântări scrise ca urmare a unei intense trăiri afective. Unele sunt elaborate minuțios şi bine gândite după regulile componistice, iar altele sunt spontane, ca rod al inspirației Duhului Sfânt. Astfel de exprimări sunt întâlnite până în zilele noastre, în comunități creştine din toată lumea şi ele alcătuiesc ceea ce Pavel numeşte *cântări duhovniceşti.*

Tipuri de cântări

Apostolul Pavel a învățat biserica: *„vorbiți între voi cu psalmi, cu cântări de laudă și cu cântări duhovnicești, și aduceți din toată inima laudă Domnului"* (Efes. 5:19). Se poate constata din acest citat că biserica primară folosea cel puțin trei tipuri de cântări:

- *Psalmii* – sunt rugăciunile cuprinse în cartea de cântări a lui Israel. Aceste rugăciuni erau intonate pe melodii stabilite de *mai marele cântăreților*, în acompaniamentul instrumentelor muzicale. Erau preferate instrumentele cu corzi, cum ar fi lira sau alăuta, dar instrumentul specific al acestor acompaniamente era *psalteriul*, un instrument de forma unui trapez, cu 25 de corzi, numit astfel datorită rolului său de însoțitor al psalmilor.

- *Cântările de laudă* - sunt imnurile prezente în istoria culturii fiecărui popor. Acestea au rolul de a aduce elogii la adresa celui mai popular erou al națiunii, în cazul nostru este vorba de laudele și gloria adresate lui Dumnezeu. Faptele de mare impact național, care evocă atotputernicia lui Dumnezeu atât în viața poporului Israel cât și în viața Neamurilor, au făcut din cântările de laudă, imnuri de recunoaștere a supremației divine.
- *Cântările duhovnicești* - sau cântări spirituale, sunt cântările inspirate, de multe ori în timpul unei izbucniri de laudă. Cântarea ca roadă a trăirii „pline de duh" este parte integrantă din viața creștinului autentic. Cântarea duhovnicească poate fi o expresie a experienței și mărturiei unora, sau un îndemn la experimentarea unor valori morale care pot fi împărtășite altora, pentru a contribui la împlinirea spirituală.

Unde se practica muzica primilor creştini?

În vremea Bisericii primare, închinarea creştinilor avea loc atât în *Templul din Ierusalim,* cât şi în *case particulare* (Fapte 2:46-47). În afara Ierusalimului, creştinii se închinau, cât li se permitea, în *sinagogi*. Când acest lucru nu le-a mai fost îngăduit ei se întâlneau în altă parte pentru închinare, de obicei, în case particulare (Fapte 18:7; Rom. 16:5; Col. 4:15; Filimon 2) şi, uneori chiar în *săli publice* (Fapte 19:9,10). Esenţială pentru închinarea creştină era lauda adusă lui Dumnezeu. Aceasta era un element cheie în închinarea către Dumnezeu a lui Israel şi de asemenea pentru Biserica primară (Fapte 2:46,47; 16:25; Rom. 15:10,11). Chemarea de a lăuda pe Dumnezeu se reflectă peste tot în Noul Testament. Isus Însuşi a lăudat pe Tatăl Său din ceruri (Mat11:25; Luca 10:21).

Cele de mai sus ne îndreptăţesc să spunem că trebuie să-L lăudăm pe Domnul în orice loc şi în orice vreme.

Periplu istoric

De-a lungul Vechiului Testament omul a folosit muzica în momente existenţiale ca pe un stindard al biruinţei date de Dumnezeu, (Exod 15:1,2) sau chiar ca un mod de luptă (valea lui Iosafat, zidurile Ierihonului). Şi în Noul Testament, muzica face parte integrantă din viaţa credincioşilor. Domnul Isus a cântat împreună cu ucenicii Lui, *cântările de laudă*. Înţelegem din această expresie că ucenicii utilizau un repertoriu consacrat, cunoscut sub denumirea de *cântări de laudă*.

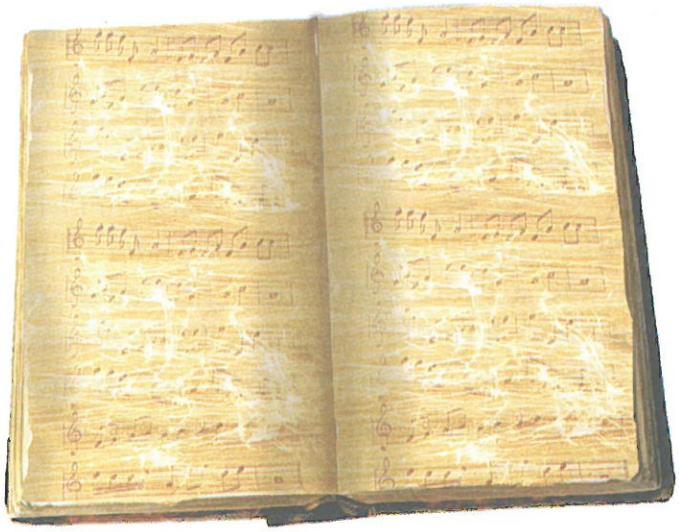

Acestea făceau parte din programul obişnuit al întâlnirilor care integrau şi muzica. Efectul eliberator al muzicii s-a înregistrat şi în condiţiile extreme experimentate de Pavel şi Sila. În capitolul 16 din Faptele Apostolilor, este prezentată istoria acestor eroi care, aflaţi în lanţuri şi cu picioarele în butuci, au lăudat pe Domnul, iar ceilalţi întemniţaţi ascultau aceste laude. Prezenţa lui Dumnezeu s-a făcut simţită şi a provocat un cutremur, care a făcut să se clatine temeliile închisorii şi să cadă lanţurile celor legaţi. Puterea de eliberare a laudelor adresate lui Dumnezeu s-a dovedit viabilă în cele mai vitrege condiţii.

Aspectul închinării prin muzică a fost perpetuat până la credincioşii contemporani.

Muzica în zilele noastre

Mulţi meloterapeuţi consideră că exprimarea sentimentelor prin muzică este benefică şi sănătoasă. Se consideră că europenii sunt mai rezervaţi în exprimare, mai puţin zgomotoşi şi mai tradiţionalişti, conservând mai mult momentele de interiorizare a gândirii muzicale deja experimentate de alţii.

Interpretarea este mai mult o problemă de inimă decât de artă. Multe biserici au format ansambluri instrumentale, vocale, sau diverse formaţii. Când îndemnul spriritual se asociază cu dedicarea unor profesionişti avem de-a face cu un act artistic de cea mai bună calitate. De fapt, dacă lauda este o jertfă a buzelor, suntem îndemnaţi să aducem jertfe fără cusur, prezentând la altarul închinării ceea ce avem noi mai bun.

La revenirea Domnului Isus, semnalul folosit va fi unul muzical, iar în cer se va cânta o cântare nouă (1Tes. 4:16). Nici instrumentele muzicale nu vor lipsi, ele acompaniind şi în cer cântarea vocală (Apoc. 14:2).

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Enumerați tipurile de cântări practicate de primii creştini, conform descrierii apostolului Pavel.
- Precizați locurile de adunare a primilor creştini.
- Alcătuiți un eseu despre practicarea muzicii în Noul Testament.

7. CÂNTAREA MARIEI

„Şi Maria a zis: Sufletul meu măreşte pe Domnul"
Luca 1:46

Portret

Numele *Maria* înseamnă *Amărăciune*. Contrar acestei tălmăciri, Dumnezeu a folosit-o pentru naşterea Fiului de Dumnezeu, care a adus mângăiere şi pace pentru inimile oamenilor. Cele mai multe informații despre persoana mamei lui Isus le găsim în relatarea despre naşterea Domnului. Ea apare şi în alte relatări legate de viața Mântuitorului, cum ar fi: fuga în Egipt, vizita la Templu când Isus avea 12 ani, precum şi în relatările despre ultima parte a vieții pământeşti a Mântuitorului.

Fiind logodită cu Iosif, Maria a fost înştiințată de către îngerul Gavril despre alegerea Cerului pentru a fi mama Fiului lui Dumnezeu. Tulburarea care s-a abătut asupra ei a fost spulberată de încurajarea adusă prin îngeri şi de împlinirea întocmai a voii lui Dumnezeu, descoperită prin profeții. Maria rămâne persoana care Îl însoțeşte pe Domnul Isus Cristos din momentul naşterii până la răstignire. Ea a fost martoră la toate lucrările, minunile, vindecările, pe care Fiul le-a săvârşit pe pământ.

Cântarea Mariei

Într-o stare de extaz, văzând împlinirea profeţiilor cu privire la naşterea Mântuitorului, la întâlnirea cu Elisaveta, Maria se exprimă artistic, compunând o frumoasă cântare ce-i poartă numele. Cântarea Mariei se înscrie printre primele imnuri de slavă aduse Domnului Isus. Aşa cum se găseşte consemnată în Luca 1:46-56, cântarea debutează cu cuvinte de glorificare la adresa Domnului Dumnezeu, îngemănate cu bucuria: *„Sufletul meu măreşte pe Domnul, şi mi se bucură duhul în Dumnezeu, Mântuitorul meu“*. Maria îşi motivează starea de extaz pentru *„că a privit spre starea smerită a roabei Sale“*.

În manifestarea de bucurie a Mariei se arată şi că *„Cel Atotputernic a făcut lucruri mari, că Numele Lui cel Sfânt, şi îndurarea Lui se întinde din neam în neam peste cei ce se tem de El“*.

Pe lângă motivele personale de bucurie se arată că binecuvântarea adusă prin naşterea Mântuitorului se răsfrânge şi asupra naţiunii din care acesta provine şi asupra celorlalte naţiuni. *„Căci iată de acum încolo, toate neamurile îmi vor zice fericită... A venit în ajutorul robului Său Israel, căci Şi-a adus aminte de îndurarea Sa, cum făgăduise părinţilor noştri, faţă de Avraam şi sămânţa lui în veac.“*

Efectele acestei naşteri miraculoase se vor răsfrânge chiar şi asupra neamurilor: *El a arătat putere cu braţul Lui; a risipit gândurile, pe care le aveau cei mândri în inima lor. A răsturnat pe cei puternici de pe scaunele lor de domnie şi a înălţat pe cei*

smeriţi".

Nevoile oamenilor vor fi împlinite în Fiul născut prin fecioara Maria: *„Pe cei flămânzi I-a săturat de bunătăţi, şi pe cei bogaţi I-a scos afară cu mâinile goale."*

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI-TEME:

- Indicaţi câteva imnuri care s-au cântat cu ocazia naşterii Domnului Isus Cristos.
- Prezentaţi ideile principale din cântarea Mariei.
- Enumeraţi principalele verbe care se regăsesc în textul cântării Mariei.

8. CÂNTAREA LUI SIMEON

„Acum, slobozeşte în pace pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău. Căci au văzut ochii mei mântuirea Ta, pe care ai pregătit-o să fie, înaintea tuturor popoarelor, lumina care să lumineze Neamurile şi slava poporului Tău, Israel."

Luca 2:29-32

Portret

Simeon, locuitor al Ierusalimului, era deja înaintat în vârstă. El era un om care trăia frica de Domnul şi ducea o viață sfântă. Duhul Sfânt fiind peste el, avea parte de o comunicare specială cu Dumnezeu, care Îl înştiinţase că el nu va muri până nu va vedea pe Cristosul Domnului. Sub aceeaşi călăuzire el a venit la Templu, în ceasul în care părinții lui Isus au prezentat Pruncul pentru împlinirea poruncilor din Lege cu privire la aceasta. Bucuria imensă a lui Simeon s-a manifestat printr-o cântare.

Cântarea lui Simeon

Cântarea lui Simeon începe prin cuvinte de uşurare, de pace, de mulțumire generate de vederea împlinirii profeției. Ea este o exprimare a bucuriei

pentru mântuirea arătată în plan individual, dar şi în plan social, incluzând toate popoarele. În conţinutul cântării se găseşte descrierea lucrării lui Isus ca Lumină a Neamurilor şi ca Slavă întrupată pentru poporul lui Israel. Tatăl şi mama lui Isus, se mirau de cuvintele pe care le auzeau. Ei au primit apoi binecuvântarea lui Simeon, care a profeţit în continuare despre lucrarea Domnului: Copilul Isus va fi rânduit pentru prăbuşirea unora şi pentru ridicarea multora şi un mare semn, aşa cum arată şi profeţiile. Este profeţită durerea prin care avea să treacă mama Domnului atunci când va privi pe cruce împlinirea rostului etern al Fiului pe care-L ţinea în braţe.

Ana, fata lui Fanuel

Ana era un nume comun în Israel şi, cu siguranţă l-au purtat multe din fetele israeliţilor. Ceea ce face remarcabil personajul din Evanghelia după Luca, cap.2: 36-38 este trăirea în sfinţenie şi slujirea necurmată la Templu, prin post şi rugăciune. Ca o mobilizare generală produsă de Duhul lui Dumnezeu, în timp ce Simeon cânta lăudând pe Domnul şi proorocind, Ana s-a asociat aceluiaşi îndemn *„şi a început să laude pe Dumnezeu"* (vers.38). Ea a continuat apoi să vorbească despre Isus celor din jur, fiind unul dintre primii evanghelişti.

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI-TEME:

- Descrieţi profilul spiritual al lui Simeon.
- Redaţi pe scurt conţinutul cântării lui Simeon.
- Descrieţi profilul moral al Anei.

Te caut

Te caut, Te caut, Isuse,
Din zori în amurg,
Cu doruri ce curg
Spre Tine în valuri nespuse,
Ca apa de ploaie în clocot,
Ca ploaia de vară în ropot,
ca zborul soliei de clopot,
Aşa Te caut, Isuse!...

C-o râvnă mai vie, mai caldă,
Întruna Te caut
Deşi Te-am aflat,
şi sufletu-n Tine se scaldă!
Cum floarea-nsetează de soare,
Cum cerbul doreşte izvoare,
Aşa este-a mea căutare
Mereu mai curată, mai caldă!

Cu cât eu Te caut pe Tine,
Cu-atâta mai mult,
Doresc să-Ţi ascult,
Chemările Tale divine!
Căci cine-ar putea vreodată
Cuprinde fiinţa Ta toată,
În taine de soare-mbrăcată?
De-aceea Te caut pe Tine!...

În Tine-mi găsesc liniştire
Şi sufletul meu
Primeşte mereu
Comori de-adevăr şi iubire!
Te caut, izvor al cântării,
Lumină în noaptea-ntristării,
Doresc frământarea căutării
Că-n ea-i doar a mea liniştire!

Nicolae Moldoveanu

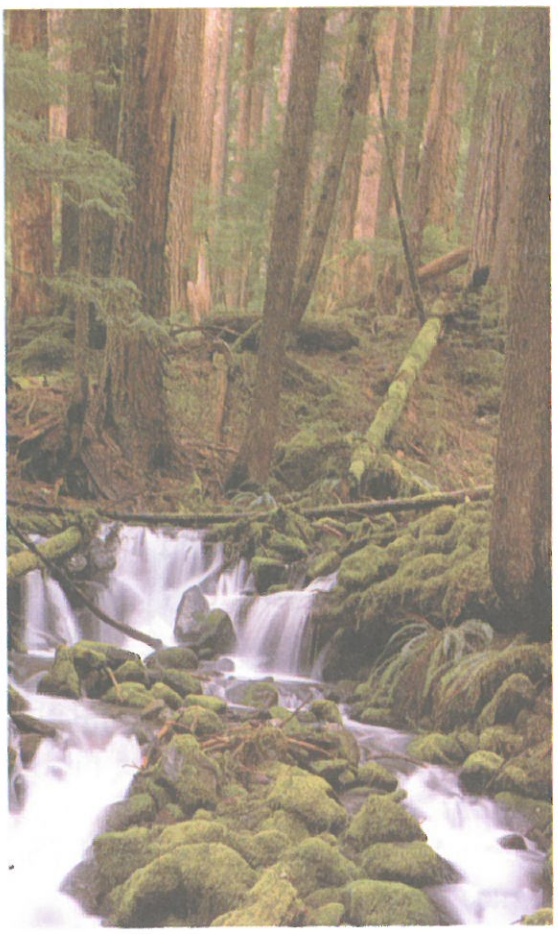

9. CÂNTAREA LUI ZAHARIA

„Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israel pentru că a cercetat şi răscumpărat pe poporul Său şi ne-a ridicat o mântuire puternică în casa robului Său David, cum vestise prin gura sfinților Săi prooroci, care au fost din vechime, mântuire de vrăşmaşii noştri şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc!"

Luca 1:68

Portret

Zaharia era unul din preoții care slujeau la Templul din Ierusalim. Acesta a fost înştiințat cu privire la naşterea unui fiu. (Luca 1:11-20). Nevasta lui se numea Elisaveta. *„Amândoi erau neprihăniți 'naintea lui Dumnezeu, şi păzeau fără pată toate poruncile şi toate rânduielile Domnului"* (Luca 1:6). În timp ce tămâia în Templu, toată mulțimea norodului se ruga afară. Printr-un înger, el a primit vestea că rugăciunea lui i-a fost ascultată şi că soția lui, Elisaveta va naşte un fiu, iar numele acestuia va fi Ioan. Zaharia a primit şi un semn cu privire la împlinirea profeției şi anume, timp de nouă luni, nu a putut vorbi. Numele fiului său a fost Ioan, care mai târziu, urma să devină premergătorul Domnului Isus. El avea să fie cel ce va boteza în râul Iordan.

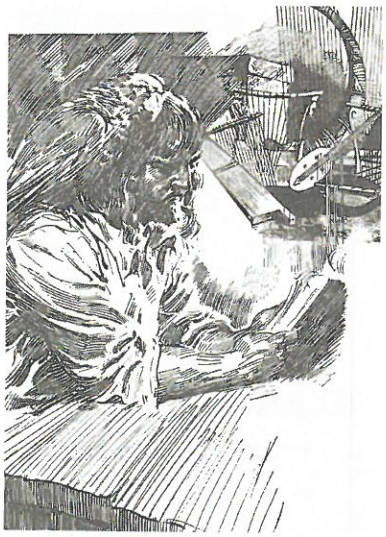

Când s-a născut fiul promis, la împlinirea poruncii cu privire la tăierea împrejur, rudele doreau să-i pună copilului, numele Zaharia. Tatăl copilului însă, cerând o tăbliță, a scris vorbind în acelaşi timp pentru prima oară după o mutenie care a durat nouă luni: *„numele lui este Ioan"* (Luca 1:63). Minunea a făcut ca tot ținutul muntos al Iudeii să vorbească despre aceasta şi îşi puneau întrebări cu privire la viitorul pruncului.

Cântarea lui Zaharia

Cântarea lui Zaharia este o cântare-proorocie sub inspirația Duhului Sfânt.

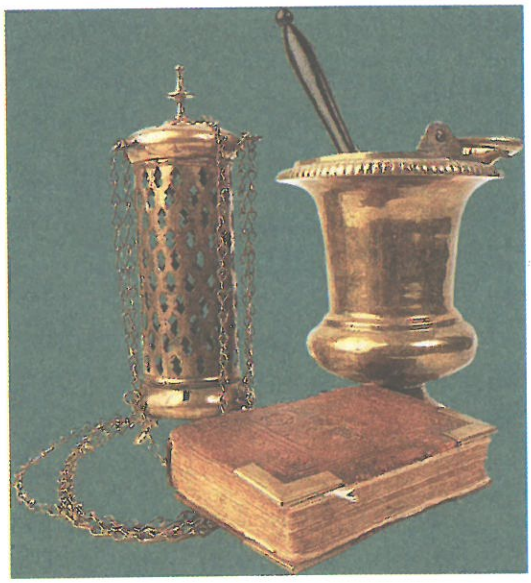

Ea debutează cu rostirea binecuvântării la adresa Dumnezeului lui Israel pentru împlinirea profețiilor din vechime cu privire la mântuirea poporului.

Prin această mântuire Domnul Îşi arată îndurarea, Îşi aduce aminte de legământul Lui şi alungă frica. Cuvântul profetic al cântării se adresează şi noului născut, arătând menirea şi lucrarea ulterioară a acestuia.

Se poate remarca faptul că, după revenirea din starea de mutenie, Zaharia nu s-a pierdut în explicații ci, prioritar pentru el, a devenit călăuzirea Duhului lui Dumnezeu spre laudă.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI-TEME:

- Precizați statutul religios al lui Zaharia.
- Descrieți pe scurt conținutul cântării lui Zaharia.

Lectură
Luca 1:68-79

„Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israel pentru că a cercetat şi răscumpărat pe poporul Său şi ne-a ridicat o mântuire puternică în casa robului Său David, cum vestise prin gura sfinţilor Săi prooroci, care au fost din vechime, mântuire de vrăşmaşii noştri şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc! Astfel îşi arată El îndurarea faţă de părinţii noştri şi Îşi aduce aminte de legământul Lui cel sfânt, potrivit jurământului prin care se jurase părintelui nostru Avraam, că, după ce ne va izbăvi din mâna vrăşmaşilor noştri ne va îngădui să-I slujim fără frică, trăind înaintea Lui în sfinţenie şi neprihănire, în toate zilele vieţii noastre. Şi tu, pruncule, vei fi chemat prooroc al Celui Prea Înalt. Căci vei merge înaintea Domnului ca să pregăteşti căile Lui, şi să dai poporului cunoştinţa mântuirii, care stă în iertarea păcatelor lui; datorită marii îndurări a Dumnezeului nostru, în urma căreia ne-a cercetat Soarele care răsare din înălţime, ca să lumineze pe cei ce zac în întunericul şi în umbra morţii şi să ne îndrepte picioarele pe calea păcii!“

10. CÂNTĂRILE DUHOVNICEŞTI

„...Învățați-vă şi sfătuiți-vă unii pe alții cu psalmi, cu cântări de laudă şi cu ***cântări duhovniceşti****, cântând lui Dumnezeu cu mulțumire în inima voastră."*
Col.3:16

Utilitatea didactică a cântărilor

Biserica nou testamentală s-a constituit ca o comunitate în care se cânta mult, urmând modelul Vechiului Testament (1 Cor. 14:15; Efes. 5:19). Apostolul Pavel se aşteaptă ca toate neamurile să laude pe Dumnezeu: *„şi ca Neamurile să slăvească pe Dumnezeu, pentru îndurarea Lui, după cum este scris: „De aceea Te voi lăuda printre Neamuri, şi voi cânta Numele Tău". Este zis iarăşi: „Veseliți-vă Neamuri împreună cu poporul Lui." Şi iarăşi: Lăudați pe Domnul toate Neamurile; Slăviți-L, toate noroadele"* (Rom. 15:9-11).

Psalmii, cântările de laudă şi cântările duhovniceşti reprezintă diferite tipuri de cântări folosite ca mijloc didactic, pentru a fi învățat Cuvântul Sfânt. Şi Iacov face apel la conştiința celor credincioşi să laude pe Domnul (Iac.3:9; 5:13). Prin cântare, credincioşii sunt îndemnați să trăiască o viață de ascultare în Cristos. Dacă ***psalmii*** sunt

cântări ebraice folosite şi de primii creştini în adunările lor, *cântările de laudă* reprezintă imnurile născute din nevoia spirituală de laudă la adresa lui Dumnezeu. Ca şi vechii evrei, care socoteau că *„Dumnezeu locuieşte în mijlocul laudelor"* (Ps.22:3), primii creştini au înțeles că, prin lauda adusă Domnului, se creează un ambient potrivit prezenței divine.

Cântările duhovniceşti

Termenul de *cântare duhovnicească* derivă de la inspirația Duhului Sfânt. Primii creştini petreceau în cântări duhovniceşti, ascultând porunca apostolului Pavel, care precizează: *„Nu vă îmbătați de vin, aceasta este o destrăbălare. Dimpotrivă, fiți plini de duh. Vorbiți între voi cu psalmi, cu cântări de laudă şi cu cântări duhovniceşti şi cântați şi aduceți din toată inima laudă Domnului"* (Efes. 5:18,19). Cântările născute din inspirația Duhului Sfânt sunt rodul unei vieți trăite conform Cuvântului lui Dumnezeu. Exemplul Domnului Isus şi al ucenicilor Săi este edificator cu privire la practicarea cântărilor în adunările lor. Cântările duhovniceşti, ca urmare a inspirației divine, trebuie cântate cu responsabilitatea transmiterii mesajului divin şi a perceperii acestuia de către ascultători. Orice creştin care interpretează o cântare duhovnicească este responsabil de efectul acestui demers spiritual, atât în legătura lui cu Tatăl cât şi în ceea ce comunică ascultătorilor. Pavel ne învață din nou precizând *„...voi cânta cu duhul, dar voi cânta şi cu mintea"* (1 Cor. 14:15).

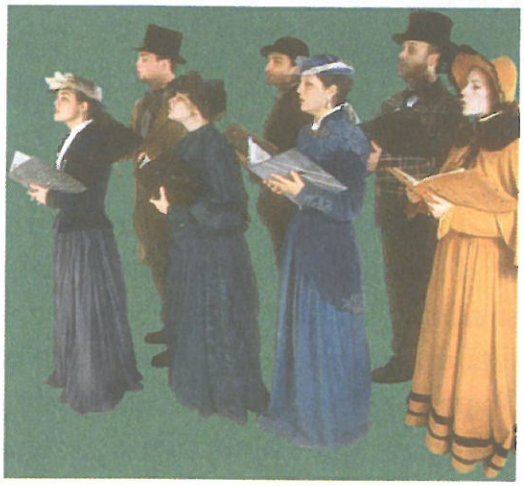

Cântarea duhovnicească sau orice *cântec de laudă* la adresa lui Dumnezeu este o manifestare a Duhului Sfânt (Ef.. 5:19; 1 Cor. 14:15).

Interpretarea muzicii

O cale esenţială de laudă la adresa lui Dumnezeu o constituie cântarea interpretată vocal sau instrumental. Evreii recunoscuţi ca mari muzicieni, care au ştiut să alcătuiască ansambluri vocale şi instrumentale impresionante, au fost un model pentru creştini, lucru lesne de înţeles prin faptul că aceştia frecventau locaşurile iudaice în timpul slujbelor. Dacă Vechiul Testament abundă de bogăţia prezenţei instrumentelor muzicale, în Noul Testament ele sunt mai puţin menţionate. Cuvintele Domnului Isus din Matei 11:17 *„V-am cântat din fluier şi n-aţi jucat!"* reprezintă o evidentă imagine metaforică, dar este totodată o referire la un instrument muzical utilizat de evrei.

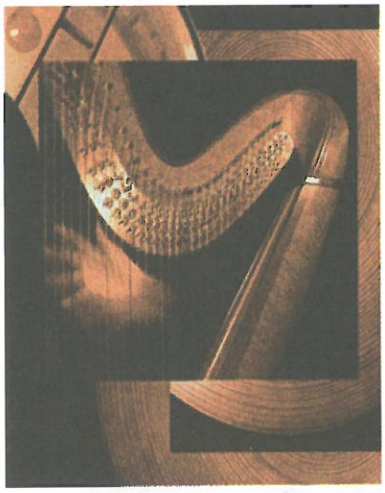

Muzica instrumentală acoperă toată gama instrumentelor cunoscute în istoria muzicii, după cum urmează:

- instrumente de suflat (1 Cron. 15:28; Ps. 150:3),
- instrumente cu coarde (1 Cron. 13:8; Ps. 149:3; 150:5)
- instrumente de percuţie (Ex. 15:20; Ps. 150:5)

Scopul muzicii bisericeşti

În nici o împrejurare creştinii nu considerau cântarea ca o formă de distracţie sau de relaxare. *Psalmii, imnurile* sau *cântările de laudă* şi *cântările duhovniceşti* reprezintă un mod de a exprima dependenţa faţă de Dumnezeu şi recunoştinţa pentru prezenţa Lui în viaţa omului. Toate cântările duhovniceşti cântate în Biserică sau în particular sunt îndreptate spre Dumnezeu ca o rugăciune de laudă sau cerere (Ps. 40:3; 77:6). Intonarea cântărilor duhovniceşti este un mijloc de zidire, învăţătură, mulţumiri şi închinare. Scopul cântărilor duhovniceşti sau imnurilor este adorarea şi lauda lui Dumnezeu (Rom. 15:9-11).

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Indicați tipuri de cântări în Noul Testament.
- Descrieți cântările duhovnicești.
- Din cântările cunoscute de voi, indicați trei cântări de laudă.

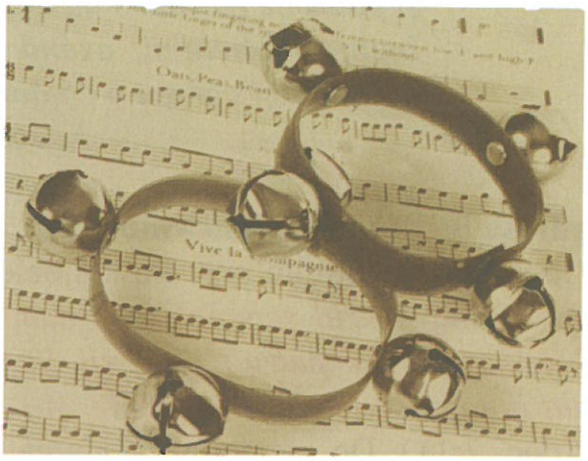

CHEMAȚI CÂNTĂRILE

Chemați cântările mereu
și-n locul bun și-n locul rău,
între vorbiri și-ntre tăceri
între mâhniri și mângâieri,
între-ntâlniri și depărtări
chemați plăcutele cântări.

Cântările vă vor scăpa
de vorba sau tăcerea grea,
vă vor fi foc când prea-nghețați
și-nviorare când oftați
și punte să vă regăsiți
când nu puteți să vă priviți

Cântați, - îndemnu - acesta bun
nu numai celor dragi li-l spun,
la ceilalți și mai mult l-aș vrea
cu cât li-e inima mai grea,
cântarea-i singurul popas
să se-ntâlnească glas cu glas

Cântați, căci de cântări aveți
nevoie toți, oricum sunteți
și tineri și bătrâni oricâți
vă-mbrățișați sau vă urâți,
cântarea-i fericit mijloc
ca să se-aprindă foc din foc.

Traian Dorz
vol. ***Cântări de îmbărbătare***

11. LAUDA ÎN CARTEA APOCALIPSA

„Cele patru făpturi vii şi cei douăzeci şi patru de bătrâni s-au aruncat la pământ înaintea Mielului, având fiecare câte o alăută ...şi cântau o cântare nouă..."
Apoc. 5:8,9

Lauda la adresa lui Dumnezeu în viitor

Lăudarea Domnului constituie una din slujbele îngerilor. *„Şi toţi îngerii stăteau împrejurul scaunului de domnie, împrejurul bătrânilor şi împrejurul celor patru făpturi vii. Şi s-au aruncat cu feţele la pământ în faţa scaunului de domnie, şi s-au închinat lui Dumnezeu"* (Apoc. 7:11). De asemenea, lăudarea Domnului este privilegiul poporului lui Dumnezeu, atât al copiilor (Mat. 21:16) cât şi al adulţilor ca să aibă acces la tronul de îndurare al lui Dumnezeu şi prin cântare (Ps. 30:4;1 35:1,2; 19-21).

Tabloul prezentat în Apocalipsa este cel al unui scaun de domnie împrejurul căruia atât sfinţii cât şi îngerii Îl laudă fără încetarea pe Dumnezeu *„aducând slavă, cinste şi mulţumiri Celui ce şedea pe scaunul de domnie"* (Apoc. 4:9-11).

Apoi, Ioan vede *„o mare gloată, pe care nu putea s-o numere nimeni, din orice neam, din orice seminţie, din orice*

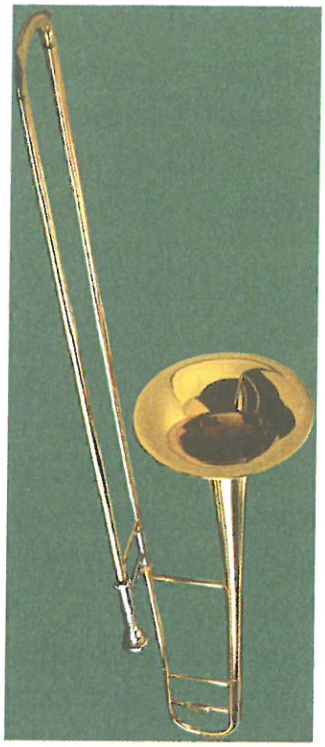

norod, din orice limbă care...strigau cu glas tare" (Apoc. 7:9). Prin lauda lor aceştia recunosc suveranitatea lui Dumnezeu, singurul Mântuitor al omenirii: *„Mântuirea este a Dumnezeului nostru care şade pe scaunul de domnie şi a Mielului"* (v. 10).

Toţi care „vin din necazul cel mare" (v. 14) sunt pregătiţi să stea înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu şi să-I slujească *„zi şi noapte în Templul Lui"* (v. 15). Înţelegem că aceştia au început exerciţiul slujirii prin cântare încă de pe pământ. În cer vor fi cântate chiar cântări compuse pe pământ. Un exemplu este cântarea lui Moise, cântată de biruitorii fiarei, pe marea de sticlă, cu alăutele lui Dumnezeu (Apoc. 15:2,3).

Varietate muzicală

Dacă muzica îşi are originea în cer, de unde Dumnezeu a oferit-o omenirii, ca un dar ceresc, ea va avea parte şi în viitor, în cer, de exprimarea vocală şi instrumentală deopotrivă.

○ *Muzica vocală* va uni mulţimi de glasuri care vor cânta laudele Domnului în cel mai mare cor. *„Şi am auzit, ca un glas de gloată multă, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, care zicea: Aleluia! Domnul, Dumnezeul nostru Cel Atotputernic, a început să împărăţească"* (Apoc. 19:6).

○ *Muzica instrumentală* cerească se va utiliza încă din momentul anunţării răpirii Bisericii. Trâmbiţele apocaliptice, par a avea, de cele mai multe ori un rol de mesager care anunţă evenimente istorice (Apoc. 8;2; 8:7-13; 9:1,13; 10:7; 11:15). Cântările de laudă sunt acompaniate de alăute. *„Cele patru făpturi vii şi cei douăzeci şi patru de bătrâni s-au aruncat la pământ înaintea Mielului, având fiecare câte o alăută"* (Apoc. 5:8). Poate

că, urmând acest model, Ludovic al XVI-lea al Franței, supranumit *Regele Soare*, pentru că obișnuia să fie reprezentat pe scena finală a spectacolelor de operă în simbolul soarelui, a organizat un ansamblu orchestral de douăzeci și patru de viori. Acestea susțineau un moment muzical, concertând pentru dispoziția sufletească a regelui.

Lauda în fața scaunului de domnie

Lauda lui Dumnezeu nu înseamnă doar muzică. Orice fel de proclamare a supremației lui Dumnezeu, orice fel de recunoaștere a Atotputerniciei Lui și a dependenței noastre de El este laudă și închinare. Îl lăudăm pe Domnul și prin viața noastră, prin atitudinea noastră față de El și față de semenii noștri, în care recunoaștem creația Lui. Îl vom lăuda pe Domnul și în viitor, când vom fi în cer urmând exemplu celor douăzeci și patru de bătrâni și a celor patru făpturi vii. Semnalul laudei comune va fi dat de un singur glas, care transmite imperativul: *„...Lăudați pe Dumnezeul nostru, toți robii Lui, voi care vă temeți de El, mici și mari!“* (Apoc. 1:5).

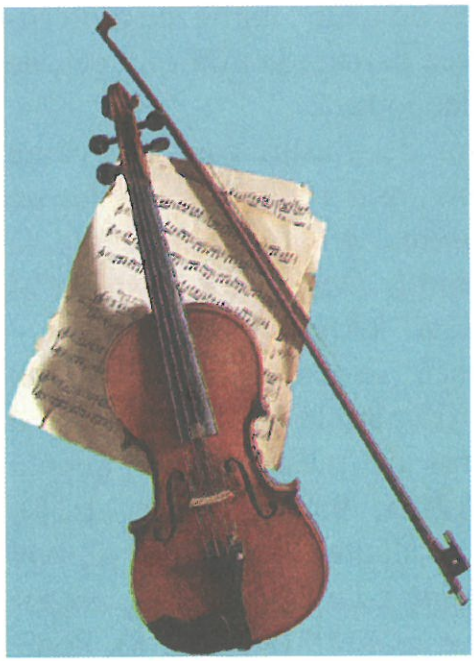

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI-TEME:

- Cine Îl va lăuda pe Dumnezeu în cer?
- Cum se exprimă varietatea muzicală cerească?
- Explicați ce înțelegeți prin lauda lui Dumezeu în fața scaunului de domnie.

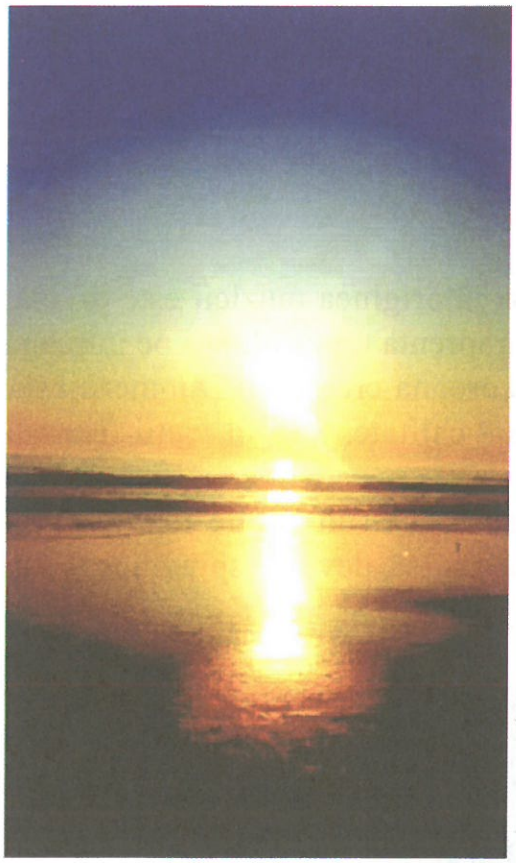

NUNTA MIELULUI

Nunta Mielului, Nunta Mielului,
Nunta cea slăvită a sosit!
Să ne bucurăm şi să ne veselim,
Căci Mireasa Lui s-a pregătit!

Hainele de in subţire
Fapte de neprihănire
E puterea ce ne poartă în zenit
Ca şi porumbelu-n zorii
Care sfredeleşte norii
Şi se duce-n marele nemărginit

Ca şi tunetele zării
De pe bolta depărtării
Milioanele de îngeri au cântat:
„Aleluia, Aleluia,
Aleluia, Aleluia,
Dumnezeul nostru-I Sfânt şi Minunat!"

Ca şi vuietul de ape,
Mai aproape, mai aproape
Răsunau cântările de pe pământ
Dumnezeu, Judecătorul
El a mântuit poporul
Prin Isus Hristos şi Duhul Său Cel Sfânt

Dumnezeul nostru vine,
Orice om să I se-nchine
Şi să fie încontinuu pregătit
Să-şi adune-acum inul,
Dacă vrea să-şi uite chinul
Şi să fie-n ziua-aceea mântuit

Dionisie Giuchici

12. FIINȚA UMANĂ CREATĂ PENTRU A-L LĂUDA PE DUMNEZEU

„Te laud că sunt o făptură aşa de minunată. Minunate sunt lucrările Tale, şi ce bine vede sufletul meu lucrul acesta!"
Ps.139:14

Omul coroana creațiunii

Am văzut în lecțiile anterioare că originea muzicii este divină, iar Dumnezeu Creatorul şi-a pus amprenta muzicalității pe întreaga creație. Cu atât mai mult, omul, coroana creațiunii Dumnezeieşti, poate exprima cel mai bine această calitate. Scopul vieții fiecărui om este slujirea lui Dumnezeu. Fiecare om este liber să aleagă dacă doreşte sau nu să facă acest lucru. Găsim în Biblie foarte multe exemple de credincioşi care hotărăsc să devină ispravnici ai lui Dumnezeu. *„Cât despre mine, eu şi casa mea vom sluji Domnului"*, a declarat Iosua în fața poporului Israel (Iosua 24:15). Isus Hristos a exprimat nevoia de împlinire în viața sa, a planului lui Dumnezeu, despre care spunea că este *„să fac voia Celui ce M-a trimis, şi să împlinesc lucrarea Lui"* (Ioan 4:34).

Responsabilități ale omului față de Dumnezeu

Omul, creație a lui Dumnezeu, este dator:

- să trăiască o viață în acord total cu voia lui Dumnezeu;
- să-L onoreze pe Dumnezeu prin jertfa buzelor;
- să-L onoreze pe Dumnezeu, proclamându-I supremația;
- să I se încredințeze Lui prin rugăciunea făcută cu credință.

Cântarea – un mijloc al laudei

Cântarea trebuie să fie o expresie a laudei plină de mulțumire față de Dumnezeu. Ea este o mărturie personală pusă pe melodie. Înainte de venirea lui Isus, oamenii jertfeau animale. De când Cristos a murit pentru noi, asemenea jertfe nu mai sunt necesare, iar azi, prin cântările noastre de laudă putem să ne arătăm recunoștința pentru jertfa Sa desăvârșită. *„Prin El, să aducem totdeauna lui Dumnezeu o jertfă de laudă, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui"* (Evrei 13:15).

Vechiul Testament abundă în îndemnuri de a cânta Domnului. Când David a așezat chivotul lui Dumnezeu în mijlocul cortului, a compus o cântare de laudă și a dat o poruncă: *„cântați Domnului toți locuitorii pământului! Vestiți din zi în zi mântuirea Lui ... căci Domnul este mare și foarte vrednic de laudă, el este de temut, mai presus de toți dumnezeii"* (1 Cronici 16:23-25).

În momentul nașterii lui Isus, o oaste cerească a izbucnit într-o cântare de

laudă *„şi deodată, împreună cu îngerul, s-a unit o mulţime de oaste cerească, lăudându-l pe Dumnezeu şi zicând: Slavă Lui Dumnezeu în locurile prea înalte şi pace pe pământ între oamenii plăcuţi Lui"* (Luca 2:13-14).

Cine laudă pe Domnul?

Cartea Psalmilor se încheie cu imperativul: *„tot ce are suflare să laude pe Domnul"* (Ps.150: 5). Cu alte cuvinte, nu numai omul, ci toată Creaţia lui Dumnezeu Îi recunoaşte suveranitatea. Întreaga natură participă la actul laudei spre slava Creatorului, iar oamenii lui Dumnezeu recunosc această implicare: *„Cerurile laudă minunile Tale, Doamne"* (Ps.89:5); *„Cerurile spun slava lui Dumnezeu"* (Ps.19:1); *„Să chiuie copacii din pădure înaintea Domnului!"* (1Cron.16:33); *„Păsările cerului locuiesc pe marginile lor (izvoarelor) şi fac să le răsune glasul printre ramuri"* (Ps. 104:12); *„Păşunile se acopăr de oi şi văile se îmbracă cu grâu: toate strigă de bucurie şi cântă"* (Ps. 65:13), iar primăvara *„se arată florile pe câmp, a venit vremea cântării şi se aude glasul turturicii în câmpiile noastre"* (Cântarea Cântărilor 2:12). Înţelegem atunci de ce David hotărăşte *„voi cânta Domnului cât voi trăi, voi lăuda pe Dumnezeul meu cât voi fi"* (Ps. 104:33) şi îi îndeamnă pe toţi oamenii să facă acelaşi lucru, căci, *„Frumos este să lăudăm pe Domnul.cu instrumentul cu zece coarde, şi cu alăuta în sunetele harfei"* (Ps.92:1,3) .

Funcțiile laudei

Potrivit poruncii Mântuitorului care cuprinde Legea într-o definiție cu două coordonate, dintre care una se aplică pe verticală *„să iubești pe Domnul Dumnezeul tău"* și alta pe orizontală *„și pe aproapele tău"*, lauda la adresa lui Dumnezeu îndeplinește aceeași funcționalitate (Mt. 22:37 - 39)

a) ***Funcția pe verticală*** este principala funcție biblică a laudei. Încadrându-se în voia lui Dumnezeu pentru copiii Săi, aceea de închinare înaintea Lui și slăvire a Numelui Său, lauda este cea care stabilește legătura spirituală între Tatăl și fiii Săi pământești. Biblia este plină de exemple ale folosirii muzicii în laudă și închinare. Cântările de laudă, de biruință, de închinare sau de trezire spirituală se folosesc ca punți de legătură între om și Dumnezeu. Mulți sfinți din Biblie și-au adus lauda lor personală înaintea lui Dumnezeu prin intermediul muzicii, atât în Vechiul cât și în Noul Testament. De aceea, credincioșii din toate timpurile sunt încurajați să exprime lauda prin muzică.

b) ***Funcția pe orizontală*** se realizează între oameni. În Vechiul Testament muzica instrumentală se folosea pentru chemarea la adunare. Dumnezeu I-a dat instrucțiuni lui Moise pentru folosirea a două trâmbițe de argint, ca să sune adunarea poporului, a căpeteniilor, sau înaintarea diferitelor părți ale taberei și să anunțe astfel diferite zile sau ofrande (Num. 10:1-10). Iată dar, că muzica este un mijloc de comunicare între oameni. Ea aduce înviorare sufletului și pentru interpret și pentru ascultător. La sfârșitul ultimei cine a lui Isus cu ucenicii Săi, El a cântat un imn de

laudă cu aceştia (Mat. 26: 30; Marcu 14:26). Comunicarea noastră trebuie să includă folosirea imnurilor şi a cântărilor, iar noi de asemenea Îi cântăm Domnului.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Explicați natura muzicală a omului.
- Enumerați responsabilitățile omului față de Creatorul său.
- Cine laudă pe Domnul?
- Precizați care sunt funcțiile laudei.

13. LAUDA – ÎNTRE OPȚIUNE ŞI IMPERATIV

"Lăudați pe Domnul,
chemați Numele Lui!
Faceți cunoscut printre
popoare isprăvile Lui!"
Psalmul 105:1

Temeiul laudei

Moise clarifică motivația laudelor pe care le aduce înaintea Domnului şi înaintea copiilor lui Israel: *„Domnul este tăria mea şi temeiul cântărilor mele de laudă"* (Exod 15:2). La rândul ei, ***Cartea laudelor***, adică ***Psalmii***, exprimă, fără echivoc, îndemnurile utilizării laudelor la adresa lui Dumnezeu. Imperativul *„Lăudați pe Domnul!"* (Ps.104:35), sau *„Lăudați pe Domnul, căci este bun!"* (Ps.106:1) sunt cele mai justificate când, în contextul obligat al jertfelor vechi testamentale, *„lucrul acesta este mai plăcut decât un vițel cu coarne şi copite"* (Ps. 69:30-31). Aceleaşi considerații rămân valabile şi în muzica bisericească din zilele noastre.

Lauda în Biserică

- ***Lauda este o poruncă.***

Lauda adusă lui Dumnezeu este o parte a închinării, iar închinarea este o poruncă dată de Dumnezeu. Isus a dat

acest răspuns diavolului în pustie atunci când I-a zis: *„Domnului Dumnmezeului tău să I te-nchini, şi numai Lui să-I slujeşti"* (Mat. 4.10).

- ***Prezenţa divină*** este condiţionată de sinceritatea laudei. David explică de ce închinarea prin laudă este importantă pentru viaţa unui credincios care doreşte să facă voia lui Dumnezeu: *„Tu locuieşti în mijlocul laudelor"* (Ps. 22:3).
- ***Lauda ca jertfă a buzelor*** devine mulţumire la adresa lui Dumnezeu: *„Cine aduce mulţumiri ca jertfă, acela Mă proslăveşte"* (Ps.50:23).
- ***Lauda este un mod de închinare*** în faţa atotputerniciei lui Dumnezeu. Experienţa faptelor puternice a lui Dumnezeu, în mod deosebit faptele Sale de mântuire şi răscumpărare, reprezintă un motiv cheie de a lăuda numele Său (Psalmul 96:1-3; 148:14; 150:2; Luca 1:68-75; 2:14,20.)
- ***Recunoştinţa noastră se exprimă prin laudă***. Ca urmare a eliberării din strâmtorări sau boli, de către Domnul, „glasul conştiinţei" din natura umană, se înalţă cu recunoştinţă să-L laude pe Dumnezeu (Psalmul 9:1-5; Ieremia 20:13, Luca 13:13; Fapte 3:7-9). Continua purtare de grijă şi susţinerea zilnică atât din punct de vedere material cât şi spiritual, reprezintă motive puternice pentru a lăuda numele Său (Psalmul 68:19; Isaia 63:7)

Efecte ale laudei

1. ***Eliberare spirituală***

Cântarea de laudă, care aduce prezenţa lui Dumnezeu are o putere de eliberare spirituală. Exemplul împăratului Saul, care era

părăsit de apăsarea demonică în timp ce David cânta la harfă, este unul elocvent *„Şi când duhul trimis de Dumnezeu venea peste Saul, David lua harfa şi cânta cu mâna lui; Saul răsufla atunci mai uşor, se simţea uşurat şi duhul cel rău pleca de la el"* (1Sam. 16:23).

2. ***Biruinţa în lupte***

O celebră izbăvire pe care a dat-o Dumnezeu în urma folosirii laudei şi a ascultării se referă la zidurile Ierihonului. Cetatea Ierihonului servea drept fortăreaţă nu doar pentru locuitorii ei permanenţi, ci şi pentru locuitorii satelor învecinate. Zidurile sale se poate să fi avut cel puţin nouă metri înălţime şi şase metri grosime. Ierihonul era considerat invincibil şi ocrotit de zeii canaaniţilor. În ziua a şaptea preoţii şi bărbaţii înarmaţi au înconjurat cetatea de şapte ori, după cuvântul Domnului sunând din trâmbiţe şi scoţând strigăte de biruinţă... *„Când a auzit poporul sunetul trâmbiţei, a strigat tare şi zidul s-a prăbuşit..."* (Iosua 6:20).

3. ***Eliberare fizică şi spirituală***

În Fapte 16:25 este descrisă intervenţia lui Dumnezeu ca urmare a cântului: *„Pe la miezul nopţii, Pavel şi Sila se rugau şi cântau cântări de laudă lui Dumnezeu; iar cei închişi îi ascultau. Deodată s-a făcut un mare cutremur de pământ, aşa că s-au clătinat temeliile temniţei. Îndată s-au deschis toate uşile şi s-au dezlegat legăturile fiecaruia"*. Deşi aflaţi în suferinţă, cu picioarele în butuci şi spatele sfâşiat de lovituri, Pavel şi Sila se rugau şi cântau spre lauda lui Dumnezeu. Din experienţa lor învăţăm că *„Duhul slavei, Duhul lui Dumnezeu Se odihneşte peste cei care suferă pentru numele lui Cristos"* (1 Petru 4:14). Pavel şi Sila au adus laudă lui Dumnezeu şi au fost

eliberați fizic, dar temnicerul și toată familia lui a fost eliberată spiritual și a încheiat legământ cu Domnul.

Este important să înțelegem această realitate probată de atâția credincioși și să trăim permanent în prezența lui Dumnezeu.

Nu orice cântare este laudă la adresa lui Dumnezeu

Există unii oameni care cântă doar cu scopul de a-și demonstra talentul în fața oamenilor. Profetul Ieremia vorbește despre asemenea atitudini ale unor oameni aflați înaintea lui Dumnezeu: *„Ce-i drept, ești aproape de gura lor, dar departe de inima lor"* (Ieremia 12:2).

În timp ce Moise primise tablele Legii de la Dumnezeu și era pe munte, poporul lui Israel s-a plictisit să-l aștepte și a dorit să se distreze. De aceea și-a făcut un vițel de aur și, închinându-se acestuia, a început să cânte. Moise a auzit cântecul, care nu era un *„strigăt de biruitori,"* ci *„glasul unor oameni care cântă"* pentru distracția lor, a înțeles că s-a comis un păcat foarte mare (Exod 32:30). Isaia precizează că cei ce folosesc talantul muzical pentru distracție și nu spre lauda lui Dumnezeu vor fi pedepsiți: *„...Harfa și alăuta, timpana, flautul și vinul le înveselesc ospețele; dar nu iau seama la lucrarea Domnului, și nu văd lucrul mânilor Lui. De aceea poporul meu va fi dus pe neașteptate în robie..."* (Isaia 5:12). Robia păcatului este cea care îi subjugă pe toți cei care nu înțeleg că lauda trebuie adusă numai lui Dumnezeu. *„Orice laudă de felul acesta este rea"* (Iac. 4:16).

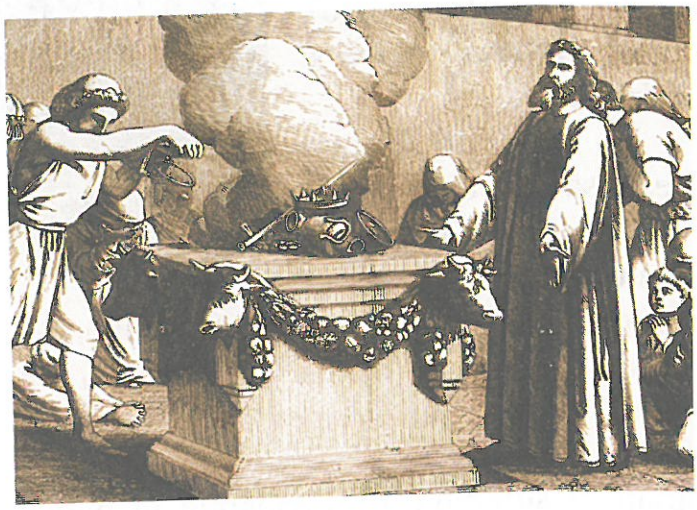

Închinarea prin cântări de laudă trebuie adusă numai Creatorului.

Concluzie

Un creştin a cărui viaţă a cunoscut eliberarea de păcat şi binecuvântata prezenţă a lui Dumnezeu, în plan personal, nu poate trăi fără să-L slăvească pe Mântuitorul său. Lauda nu este doar o opţiune în viaţa credinciosului şi a bisericii creştine. Pentru motivele demonstrate anterior, lauda devine un imperativ care ne determină să-l însoţim pe psalmistul David în exclamaţia lui: *„Voi lăuda pe Domnul din toată inima mea"* (Ps. 9:1).

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Indicaţi temeiul cântărilor de laudă?
- Descrieţi efectele laudei la adresa lui Dumnezeu?
- Alcătuiţi un eseu argumentând de ce Dumnezeu nu primeşte orice fel de laudă

EVALUARE
MUZICA BISERICEASCĂ ŞI MESAJUL SPIRITUAL AL ACESTEIA

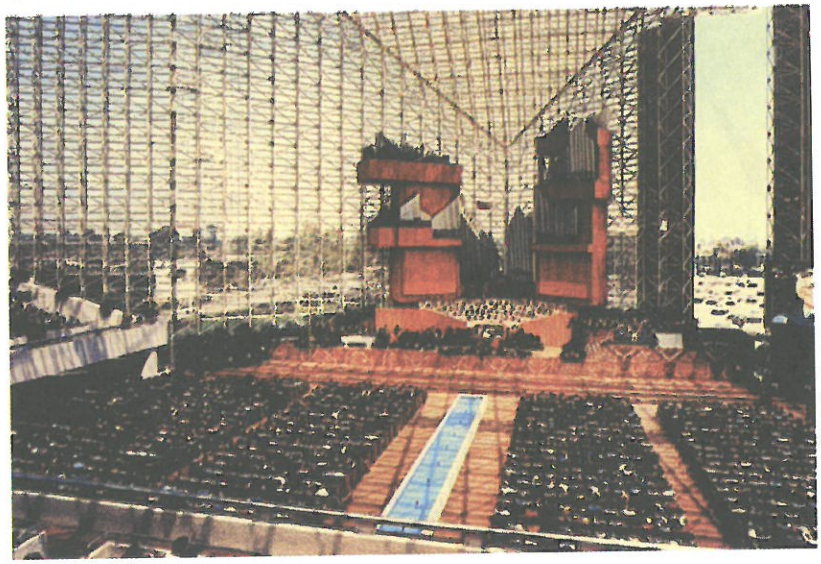

1. *Încercuieşte cuvintele care descriu cel mai bine un serviciu tipic de închinare din biserica ta:*

...plictisitor
...extraordinar
...impresionant
...interesant
...antrenant
...inspirator
...lung
...ciudat
...prietenos
...fantastic
...evanghelistic
...formal
...misterios
...fericit
...distractiv
...jenant

2. *Citeşte următoarele pasaje din Scriptură şi precizează ce spun ele despre închinarea în biserică:* 1 Cronici 16:23-33; 2 Împărați 21:19-22; Ioan 4:20-24; Apocalipsa 4:8-11.

3. *Notează cu A (de acord), NS (nu sunt sigur), D (dezaprob),ce crezi despre:*

a) Cel mai potrivit loc pentru închinare este biserica.

b) Mă simt aproape de Dumnezeu când mă închin Lui duminica dimineața.

c) Adolescenții ar trebui să aibă propriul lor serviciu de închinare.

d) Scopul principal al închinării este slăvirea lui Dumnezeu.

e) Timpul pe care-l petrec singur cu Dumnezeu în rugăciune, meditație şi citirea Bibliei este la fel de important ca serviciul de închinare de duminică dimineața.

f) Nu mă aleg cu nimic din predici.

g) Un serviciu de închinare care se pretinde a fi bun ar trebui să creeze bună dispoziție.

h) Cântările cântate în timpul serviciului mă ajută să mă închin lui Dumnezeu.

i) Serviciul de închinare mă ajută în cursul săptămânii să îmi trăiesc viața de creştin.

j) Îmi place să îmi aduc prietenii la serviciul de închinare al bisericii mele.

4. Compune un „eseu" pornind de la fraza: *Dacă aş putea schimba în modul de închinare al bisericii mele acesta ar fi.....*

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 2
PROBLEME SPECIFICE ADOLESCENȚILOR

1. PROBLEMELE ADOLESCENȚILOR

„De aceea şi noi, din ziua când am auzit aceste lucruri, nu încetăm să ne rugăm pentru voi, şi să cerem să vă umpleți de cunoştința voii Lui, în orice fel de înțelepciune şi pricepere duhovnicească...".

Col.1:9

Preliminarii

Începând cu acest capitol vom surprinde câteva dintre problemele cu care se confruntă tinerii de astăzi. Majoritatea temelor îşi propun o abordare directă şi fundamentată biblic. Este necesară o tratare concisă a acestei problematici întrucât arhicunoscuta "prăpastie între generații" pare a se adânci pe măsura trecerii timpului. O serie de motivații se străduiesc să explice fenomenul, care se reduce în esență la lipsa de înțelegere a fiecărei părți.

În această primă lecție identificăm câteva din cele mai mari frământări care ocupă mintea tinerilor, iar în lecțiile următoare le vom descrie, încercând să oferim şi soluții.

Problemele adolescenților

Educația primită acasă, la biserică şi în şcoală sădeşte în mintea tinerilor nevoia de

conformare. Aceasta devine foarte importantă pentru că duce la integrarea în societate, prin alegerea carierei, evaluarea şi alegerea grupului de prieteni sau alegerea bisericii. Aproape fiecare individ îşi alege un model sau mai multe, în care aspectul fizic contează enorm, pentru ca să-şi creeze o personalitate de un anumit tip. Confruntându-se cu tentaţiile lumii înconjurătoare, adolescenţii sunt pândiţi de numeroasele pericole. Câteva dintre acestea sunt:

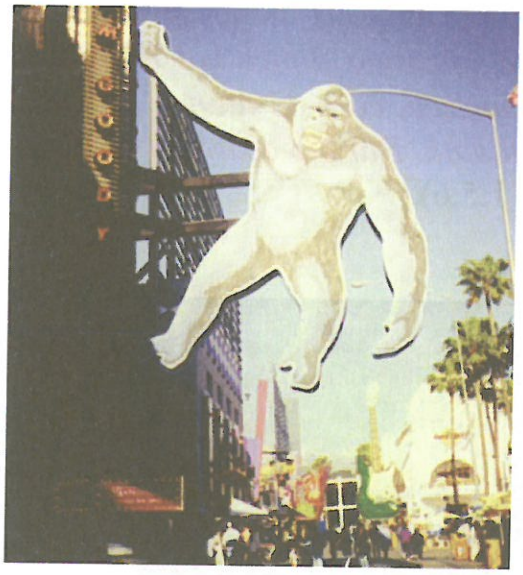

- alcoolul
- fumatul
- drogurile
- jocurile de noroc
- mass-media
- internetul
- muzica rock
- ocultismul şi sectele religioase
- răzvrătirea
- anturajul

Voia lui Dumnezeu

Lucru foarte important la vârsta adolescenţei este ca fiecare tânăr să-şi găsească identitatea. Aceasta înseamnă să se cunoască foarte bine pe el însuşi, voia lui Dumnezeu pentru El şi calea cea mai bună de urmat pentru a face voia lui Dumnezeu.

Cel mai fericit mod de a găsi această cale este însuşi Dumnezeu care a zis: *„Eu- zice Domnul- te voi învăţa şi-ţi voi arăta calea pe care trebuie s-o urmezi"* (Ps.32:2). Problema călăuzirii este atât de importantă în momentele de hotar ale vieţii: terminarea gimnaziului şi alegerea liceului, finalizarea liceului şi pregătirea pentru o carieră, găsirea unui loc de muncă, găsirea partenerului de viaţă etc.

Nu este suficient a spune *„mă rog ca Dumnezeu să mă călăuzească"*, ci este important să găsim un mod corect de a discerne călăuzirea Domnului.

Concluzie

Cunoaşterea voii lui Dumnezeu vine din înţelepciune şi pricepere de la El. Aceasta este capacitatea de a gândi sau raţiona într-un mod logic şi în concordanţă cu voia Lui. Fiecare situaţie pe care o experimentăm trebuie evaluată şi confruntată cu voia lui Dumnezeu. Rugăciunea şi cunoaşterea Bibliei este un mijloc important prin care cunoaştem şi rămânem în voia lui Dumnezeu. Tot rugăciunea ne poate ajuta şi în impasul în care suntem atunci când ne lipseşte înţelepciunea de a discerne anumite lucruri şi trebuie s-o cerem de la Dumnezeu. *„Dacă vreunuia dintre voi îi lipseşte înţelepciunea s-o ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă şi fără mustrare, şi ea îi va fi dată. Dar s-o ceară cu credinţă, fără să se îndoiască deloc"* (Iac. 1:5,6).

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Enumeraţi câteva dintre cele mai frecvente probleme ale tinerilor.
- Cine poate să ne înveţe cel mai bine calea de urmat?
- Cum se poate obţine înţelepciunea? Argumentaţi cu un text biblic.

2. NEVOIA DE CONFORMARE

„Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia ci, să vă prefaceți prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezu: cea bună, plăcută şi desăvârşită"

Romani 12:2

Natura umană

Fiecare copil se naşte cu anumite nevoi foarte importante. De exemplu: nevoia de a fi iubit, nevoia de identitate etc. Nevoia de identitate conduce la formarea personalității, în timp ce nevoia de a fi iubit implică un întreg sistem de relații interpersonale. Pentru a fi CINEVA într-un grup social, orice individ caută să-şi afirme personalitatea, să fie un *el însuşi,* prețuit de cei din jur. În realitate, dorința de a fi acceptat în societate este atât de puternică încât un adolescent este dispus să facă orice pentru a fi acceptat de grup. De aici rezultă o nevoie intrinsecă: *nevoia de conformare.*

Presiunea anturajului este forța care adesea determină atitudinile pe care un tânăr le acceptă în viața lui. Pentru realizarea imaginii de grup, o fată de 16 ani „poate face orice", chiar dacă acest lucru contravine principiilor în care a fost crescută, iar un băiat de 15 ani bea

împreună cu „noii săi prieteni“ şi fură maşina părinţilor pentru o plimbare numai ca să se distreze. Nici fata, nici băiatul nu agreează ceea ce fac şi, de fapt, nici nu îi agreează pe noii prieteni, dar fac aceste lucruri sub o influenţă care îi presează să acţioneze astfel. Vom numi această influenţă presiunea anturajului.
Tinerii îşi doresc atât de mult să fie primiţi în grupul celor consideraţi „populari“ încât îşi depăşesc propriile limite.

Influenţe modelatoare

Efectul anturajului alcătuit din grupul de prieteni influenţează în:

- modul de gândire despre propria persoană
- modul în care vorbeşte
- modul în care îşi evaluează părinţii
- modul în care se îmbracă
- persoanele pe care le acceptă în grup
- petrecerile pe care le frecventează
- atitudinea faţă de şcoală
- definirea binelui şi răului
- frecventarea sau nu a bisericii
- viitorul după terminarea şcolii

Cum să învingi tentaţia

Presiunea anturajului este foarte puternică şi conduce la conformare pentru a aparţine unui grup. Lupta împotriva presiunii anturajului este continuă. Niciodata nu va fi uşor ca această presiune sa fie învinsă, dar aceasta nu înseamnă că nu poate exista biruinţă. Apostolul Pavel şi-a descris sentimentele cele mai profunde cu privire la această luptă în Romani 7:15-25: *„Căci nu ştiu ce fac: nu fac ce vreau, ci fac ce urăsc. Acum, dacă fac ce nu vreau, mărturisesc prin aceasta că Legea*

este bună. Şi atunci, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuieşte în mine." Cei care încearcă să păzească poruncile lui Dumnezeu fără harul mântuitor al lui Cristos, constată că sunt neputincioşi în împlinirea intenţiilor bune ale inimii lor. Ei nu sunt propriul lor stăpân. Răul şi păcatul domnesc înăuntrul lor. Ei sunt robi legii păcatului. Soluţia problemei se găseşte doar în Cristos, căci, pentru orice ispită, Dumnezeu *„a pregătit şi mijlocul să ieşiţi din ea, ca să o puteţi răbda"* (1 Corinteni 10:13).

Însuşirea unui sistem de valori

În ochii lui Dumnezeu fiecare om este unic şi fiecare este acceptat şi iubit de El.

Personalitatea fiecărui individ se formează în casa părintească unde înmagazinează un set de valori pe care le aplică sub formă de principii pentru tot restul vieţii. Însuşirea acestui sistem de valori se face în trei etape distincte ale copilăriei şi adolescenţei.

Vârsta regulilor este perioada de viaţă când copilul învaţă exact ce aşteaptă alţii de la el. Copilul lipsit de reguli bine definite devine de nestăpânit. El este nefericit şi nesigur şi îşi dezvoltă impresia că nu este iubit. Mai mult, devine indisciplinat, uneori cât se poate de nesuferit, încercând să descopere care-i sunt limitele şi capacitatea de control. Aceştia sunt anii în care copilul se dezvoltă moral şi creează primele elemente ale dezvoltării conştiinţei prin ascultarea de părinţi şi modelul acestora. El este dependent de părinţi pentru a

primi o direcție. Climatul emoțional, tonul vocii, atmosfera familială sunt resimțite în formarea caracterului copilului.

Vârsta imitației este perioada din viață, în care modelele morale sunt extrem de importante pentru copil. Este perioada în care părintele riscă să-şi piardă autoritatea construită în perioada regulilor, dacă el procedează altfel decât l-a învățat pe copil că este bine. Dacă părintele este un exemplu negativ, puterea exemplului este mai stimulatoare decât importanța regulilor. Biblia ne oferă o imagine clară a celor ce nu sunt în stare să călăuzească pe alții: *„Poate oare un orb, să călăuzească pe un alt orb?"* (Luca 6:39-40). Vârsta imitației este perioada definitorie pentru hotărârile de viață, pentru că imaginea lumii eroilor va fi modelul transpus.

Vârsta inspirației este perioada adolescenței, în care se plămădesc idei înălțătoare şi se caută modele cu orice preț. Adolescentul trebuie să aibă eroi. Dacă nu sunt eroii care trebuie urmați acesta îi va găsi pe cei care nu trebuie urmați. Părinții nu mai pot fi prezenți în permanență, ceea ce face ca tânărul să exercite, cât mai conştient, un autocontrol. În timpul acestei perioade se poate câştiga mult în echilibru şi caracter, mai ales dacă adolescentul urmăreşte un anumit scop. El are nevoie de nişte obiective pe termen lung şi scurt. Sigur că regulile şi limitele sunt în continuare importante, însă adolescentul are nevoie şi de un control interior eficient.

Concluzie

Anturajul poate fi constructiv dacă ținta tuturor membrilor care formează grupul este slujirea lui Cristos.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI-TEME:

- Explicați care sunt nevoile principale ale naturii umane.
- Enumerați cinci influențe modelatoare ale anturajului.
- Prezentați soluția rezistenței la presiunea anturajului.
- Precizați care sunt vârstele formării unui sistem de valori.

3. INTEGRAREA

„De aceea, fraților, căutați cu atât mai mult să vă întăriți chemarea şi alegerea voastră; căci, dacă faceți lucrul acesta nu veți aluneca niciodată. În adevăr, în chipul acesta vi se va da din belşug intrare în Împărăția veşnică a Domnului şi Mântuitorului nostru Isus Cristos".

2 Petru 1:10,11

Integrarea în familie

Familia este cadrul instituit de Dumnezeu pentru ca omul să se simtă iubit fără condiții, împlinit şi fericit. Ea poate oferi o oază de linişte, pace şi acceptare în mijlocul unei lumi zbuciumate. Cea mai importantă relație în familie este relația soț-soție, pentru că ea asigură copiilor căldura unui cămin plin de dragoste şi fericire. Aceasta devine baza unei bune comunicări cu copilul aflat în stadiul de adolescență şi se răsfrânge asupra existenței lui. Capacitatea de a comunica sentimentele, mai ales cele neplăcute, este indispensabilă în familie. Filozofia de viață a unei familii creştine se regăseşte în tot ce conduce la realizarea scopului suprem în viață: voia Tatălui Ceresc.

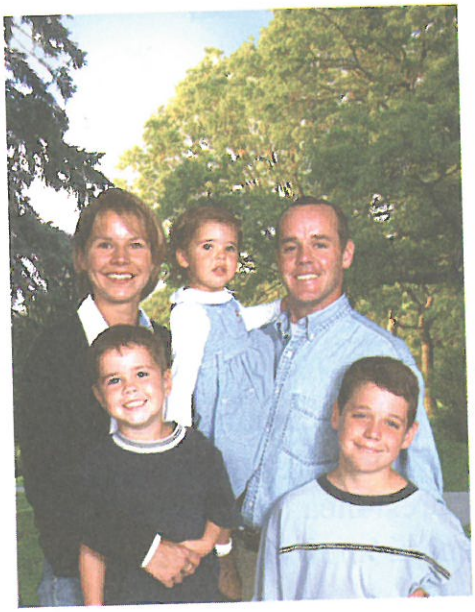

Principii de bază ale familiei creştine

Este nevoie de părinţi a căror relaţie să fie stabilă, bazată pe respect, dragoste şi o bună comunicare. Acestea se dobândesc urmând câteva principii călăuzitoare ale familiei creştine:

- conformarea cu legile morale ale lui Dumnezeu
- creşterea copiilor cu dragoste *în temere şi frică de Dumnezeu*,
- o pregătire adecvată pentru exercitarea autodisciplinei,
- respectul pentru valoarea şi demnitatea fiecărui membru al familiei,
- dezvoltarea potenţialului fizic şi intelectual al copiilor

Absenţa principiilor

Familia nu îndeplineşte în mod automat un set de valori. Membrii ei trebuie să înveţe să se înţeleagă, să se accepte, să se iubească, să îşi împlinească rolul specific locului pe care îl are în acest context. În caz contrar se produc relaţionări deficitare care afectează pe fiecare membru al familiei. Apar divergenţe. Divergenţele dintre soţi cauzează dificultăţi adolescenţilor, chiar dacă cei mai mulţi părinţi îşi iubesc copiii şi doresc să le ofere tot ce se poate mai bun pentru ei. Prea mulţi adolescenţi din zilele noastre au sentimentul că nimănui nu-i pasă de soarta lor. Încep să se simtă neajutoraţi, inutili, se autocompătimesc şi se subapreciază. Două din cele mai înspăimântătoare consecinţe ale acestei apatii sunt depresia şi revolta împotriva autorităţii. Ieşind, prin depresie, de sub autoritatea părintească adolescentul este uşor influenţabil de

alte grupuri, care îi oferă răspunsuri uşoare şi promisiuni rapide. Unul din principalele motive ale acestei rupturi este faptul că adolescentul petrece majoritatea timpului sub controlul şi influenţa altora: colegi, profesori, vecini, prieteni, televizor.

Scriptura îi sfătuieşte pe părinţi să îl înveţe de mic pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze (Prov. 22:6).

Etalonul valoric - Isus Cristos

Părinţii dau copiilor un sistem de valori după care să se călăuzească. Tânărul găseşte aceste valori la părinţii săi dacă ei înşişi le-au găsit şi însuşit. Această bază solidă face faţă tuturor problemelor vieţii. Ce se întîmplă însă, în cazul în care părinţii adulţi au rămas corigenţi la însuşirea sistemului de valori?

Împlinirea reală a fiecărui om se face prin cunoaşterea lui Isus Cristos. El este aproape de fiecare dintre oamenii care Îl cheamă. Cea mai mare dorinţă a Sa este de a fi Tatăl nostru şi de a ne integra în Familia Sa. El poate crea o relaţie stabilă Tată-copil. Relaţia personală cu Dumnezeu, prin fiul Său, Isus Cristos este răspunsul tuturor problemelor adolescenţilor, chiar şi în problema integrării familiale.

Integrarea în societate

Încă din primele zile ale vieţii şi mai apoi în anii de grădiniţă, de şcoală, de facultate, la locul de muncă, omul trăieşte într-un context social alături de alţi oameni. El este parte integrantă din colectivitatea la care se raportează. Are astfel, obligaţii şi îndatoriri faţă de aceasta. Indiferent că grupul social la care ne referim este

şcoala, autorităţile publice, liderii de la locul de muncă, spirituali sau politici, câteva principii fac din trăirea socială un mod de a-L sluji pe Dumnezeu.

Principii de integrare socială

1. ***Rugăciunea***

Chiar şi în nevoia noastră de integrare socială rămânem unici. Deşi în cele mai multe rugăciuni amintim problemele personale sau ale familiei, avem datoria să menţionăm şi problemele sociale, pentru că ne lovim de ele în fiecare zi. Ele afectează în mod direct problemele noastre şi ne marchează viaţa. Apostolul Pavel, în epistola către Timotei ne îndeamnă să facem rugăciuni, cereri, mijlociri, mulţămiri pentru toţi cei ce ne conduc *„ca să putem duce astfel o viaţă paşnică şi liniştită, cu toată evlavia şi toată cinstea"* (1 Tim. 2:1,2).

2. ***Cinste şi supunere***

Apostolul Pavel îl sfătuieşte pe Tit: *„Adu-le aminte să fie supuşi stăpânirilor şi dregătorilor, să-i asculte, să fie gata să facă orice lucru bun, să nu vorbească de rău pe nimeni, să nu fie gata de ceartă, ci cumpătaţi, plini de blândeţe faţă de toţi oamenii"* (Tit 3:1,2).

Autorităţile sunt rânduite de Dumnezeu (Rom. 13:1), ca să pedepsească anumite infracţiuni (Rom 13:2-4). În contextul democraţiei, deşi se pare că alegerea aparţine majorităţii oamenilor, cel ce influenţează deciziile este Dumnezeu.

3. ***Obligațiile financiare***

Creştinul este dator să-şi plătească obligațiile financiare față de stat (impozite, taxe) (Rom.13:6,7). Principiul este recunoscut de Domnul Isus Cristos atunci când, în Matei 22:21 spune: *„Dați Cezarului ce este al Cezarului"*, iar în epistola către Rom. cap. 13:7 învățătura pentru creştini este foarte clară: *„dați tuturor ce sunteți datori să dați: cui datorați birul dați-i birul; cui datorați vama dați-i vama; cui datorați frica dați-i frica; cui datorați cinstea, dați-i cinstea"*.

Integrarea în biserica locală

De cele mai multe ori viața spirituală pentru toată durata ei este marcată de o alegere făcută în tinerețe. Vorbind despre o astfel de alegere ne referim la două aspecte:

- a alege să frecventezi sau nu o biserică locală
- alege care biserică să o frecventezi.

Făcând abstracție de toți acești factori, trebuie să căutăm în frecventarea unei biserici locale mai multe motivații.

1. Recunoaşterea şi aderarea la învățătura sănătoasă de credință şi proclamarea adevărului biblic.
2. Recunoaşterea importanței botezului creştin şi a practicării lui.
3. Participarea la părtăşia creştină dintr-o biserică şi la actele de cult.
4. Acceptarea unor responsabilități individuale de sluijire care duc la împlinirea personală a menirii;
6. Recunoaşterea autorității liderilor religioşi şi asumarea conştientă şi în umilință a supunerii.
7. Consolidarea nădejdii creştine care se referă, mai ales, la revenirea Domnului Isus şi la viața veşnică.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Dezbateți o problemă actuală a tinerilor
- Care sunt principalele cereri în rugăciune pentru societate, conform cu 1 Tim. 2:1,2 ?
- Enumerați obligațiile financiare ale creştinului
- În ce constă supunerea față de stăpâniri?
- Care este biserica locală în care eşti integrat?
- După ce criterii ai ales această biserică?
- Care este activitatea ta de slujire în biserica locală?

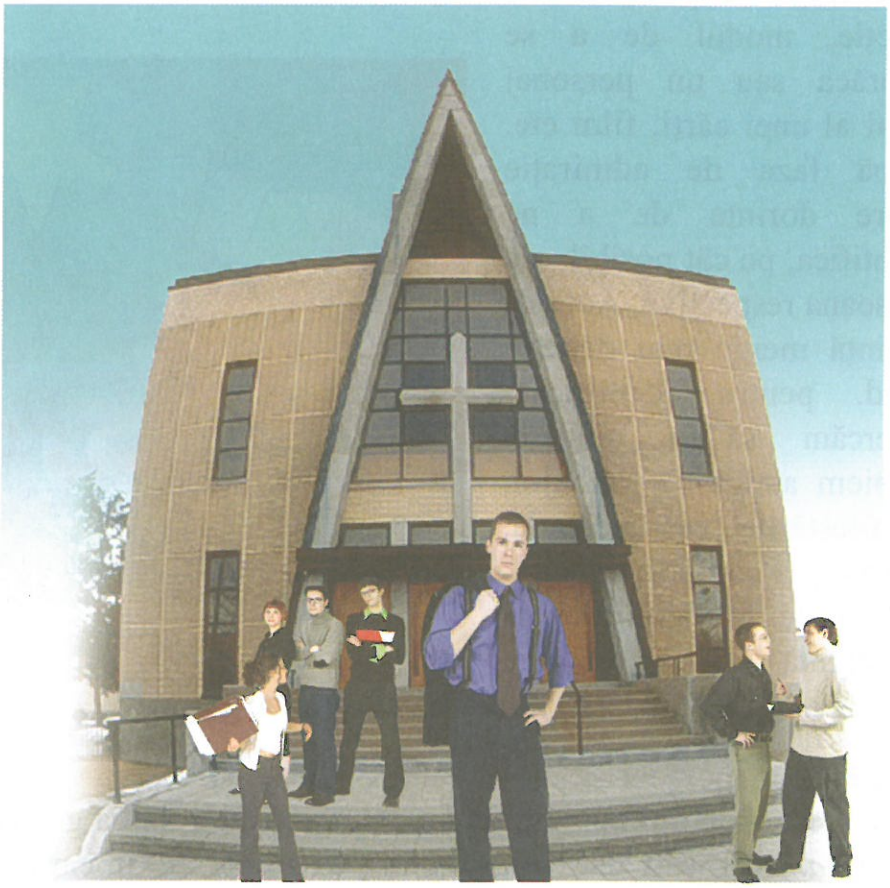

4. NEVOIA DE MODELE

„Învățați de la Mine, căci Eu sunt blând şi smerit cu inima"
Matei 11:29

Modele

Există în natura umană o aplecare firească de a urma pe cineva care se constituie ca model. Modelul poate fi o persoană pe care am admirat-o pentru calitățile sale: frumusețe, mod de a vorbi, cunoştințe, capacitate de reacție, modul de a se îmbrăca sau un personaj ideal al unei cărți, film etc. După faza de admirație apare dorința de a ne identifica, pe cât posibil, cu persoana respectivă. Această dorință merge mai departe când, pentru identificare încercăm să o imităm. Copiem astfel limbajul, manifestările, vestimentația, coafura, comportamentul, atitudinile. Modelul ales ne reprezintă şi pe noi, ca produs al unui standard cultural şi alegere de viață.

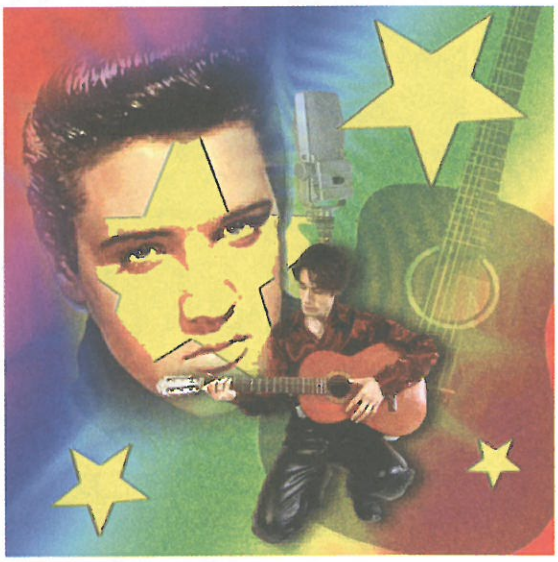

Modelul perfect

Corespondentul noțiunii de model, tradus din limba greacă prin *hypogrammos*, este dat de apostolul Petru în textul în care spunea

despre Isus: *„El v-a lăsat o pildă ca să călcați pe urmele Lui"* (1Petru 2:21). Imaginea descrisă de termenul *hypogrammos,* este aceea a dascălului care îl învață pe copil să scrie. Dascălul, nu numai că îi arată elevului cum să traseze liniile, ci chiar îi conduce mâna pe caiet sau tablă pentru a putea urma modelul de scris, mai uşor. Isus nu se limitează la ilustrarea unui exemplu. Un model poate uneori să fie cel mai descurajator lucru din lume. De-a lungul secolelor oamenii au urmărit păsările în zborul lor, dar nu au reuşit încă performanța lor. Poți asculta cu venerație un pianist de excepție şi din momentul începerii lecțiilor să rămâi cu hotărârea de a nu te mai atinge vreodată de acest instrument. Dar Isus nu se limitează la a oferi un model. Pe lângă faptul că ne-a lăsat un *hypogrammos* care, aproape ne înspăimântă prin perfecțiunea lui, El este gata să ne ajute în mod constant ca să-L urmăm.

Însuşirea unui model

În funcție de modelul ales şi de scopul propus pentru urmarea acestuia se pot urma două căi:

1. *Idolatrizarea.* Aceasta înseamnă adorarea unui model până în măsura în care el câştigă un loc de cinste în viața şi preocupările unor tineri. În lumea veche creştinii martiri, preoții sau călugărițele care au trăit o viață dăruită lui Dumnezeu, au devenit modele pentru cei din jur, până la idolatrizare, devenind sfinții respectați în anumite zile calendaristice. Vedetele, starurile şi megastarurile sunt exemple cotidiene. Ele pătrund în casele noastre prin casetele video, ziare, filme, emisiuni TV .

2. *Cultura.* Cunoaşterea dobândită prin lectură şi studiu ne indică multe modele umane care se înscriu în scara de valori unanim acceptate. Oricâte tipologii umane am studia, vom descoperi în final, că există un singur model demn de urmat: Isus Cristos. Încă din vechime, profeţii, împăraţii şi învăţaţii aveau discipoli sau ucenici. Domnul Isus de asemenea şi-a ales ucenici. Aceştia au împrumutat comportamentul liderului lor. Primii creştini au primit această denumire după numele învăţătorului lor, Cristos, tocmai pentru că aveau un comportament similar cu al Acestuia. La rândul lor, ucenicii lui au avut alţi discipoli. Apostolul Pavel îl are pe Timotei şi pe alţii care îl ajută în slujire. Despre toţi aceştia, citim în Scriptură, că au urmat îndemnul apostolului Pavel, care se oferea la rândul său exemplu, spunând: *„şi voi înşivă aţi călcat pe urmele mele şi pe urmele Domnului"* (1 Tes. 1:6).

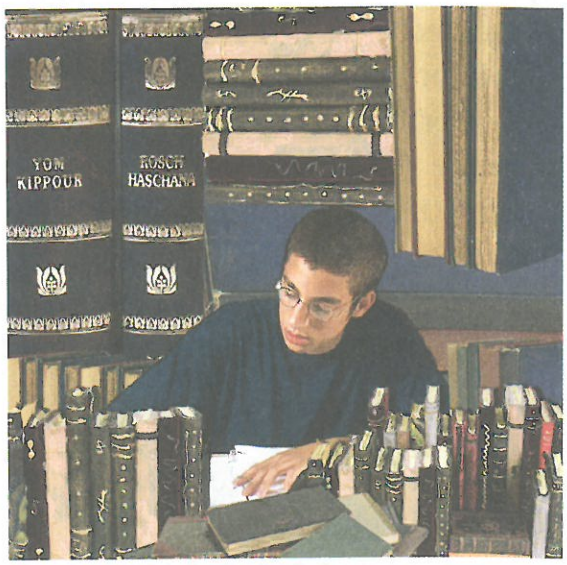

Surse de modele

Condiţiile contemporane ale vieţii au determinat mutaţii şi în sistemul de gândire al tinerilor, în universul lor valoric. Aflaţi la confluenţa a multiple influenţe, tinerii selectează ceea ce este propriu vârstei lor: muzica tânără, literatura de aventuri, vestimentaţia. Ei se formează după modele ale culturii obţinute în familie, a culturii şcolare sau ale culturii mass-media din ţară şi străinătate.

1. *Muzica*

Muzica este o componentă majoră a vieţii celor mai mulţi tineri

de astăzi. Aceasta le influențează deciziile şi le oferă eroii. Majoritatea adulților sunt ignoranți cu privire la întreaga scenă a fenomenului muzical contemporan. Cele mai faimoase formații ale căror mari câştiguri provin din vânzarea albumelor lor, oferă atât în conținutul melodiilor, cât şi pe grafica acestor albume imagini şocante, suficient ca să poată frapa prin neobişnuit.

2. *Literatura*

Iov făcuse un legământ cu ochii lui (Iov:31:1). Aceasta implică o adâncă responsabilitate şi suficientă cunoaştere a Cuvântului lui Dumnezeu, care să atragă după sine hotărârea dedicării. Sunt în Scriptură destule modele care pot corespunde personalității fiecăruia. Pe acestea s-a creat apoi o întreagă literatură, care poate hrăni setea sufletului. Dacă cineva crede că poate răsfoi reviste ilustrate cu pornografie, fără să aibă urmări în conştiință, se înşeală. Imaginile se absorb în memorie şi se întipăresc în subconştient. Diavolul se pricepe să aducă timpul în care să le scoată din amintire şi să ocupe astfel fantezia unui tânăr.

3. *Vestimentația - moda*

De cele mai multe ori tinerii îşi copiază eroii în vestimentație. De altfel acesta este indiciul cel mai vizibil al aderenței spirituale la un model anume. Dacă modelul face parte dintr-o formație muzicală aflată în top, acest lucru va fi evident în toată ținuta vestimentară.

Revistele de modă pot procura cele mai năstrupnice idei vestimentare de sub care, manechinele răsfrâng priviri alunecoase. Ele sunt răsfoite cu înfrigurare căutându-se acel ceva ce să corespundă în acelaşi timp mai multor principii, care nu sunt deloc creştine. Legea vechi testamentală preciza că omul nu are voie să poarte haine cu două

feluri de țesătură: *„Să nu porți o haină țesută din felurite fire, din lână și in unite împreună"* (Deut. 22:11). Amestecul dintre firesc și duhovnicesc este ceea ce se acuză în acest text și nu ideea de a pune împreună două fire din materiale diferite.

4. *Comportamentul*

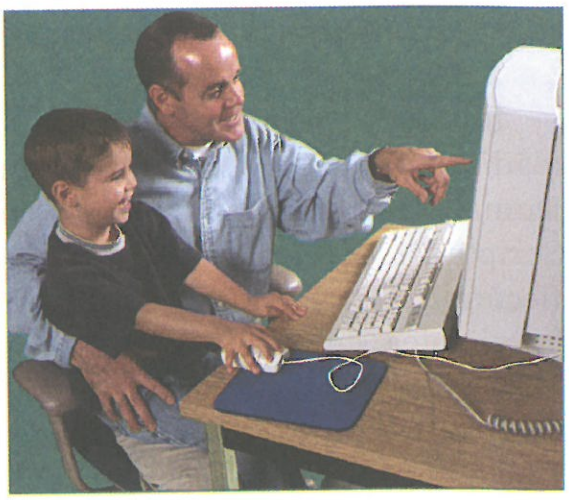

Cei care și-au ales modele din viața scenelor sau ecranelor de orice mărime, sunt gata să urmeze nu numai îmbrăcămintea acestora, ci și stilul de viață cu toate manifestările lui. Exemple concludente pot fi: celebrul fotbalist Roberto Baggio, care a devenit adeptul lui Budha, Michael Jackson care a trecut la biserica scientologică alături de Lisa Marie-Presley, Fonda, Red Ford și alții care sunt adepți ai mișcării New Age. Astfel, diavolul câștigă suflete foarte ușor pentru împărăția întunericului. Pentru fiecare creștin modelul trebuie să fie Isus Cristos.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Explicați în cuvinte proprii pericolul idolatrizării unui model.
- Indicați câteva domenii în care se manifestă modelele alese de tineri.
- Care este modelul perfect pentru a fi urmat?

5. PERICOLE PENTRU ADOLESCENȚI

„Să ne dezbrăcăm dar de faptele întunericului şi să ne îmbrăcăm cu armele luminii".

Rom. 13:12

Jocurile de noroc sunt un pericol pentru viața individului şi pentru viața celor din jurul său. Chiar dacă se numesc pariu, ruletă cărți, bingo, noroc, caritas, loto ele presupun următoarele: un risc, speranță de a câştiga şi asociat ei, planuri care, de cele mai multe ori se ruinează şi o imensă probabilitate de a pierde. Cu 5500 de ani în urmă vechii egipteni practicau jocurile de noroc. În toate țările, chiar şi cele mai civilizate ele au devenit o adevărată industrie. Exemplul este SUA, unde valoarea totală anuală a pariurilor depăşeşte suma de 500.000 milioane de dolari.

Care este atitudinea corectă a creştinului față de acestea? Pentru a avea răspunsul, luăm în considerare două aspecte:

- consecințele implicării asupra psihicului uman şi recomandările biblice privind atutudinea față

de jocurile de noroc. Implicarea presupune cheltuirea banilor, trăirea cu intensitate a emoțiilor legate de aşteptare: câştig sau pierdere. Aceasta poate duce uneori la îmbolnăviri sau chiar moarte. Cheltuirea banilor şi, nu o dată, pierderea unor sume imense, duce la sărăcie.

- Poziția biblică şi atitudinea creştinului față de jocurile de noroc este de a interzice participarea la acestea. Îndemnul la o viață cumpătată, *„o chivernisire bună a banilor"* se referă la o muncă cinstită. *„Auzim însă că unii dintre voi trăiesc în neorânduială, nu lucrează nimic, ci se țin de nimicuri. Îndemnăm pe oamenii aceştia şi-i sfătuim, în Domnul nostru Isus Cristos, să-şi mănânce pâinea lucrând în liniște"* (2 Tes. 3:11,12). Cum la originea jocurilor de noroc se află dorința de îmbogățire rapidă, Biblia se pronunță clar împotriva lăcomiei (Luca 12:15).

Ocultismul

Lumea contemporană trăieşte astăzi o înflorire a ocultismului. Dacă în mediile păgâne închinarea la idoli şi la spirite era în floare, astăzi există o reînviere a acestor preocupări. Se pare că nu există nici un fel de restricții şi nici stăvilare. Televiziunile le alocă spații din ce în ce mai mari, ziarele au pagini speciale, cinematografia, literatura, jocurile computerizate şi internetul, iar mediile intelectuale au astfel de preocupări din ce în ce mai intense. Grupurile de satanişti fac ravagii, magia neagră sau albă face de asemenea victime. Foarte mulți oameni astăzi sunt

gata să creadă mai degrabă într-o realitate spirituală malefică decât adevărul Sfintelor Scripturi şi realitatea fizică. În Anglia trăiesc acum mai mulţi vrăjitori decât în Evul Mediu. Aproape în toate ţările civilizate s-a dezvoltat şi această pseudocivilizaţie a practicilor oculte. **Magia** este practica de a face lucrări supranaturale apelând la spiritele rele. Ghicirea este maniera de a prezice evenimentele viitoare apelând la alte puteri decât cea divină. Agenţii la care se apelează sunt demonii. În cazul spiritismului, se apelează la spiritele morţilor. Toate aceste practici imită modul de lucru al lui Dumnezeu sau a Duhului Sfânt. Creştinul autentic trebuie să respingă până şi ideea acestor practici, pentru că ele sunt interzise şi pedepsite de Dumnezeu. Poporul Israel avea interdicţia de a folosi vrăjitoria, cititul în stele, chemarea spiritelor morţilor ca mijloace de cunoaştere a viitorului.

„Căci oricine face aceste lucruri este o urâciune înaintea Domnului şi din pricina acestor lucruri va izgoni Domnul Dumnezeul tău pe aceste neamuri dinaintea ta... Dar ţie, Domnul, Dumnezeul tău, nu-ţi îngăduie lucrul acesta." (Deut. 18:12-14). În vechime se poruncea poporului Israel să omoare pe cei ce practicau astfel de lucruri. Prin analogie putem spune, că cei ce astăzi le practică sunt morţi în păcat. Era de asemenea avertizarea că practicanţii ocultismului vor fi pedepsiţi de Dumnezeu (Lev.20:6). Un exemplu negativ în acest sens a fost Saul, care a întrebat spiritele morţilor pentru călăuzire (1Cron.10:13). Noul Testament

are numeroase exemple de practici ale diverselor forme de ocultism. În misiunea sa, apostolul Pavel a fost tulburat de vrăjitori, de ghicitoare şi a luptat cu aceştia, arătându-le oamenilor puterea adevărată a lui Dumnezeu. Împărtăşirea cu spiritele vrăjilor înseamnă părtăşia cu demonii şi este incompatibilă cu părtăşia Domnului Isus Cristos.

Sectele religioase

Pe lângă marile denominaţiuni religioase creştine viaţa spirituală este inundată de ofertele unor învăţături care încearcă să abată pe credincioşi de la adevărul curat al Sfintelor Scripturi. Acestea sunt propagate cel mai adesea prin munca de la om la om, prin literatură, conferinţe sau alte forme. În foarte multe ţări ele sunt interzise. Ambalajul cu care sunt prezentate este uneori foarte atrăgător: o personalitate plăcută, o voce convingătoare şi călduroasă, un zâmbet, multă evlavie etc. În esenţa lor, învăţătura se dovedeşte a fi deosebită de învăţăturile Scripturii.

Majoritatea mişcărilor pseudoreligioase au apărut şi s-au afirmat în ultimul secol al mileniului II şi alimentează dorinţa de senzaţii tari, cum ar fi: vechile religii orientale, meditaţie, religii sălbatice, sinteze etc. Tinerii sunt atraşi de ambianţa voit intelectuală a folosirii unor termeni moderni ca refulare, absolut, blocaj psihic, transcendenţă, reîncarnare etc.

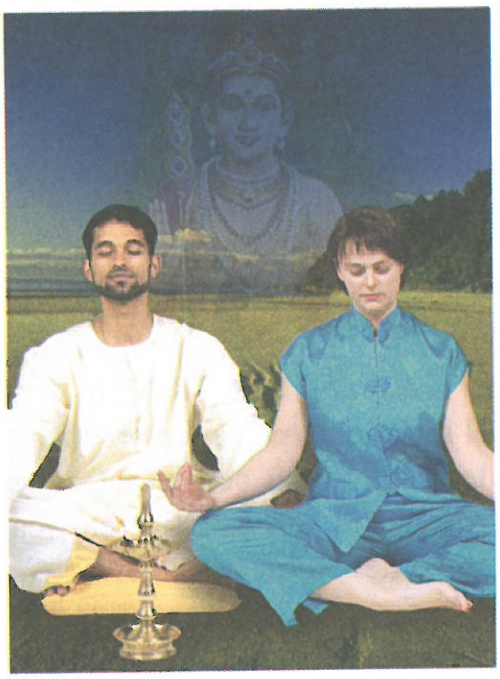

Proba unei învăţături false se face doar prin confruntarea cu Scriptura. Arătăm câteva exemple de învăţături care nu sunt conforme cu Cuvântul lui Dumnezeu şi care se regăsesc în

doctrinele unor secte:

- „Satan este autorul doctrinei trinității“
- „Cristos nu este autorul creației lui Dumnezeu“
- „Duhul Sfânt nu este o persoană“
- „doctrina despre iad, ca un loc de flăcări veşnice şi de chin nu este adevărată“
- „pluritatea zeilor este evidentă în Biblie“
- „Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt sunt trei dumnezei“
- „Cristos nu s-a născut din Duhul Sfânt“ etc.

Trebuie să fim avertizați asupra acestor aberații, pregătiți prin Cuvântul lui Dumnezeu să le demascăm şi să ne păzim de capcanele lor.

Teoria evoluționistă cu privire la apariția vieții poate fi un mare semn de întrebare şi o derută pentru lumea de astăzi. Este în acelaşi timp o armă cu care diavolul se luptă să abată oamenii de la credința în puterea de creație a lui Dumnezeu.

Respingerea de către creştini a teoriei evoluționiste nu înseamnă ignorarea adevărurilor ştiințifice cu privire la lumea care ne înconjoară. Adâncind însă studiul Bibliei descoperim că aceasta nu lasă nici un loc pentru acceptarea evoluției prin interpretarea schimbărilor şi acumulărilor succesive. Această capcană a diavolului reprezintă un pericol care poate fi evitat doar pe baza Cuvântului scris al lui Dumnezeu.

Consumul de droguri, Fumatul, Alcoolul sunt curse ale diavolului în care de multe ori oamenii, mai ales cei tineri sunt ispitiți să cadă. Despre ele vom vorbi în alte lecții.

Prieteniile nepotrivite

Preocuparea tinerilor şi predispoziţia omului pentru viaţa socială ne face să avem prieteni. Este foarte important cum ne alegem prietenii, cum ne menţinem prieteniile şi cu ce scop ne împrietenim. Această temă va fi dezbătută în lecţia *Anturajul*. Alegerea greşită a prietenilor poate fi un pericol social. De asemenea ea poate influenţa nu numai întregul parcurs al vieţii, ci şi veşnicia noastră.

Relaţiile intime

Dezvoltarea psiho-motorie la vârsta adolescenţei face ca tinerii să-şi dezvolte dorinţele interioare, printre ele fiind şi aceea de relaţii intime cu persoane de sex opus. Păstrarea curăţiei în aceste relaţii este o condiţie a păstrării unei relaţii bune cu Dumnezeu, care este Sfânt.

Sub nici un pretext nu sunt permise relaţii intime înainte de căsătorie.

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Enumeraţi cel puţin trei aspecte negative ale jocurilor de noroc.
- Exemplificaţi câteva aspecte ale practicilor oculte.
- Indicaţi un text biblic care interzice ocultismul.
- Care sunt criteriile după care se pot deosebi sectele religioase faţă de credinţa adevărată în Dumnezeu?
- Care este pericolul acceptării teoriei evoluţioniste cu privire la apariţia vieţii pe pământ?
- Enumeraţi şi alte pericole pentru tinerii din ziua de astăzi.

STRÂMTĂ-I CALEA MÂNTUIRII

Strâmtă-i calea mântuirii
şi purtarea crucii-i grea;
dac-ar fi uşoară-aceasta
n-ar fi-aşa puţini pe ea.

Grea-i umblarea cu-Adevărul
pe pământul de minciuni;
dac-ar fi uşoară-aceasta
n-ar fi-atât de rari cei buni.

Mare-i lupta cu-ndoiala
când priveşti spre ce nu vezi;
dac-ar fi uşoară-aceasta
n-ar fi-atât de greu să crezi.

Multe-s ranele vieţii
celui înfrânat şi-ales;
dac-ar fi puţine-acestea
n-ar fi-aşa zdrobit ades.

Chinuit e drumul jertfei
pân-la ţelul strălucit;
dac-ar fi uşor acesta
n-ar fi-atât de răsplătit.

Dar slăvită-i veşnicia
celui drept şi credincios;
dacă n-ar fi-aşa ne-ar spune-o
Adevărul şi Hristos.

Traian Dorz
Cântări de predare şi legământ

6. RĂZVRĂTIREA

„Nu vă împietriți inimile,ca în ziua răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustie, unde părinții voștri m-au ispitit și m-au pus la încercare și au văzut lucrările mele patruzeci de ani."

Evrei 3:8

Păcatul răzvrătirii

Răzvrătirea este o caracteristică a naturii umane, a omului neîntors la Dumnezeu și este un păcat.

De obicei, răzrătirea se naște în gândul unuia care are putere de influență asupra unui cerc de indivizi. În aceste condiții, răzvrătirea ia amploarea unui eveniment social.

Întregul Israel s-a revoltat împotriva lui Moise în drumul lor prin pustie reproșându-i *„nu erau oare morminte în Egipt, ca să nu mai fi fost nevoie să ne aduci să murim în pustie?"* (Exod 14:11-12). Un alt exemplu de răzvrătire a poporului împotriva conducătorilor este refuzul de a intra în țara Cananului, împotriva lui Moise, Caleb și Iosua (Num. 14:1-4). Dumnezeu promite binecuvântări sau

blesteme în conformitate cu supunerea Israelului față de El, sau răzvrătirea împotriva Lui (Deut. 28:1-68). Răzvrătirea este un fenomen social care a adus întotdeauna la revolte în masă, dar ea se poate manifesta şi în plan individual.

Dumnezeu dă reguli de viață şi ele trebuie respectate

Regulile lui Dumnezeu au de a face cu ordinea în societate. Dumnezeu doreşte ca oamenii şi familiile să trăiască în pace şi armonie. El a permis oamenilor să-şi dezvolte sistemele lor politice. Indiferent că oamenii trăiesc într-un trib, într-o monarhie sau într-o republică, Dumnezeu a lăsat să fie conducători care fac regulile şi legile ce guvernează societatea noastră. Apostolul Pavel precizează: *„oricine să fie supus stăpânirilor celor mai înalte; căci nu există stăpânire care să nu vină de la Dumnezeu. Şi stăpânirile care sunt, au fost rânduite de Dumnezeu"* (Romani 13:1-2). Autoritățile există ca să țină răul sub control şi să-i pedepsească pe cei ce încalcă legile.

De ce se răzvrătesc tinerii?

În societatea contemporană adolescenții sunt prezentați ca fiind neascultători, încăpățânați, necooperanți, delicvenți, mereu în opoziție şi încrezuți. Toate aceste manifestări definesc rebeliunea. Un mit care persistă în legătură cu anii adolescenței este că, răzvrătirea reprezintă comportamentul adecvat al acestei vârste. Dar acest

mit este pur şi simplu nerealist. Cei mai mulţi adolescenţi nu se răzvrătesc. Ei se supun valorilor culturale dominante, existente în comunitatea în care trăiesc. Precizăm în cele ce urmează, diferenţa dintre două tipuri de răzvrătire: lumească şi cristică.

Răvrătirea lumească provine din faptul că oamenii s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu.

Există însă şi o răzvrătire cristică, prin care urmaşii lui Cristos sunt chemaţi să lupte împotriva tiparelor păcătoase ale lumii.

Manifestările răzvrătirii

1. Există un *comportament agresiv pasiv*. Acesta este motivat în subconştient de o atitudine de rezistenţă ca mod de descărcare a mâniei, pentru a-şi supăra părinţii. Rezultatele unui comportament pasiv agresiv se vor oglindi în note slabe la şcoală, folosirea drogurilor, izolare şi chiar tentative de sinucidere.

2. La antipod se găsesc adolescenţii care dezvoltă un *comportament antisocial, rebel.* Aceştia încalcă regulile stabilite de părinţi, nu pentru că ar avea o dorinţă normală de independenţă, ci pentru a-şi exprima răzvrătirea.

Soluţii pentru evitarea răzvrătirii

Locul dat de Dumnezeu fiecărei persoane în cadrul familiei şi societăţii trebuie cinstit şi recunoscut de toţi. Dumnezeu i-a aşezat

pe copii în familii. Familia este modul lui Dumnezeu de a împlini nevoi atât fizice, cât şi emoţionale, şi tot Dumnezeu le-a dat oamenilor standarde de viaţă.

Apostolul Pavel îi îndeamnă pe copii să împlinească porunca dată prin Moise, cu privire la ascultare: *„copii ascultaţi în Domnul de părinţii voştrii căci este drept. Să cinsteşti pe tatăl tău şi pe mama ta – este cea dintâi poruncă însoţită de o făgăduinţă – ca să fii fericit şi să trăieşti multă vreme pe pământ"*(Efeseni 6:1-3).

În mod normal copiii credinicioşilor rămân sub supravegherea părinţilor până când devin parte a unei alte familii unite prin căsătorie. Chiar şi după căsătorie, copiii trebuie să arate respect pentru sfatul părinţilor lor şi să-i cinstească la bătrâneţe prin îngrijire şi sprijin financiar dacă este nevoie.

Copiii care cinstesc pe părinţii lor vor fi binecuvântaţi aici pe pământ, cât şi în veşnicie.

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Pe cine caracterizează răzvrătirea?
- Câte feluri de răzvrătire cunoaşteţi?
- Precizaţi care sunt manifestările răzvrătirii.
- Explicaţi care este soluţia pentru evitarea situaţiei de răzvrătire.

Fiul nerisipitor

Cu cel ce nu-i decât un ciob,
Cu un hoinar te bucuri, tată.
Eu ți-am dus greul ca un rob
Și n-ai fost vesel niciodată.

Da, fiul Meu, tu ai robit,
Dar eu te-aștept de-o veșnicie
Ca să-mi slujești ca fiu iubit,
Din dragoste, nu pe simbrie ...

Cu-acest fugar, cu-acest proclet
Petreci sub viță și sub cetini.
Și mie nu mi-ai dat un ied
Ca să mă bucur cu prieteni.

O, nu un ied, ci zeci de zeci
Ți i-aș fi dat, căci se cuvine,
Dar tu voiai ca să petreci,
Vai, cu străinii, nu cu mine...

I-ai dat inel împărătesc
Și mantie de in cu ciucuri.
Iar eu de ani și ani trudesc,
Și tu de mine nu te bucuri.

Tu ești al meu. Dar ești pustiu.
El s-a întors din foc și gheață!
El a fost mort și azi e viu,
Iar tu trăiești și nu ai viață.

Costache Ioanid
Vol. ***Taine***

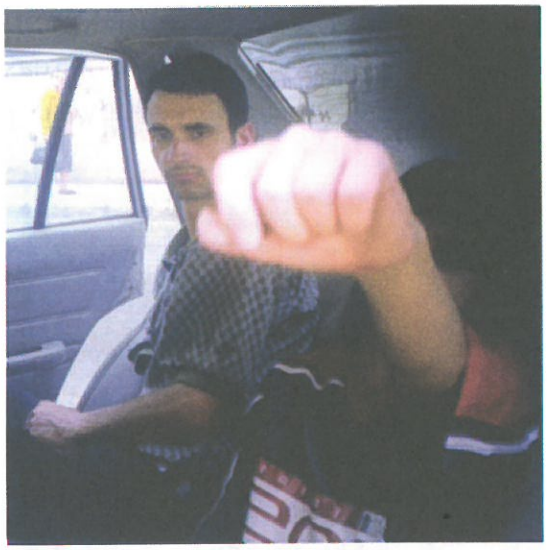

7. ASPECTUL FIZIC

„Hainele să-ți fie albe, în orice vreme, şi untdelemnul să nu-ți lipsească de pe cap".

Ecles. 9:8

Aspectul exterior al creştinului

De cele mai multe ori, când vorbim despre viața creştinului ne referim la omul dinăuntru. Dar interiorul omului se manifestă în exterior în mod evident prin comportament şi aspect exterior. *„Dar ce iese din gură, vine din inimă, şi aceea spurcă pe om. Căci din inimă ies gândurile rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtişagurile, mărturiile mincinoase, hulele"* (Matei 15:18-19).

Aspectul exterior presupune preocuparea omului pentru îmbrăcăminte, preocupare care a creat o adevărată artă a vestimentației şi îngrijirii trupului sau cosmetizarea lui. Să le analizăm pe rând.

Îmbrăcămintea - scopul vestimentației

❍ Scopul primordial al vestimentației este cel de a îmbrăca trupul uman, ca să-i acopere intimitatea. Utilitatea vestimentației a fost consemnată pentru prima oară în Eden, când oamenii şi-au acoperit

goliciunea (Gen. 3:21).

❍ Un alt scop al confecționării hainelor este protejarea organismului. În funcție de anotimp hainele conferă protecție pentru frig sau căldură.

Podoabele

Podoabele, coafura şi machiajul, sunt domenii ale aspectului exterior. Domnul Isus ne-a spus: *„Cât despre voi, până şi perii capului vă sunt numărați"* (Mat.10:30).

Apostolul Pavel îşi precizează părerea despre atitudinea normală a femeilor, când le învață cum să se comporte: *„Vreau, de asemenea, ca femeile să se roage îmbrăcate în chip cuviincios, cu ruşine şi sfială; nu cu împletituri de păr, nici cu aur, nici cu mărgăritare, nici cu haine scumpe"* (1 Tim. 2:9). Apostolul Petru îşi exprimă o părere similară: *„Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor"* (1 Petru 3:3).

Ce exprimă aspectul exterior?

1. ***Discernământ***

Orice persoană poate fi catalogată în funcție de modul în care îşi pregăteşte vestimentația. În diferite perioade istorice oamenii s-au îmbrăcat diferit urmând un consens general acceptat. Orice depăşeşte cadrul acestui consens etichetează persoana respectivă drept una excentrică.

2. ***Starea sufletească***

În vremea Vechiului Testament se arată că la moartea unei persoane dragi, membrii familiei îmbrăcau haine deosebite pentru

a-şi arăta suferinţa sufletească. Astfel se petrec lucrurile şi astăzi în caz de doliu, care evidenţiază o stare psihică, pentru o perioadă determinată de timp: *„...Şi-a lepădat hainele de văduvă"...* (Gen.38:14). Când oamenii sunt necăjiţi, starea lor de mâhnire îi determină să se exteriorizeze şi prin îmbrăcăminte. *„Când am auzit lucrul acesta mi-am sfâşiat haina şi mantaua, mi-am smuls părul din cap şi perii din barbă, şi am stat jos mâhnit"* (Ezra 9:3). La sărbători fiecare om caută să se îmbrace deosebit. Când fiul risipitor se întoarce acasă, tatăl, ca semn al bucuriei şi preţuirii sale, porunceşte să i se dea o haină nouă.

3. ***Statutul social***

Anumite gesturi sau poziţii ale ţinutei vestimentare identifică starea socială a persoanei respective (Gen.38:15). Îmbrăcămintea este modul prin care comunicăm conceptul nostru despre morală.(Gen. 41:42) Când Iosif a devenit un demnitar egiptean, Faraon cere să i se schimbe hainele pentru că nu mai corespundeau cu noul lui statut. Exemplul fiului risipitor poate să slujească din nou drept model. În timp ce slujea la porci avea haine zdrenţuite şi când s-a întors la casa tatălui său a primit haine bune, curate, frumoase, de sărbătoare.

4. ***Interesul persoanei***

Nimeni din societate nu se îmbracă zilnic în acelaşi mod. În funcţie de modul de vestimentaţie se poate interpreta un anumit interes:

- să fie pe plac celor din jur, părinţilor, profesorilor, încadrându-se în normele regulamentare devenind o persoană bine cotată, apreciată

- să fie pregătită pentru o zonă mai rece sau mai caldă, pentru excursie sau concert, scoala sau biserică
- să-şi etaleze frumusețea trupului şi să stârnească pofte şi acesta este un interes negativ
- să nu iasă în evidență cu nimic, pierzându-se în anonimat.

5. ***Locul în care se află***

Iacov cere poporului care urma să urce la Betel pentru închinare să arunce toate podoabele: *„...căci acolo voi ridica un altar Dumnezeului care m-a ascultat în ziua necazului meu şi care a fost cu mine în călătoria pe care am făcut-o"* (Gen. 35:3). Iacov făcuse o juruință şi la momentul împlinirii ei cerea poporului o schimbare şi din punct de vedere al aspectului exterior. Astfel a rămas stabilit în conştiința tuturor credincioşilor că pentru a veni înaintea lui Dumnezeu, trebuie să ne pregătim şi vestimentar. Când venim la Casa Domnului ne îmbrăcăm cu haine în care putem arăta respect pentru Dumnezeu. Cum în fiecare moment suntem înaintea Domnului, hainele trebuie să fie corespunzătoare.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Care este scopul vestimentației?
- Care este podoaba adevărată pentru creştin?
- Ce exprimă îmbrăcămintea?
- Cum trebuie să fie îmbrăcămintea creştinului?

ABSALOM, ABSALOM...

Tinere Absalom al veacului meu
Cu pletele flamuri în vânt
Acelaşi stejar te-asteaptă mereu
Cu crengi de adânc şi de negru
mormânt.

Arcul mâniei stă gata întins
Ţi-aşteaptă în crengi atârnarea,
Iar Marele Rege-n durere-i învins
În valul de lacrimi îşi află-alinarea.

Zadarnic sămânţa neascultărilor mute
Rodeşte linguşirea în false oglinzi
Când Tatăl în lacrimi se urcă pe munte
Spre Crucea-I o mână de pace să-ntinzi.

Absalom, Absalom al vremii de azi
Alergi cu pasul uşor spre infern
Ca pradă săgeţii iarăşi să cazi
În vechiul stejar rămuros şi etern.

Petru Lascău
Vol. ***Semnătura iubirii***

8. ANTURAJUL

„Căci Domnul urăşte pe oamenii stricați, dar este prieten cu cei fără prihană".

Prov. 3:32

Prietenia - darul lui Dumnezeu

Dumnezeu nu a intenționat niciodată ca omul să fie singur. Despre cei mai devotați slujitori ai Lui, Biblia ne spune că aveau prieteni.

Avraam

„Avram l-a crezut pe Dumnezeu şi lucrul acesta I-a fost socotit neprihănire. Şi el a fost numit prietenul lui Dumnezeu" (Iac.2:23).

Iov

„Trei prieteni ai lui Iov, Elifaz din Teman, Bildad din Şuah, şi Ţofar din Naama, au aflat de toate nenorocirile care-l loviseră. S-au sfătuit şi au plecat de acasă să se ducă să-i plângă de milă şi să-l mângâie" (Iov 2:11).

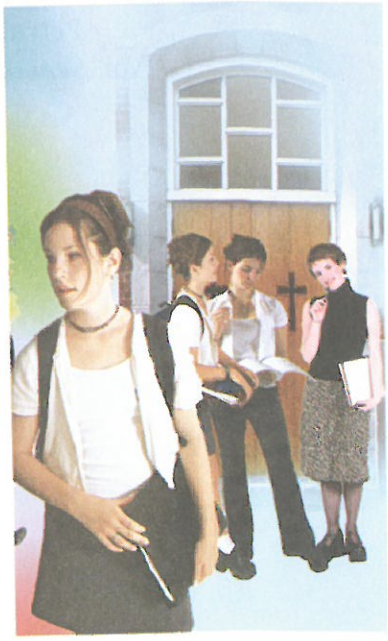

David

„Huşai, prietenul lui David..." (2 Sam.15:37).

Ioan

„Prietenii îți trimit sănătate... spune sănătate prietenilor, fiecăruia pe nume" (3Ioan:14).

Domnul Isus

„Nu este mai mare dragoste decât

să-şi dea cineva viaţa pentru prietenii săi. Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ce vă poruncesc Eu. Nu vă mai numesc robi, pentru că robul nu ştie ce face stăpânul său; ci v-am numit prieteni,pentru că v-am făcut cunoscut tot ce am auzit de la Tatăl meu" (Ioan 15:13-15).

Solomon a scris nu mai puţin de 32 de proverbe despre alegerea cu înţelepciune a prietenilor.

Prietenia este darul lui Dumnezu, ca o forţă pozitivă, care ne este dată pentru fortificarea existenţei. Ca şi orice dar al lui Dumnezeu trebuie să fim foarte atenţi cum îl folosim.

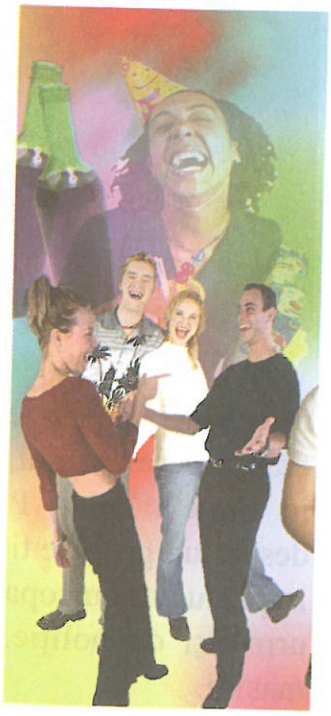

Anturajul

Anturajul este format din grupul de prieteni cu care ne petrecem cea mai mare parte a timpului, pe care îi iubim şi care, fără să recunoaştem, ne influenţează sau îi influenţăm. De multe ori grupurile de tineri sunt foarte bine conturate, ele fixându-şi chiar anumite obiective, alegându-şi lideri. Ei ascultă acelaşi gen de muzică, se îmbracă la fel, au sisteme de valori comune. Prieteniile formate în copilărie şi tinereţe pot continua uneori toată viaţa. Din cadrul lor se cristalizează, câteodată, prietenii între băieţi şi fete, şi pot rezulta căsătorii. Există o mare responsabilitate în alegerea anturajului în care ne simţim bine, pentru că acesta poate da naştere la prietenii bune sau rele. *„Nu vă înşelaţi: tovărăşiile rele strică obiceiurile bune"* (1Cor. 15:33).

Redăm în cele ce urmează cazul autentic al unei asemenea tovărăşii nepotrivite.

Într-un liceu, un tânăr din clasa a X-a chiulea mult de la ore. În

timpul absenţelor, el juca biliard şi jocuri de noroc pe bani, împreună cu alţi tineri care pierdeau timpul în acelaşi mod cu el. Neavând bani să plătească atunci când pierdea la jocuri, tinerii din anturaj îl obligau să fure radiocasetofoane din maşini, roţi de rezervă din garaje, iar mai târziu chiar maşini. Prietenii lui vindeau toate acestea, pentru a-şi face rost de bani pentru ţigări, alcool şi jocurile de noroc. Părinţii lui erau creştini şi îl sfătuiau mereu să înceteze acest fel de trai. A neglijat şi sfatul profesorilor de la şcoală, care aflaseră între timp, despre toate acestea. Presiunea grupului era însă foarte mare, aceştia recurgând până şi la ameninţări cu moartea. Într-una din zile, tinerii au fost prinşi de poliţie şi arestaţi. Printr-o întâmplare fericită, tânărul despre care vorbim, a fost eliberat mai devreme. Acum el era elev în clasa a XII-a. Peste câteva luni, ziarele din oraşul T., scriau despre un grup de tineri care, într-o maşină BMV furată, au murit la impactul cu un copac de pe marginea şoselei, aproape de oraş, fiind urmăriţi de poliţie. Tânărul nostru se aflase la volanul acestei maşini.

Povestea reală de mai sus arată cu prisosinţă ce rol nefast poate avea un anturaj negativ asupra vieţii cuiva.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Definiți prietenia.
- Dați exemple de personaje biblice care au legat prietenii frumoase.
- Compuneți un eseu care să exprime părerea voastră despre anturaj.

IONATAN ȘI DAVID

Ionatan şi David, frați de vitejie,
ridicați de Duhul de la oi şi boi,
când porneau cu Saul pentru-mpărăție
de la nici o luptă nu dădeau-napoi.

Dar când mândrul rege, vând să se fălească
împărți frăția dintre căpitani,
Ionatan alese casa părintească,
David în pustie, țara de sărmani

Şi-ntr-o zi, veniră iarăşi filistenii
tăvălind în sânge neamul Israel
vai, zadarnic Saul şi-a chemat ostaşii,
harul biruinței n-a mai fost cu el

.....

Sfântă şi frumoasă e prietenia,
când străbați alături căile de jos;
când alegi pe David ai ales pustia,
dar pustia-i pragul slavei lui Hristos

Costache Ioanid
antologie ***Poeziile creştinilor români***

9. EVALUAREA GRUPULUI DE TINERI

„Nu vă înşelaţi: tovărăşiile rele strică obiceiurile bune."
1Cor. 15:33

Categorii de prieteni

Prietenii ne influenţează întotdeauna. Conştient sau nu, ei exercită un fel de presiune asupra noastră. Biblia ne aduce o mulţime de exemple care ne ajută în selectarea prietenilor:

1. *Prietenii spirituali* sunt cei care ne încurajează pe calea credinţei; cu credincioşii poţi discuta despre lucrurile lui Dumnezeu şi despre lucruri cotidiene. Prietenii spirituali ne influenţează spre o creştere pozitivă, construind o relaţie care se bazează pe iubire, pace, bunătate, facere de bine, fidelitate, blândeţe, autocontrol. Ei creează o atmosferă pozitivă.
2. *Prietenii fireşti* ne încurajează pe căile lumii. Cu prietenii fireşti nu poţi discuta despre lucrurile lui Dumnezeu. *„Nu te împrieteni cu omul mânios şi nu te însoţi cu omul iute la mânie ca nu cumva să te deprinzi cu cărările lui, şi să-ţi ajungă o cursă pentru suflet"* (Prov.22:24,25).

Prietenia cu lumea

Pare o contradicție între porunca din 1 Ioan 2:15 *„nu iubiți lumea"* și Ioan 3:16 *„...atât de mult a iubit Dumnezeu lumea"*. Pentru a înțelege dragostea lui Isus pentru lume, *„un prieten al vameșilor și al păcătoșilor"* (Matei 11:19), trebuie să ne gândim la scopul venirii Lui. Pentru El, obiectul dragostei și scopul venirii pe pământ era lumea pierdută. Este cu totul altceva sensul afirmației din Iacov 4:4 *„prietenia cu lumea este vrăjmășie cu Dumnezeu"*. În sensul acestui cuvânt, lumea înseamnă conținutul principiilor rele de care aceasta este guvernată: imoralitate sexuală, necurăție, patimă, dorință rea, lăcomie, mânie, dușmănie, răutate, blasfemie, minciună, vorbe murdare etc. (Col.2:20; 3:8,9). Lumea este descrisă de apostoli în felul următor:

- un loc al depravării, 2 Petru 1:4;
- un loc al întunericului, Filip. 2:15;
- un loc al necazurilor, Iac.1:27;
- un loc al poftelor, 1 Ioan 2:15,16.

Domnul Isus a venit într-o astfel de lume. El s-a împrietenit cu oamenii ca să-i cheme la mântuire, *„să caute și să mântuiască ce era pierdut"* (Luca 19:10). Scopul trăirii noastre în lume ar trebui să fie același, să câștigăm suflete pentru Împărăția lui Dumnezeu, pentru că *„cel înțelept câștigă suflete"* (Prov. 11:30). În același timp trebuie să avem grijă să nu fim contaminați și să nu îmbrățișăm apucăturile firești din lume.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Precizați care sunt categoriile de prieteni.
- Care este avantajul prietenilor spirituali?
- Ce urmări pot avea prieteniile cu lumea?
- Redactați un eseu de 2 pagini despre prietenia cu Dumnezeu.

EVALUARE
PROBLEME SPECIFICE ADOLESCENȚILOR

1. *Ce crezi despre anturajul din care faci parte?* (!=adevărat; ? = nu sunt sigur; X = fals)

a) Discuțiile şi activitățile din grupul meu au o influență mare asupra mea.
b) Grupul nostru de tineri are lideri buni.
c) Cristos se află în centrul grupului.
d) Mă simt parte integrantă şi importantă a acestui grup.
e) În general, frecventez grupul pentru că mă obligă părinții.
f) Îmi fac partea ce mi se cuvine pentru ca grupul să devină mai bun.
g) Aş avea curajul să-mi invit colegii de şcoală la grup.
h) Acest grup m-a ajutat să cresc în relația mea cu Cristos.
i) Acest grup este prioritar în viața mea.
j) Am mulți prieteni în acest grup.

2. *Notează în dreptul fiecărei afirmații preferința ta pentru comunicare (PR = pentru prieteni şi P= părinți):*

... şcoala la care mergi
... dacă să bei sau nu
... mari probleme personale
... alegerea prietenilor
... ora de sosire acasă
... muzica pe care o ascult
... modul în care mă îmbrac
... frizura, coafura
... cum îmi petrec timpul liber
... ce sport fac
... emisiuni TV ce merită vizionate

3. Descrie, sub forma unei eseu, trei eroi al căror model îl poți urma: folosind Iosua 9:9-10; Evrei 12:1-3, Matei 4:23-25.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 3
INFLUENȚE NEFAVORABILE ALE SOCIETĂȚII MODERNE

1. MUZICA ROCK

„Cristos ne-a izbăvit ca să fim liberi. Rămâneți tari și nu vă plecați iarăși sub jugul robiei!"

Gal.5:1

Cultura rock și problemele tineretului

Muzica rock și vedetele ei au devenit o expresie a culturii adolescentine contemporane. Ea străbate orice graniță, indiferent de țară sau continent. Acest fenomen uimește, tulbură și crează un permanent conflict între generații. Muzica rock este o *„piatră de poticnire"* și una din cele mai frapante forme ale prăpastiei dintre generații. Ca să avem o imagine de ansamblu a apariției și transformărilor pe care le-a suferit muzica rock de-a lungul timpului, propunem o trecere în revistă a celor mai importante momente evolutive ale acestui curent.

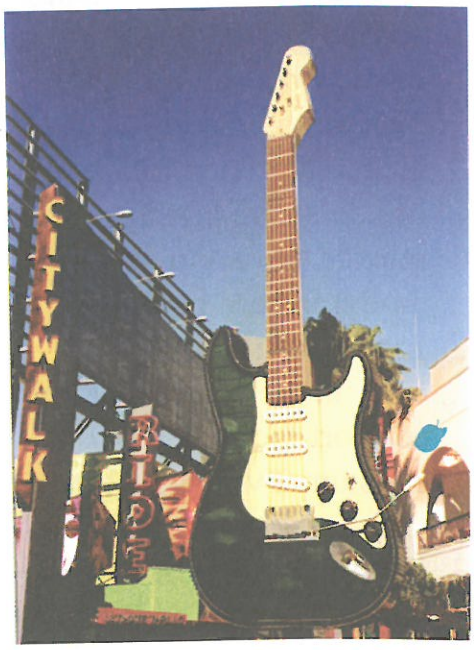

Ce este rockul?

Rockul este o formă muzicală liberă de orice tipar clasic, care apare în SUA, ca o derivație din *blues* și *country-western, gospel* și *soul* al anilor '50.

Fuziunea dintre muzica americană a albilor și bluesul negrilor a declanșat una din cele mai mari revoluții muzicale a secolului XX.

Muzica promovată este una extatică, iar textul este intonat pe un ritm atipic, cu tonalități şi sunete extreme. Noțiunea de rock s-a obținut din prescurtarea denumirii *„rock'n'roll"*, după răspândirea fenomenului, încă de prin anii 1960. Propagând „libertatea individului", rock-ul doreşte să transmită un mesaj de muzică protestatară, cu referințe directe la domeniile sociale ca: politică, religie, morală.

Deviza rockerilor este un „carpae diem" modern: *o viață ai, trăieşte-o!* Manifestările fiind *live*, necesită virtuozitate şi rezistență fizică.

Caracteristici

Muzica rock se caracterizează prin:

- instrumentație specifică: chitară electrică distorsionată, chitară bass, set de tobe, orgă, cărora, uneori, li se adăugă instrumente clasice
- vocea solistică descrie un discurs liber, susținând o interpretare condusă uneori „in extremis", prin voce gâtuită, strigată, răguşită etc.
- textul este plin de semnificații, care evidențiază nonconformismul cu orice preț, de la îndemnuri la violență, nesupunere, libertate sexuală, la suicid.
- decorul devine caracteristic, prin ținuta voit şocantă a interpreților şi elementele scenice care se doresc expresii ale libertății totale.
- includerea fanilor la consumul actului scenic

Derivații ale genului rock.

Hippy pornesc de la un scop pacifist, protestând împotriva războiului din Vietnam, a rasismului şi a discriminării religioase. Sloganul lor a devenit termenul PEACE şi eliberarea de orice constrângere socială sau morală. Aşa s-a ajuns la propagarea nudismului, a libertății sexuale, a consumului de droguri şi la refuzul minimei moralități.

La sfârşitul anilor 70-80 mişcarea *Punk* preia ideea de protest prin muzică şi violență cu ritmuri alerte la tobe şi chitară bass. Au fost reluate ideile antirasiste, antitotalitariste, ca o rebeliune politică împotriva guvernelor. Se declară atei, care văd în religie un apanaj al sistemului corupt. Promovează emanciparea de turmă, protestul față de societatea pe care o consideră rea şi sursa vieții mizere. Se manifestă prin îmbrăcăminte şi aspect exterior şocant: freze punk cu creste, cercei, lanțuri, țepi, haine prinse cu acul de siguranță. Libertatea promovată a condus la consum de droguri, confruntări cu poliția, violențe, manifestări de stradă.

Între anii 80-90 din rock s-a născut o muzică violentă, cu ritm alert, chitare distorsionate, voci sfidătoare, fără un mesaj bine definit, numită *Heavy Metal.*

Textele cu implicații de toate felurile, culminează, din dorința de a şoca, cu mesajele satanice. *Black Metal* au luat în serios satanismul, invocând ritualuri satanice, însoțite de sacrificii animale şi chiar umane. *Death Metal* nu promovează neaparat satanismul, dar are

texte pesimiste, cu un mesaj macabru şi violenţe.
Gothick rock-ul sau *electro gothic* se trage din muzica punk. Are texte pesimiste, unele sinucigaşe, unele satanice. Ele conţin influenţe ale muzicii clasice prin introducerea viorilor, violoncelelor sau a vocilor de operă, în combinaţie cu instrumentele specifice rockului metalic.
Thrash este un stil rock care îşi propune să prezinte stări maladive cu efecte sociale negative: stări de euforie, de visare halucinantă sau boli ca paranoia, schizofrenia etc.

Speed-ul este o combinaţie de muzică *thrash* cu alte genuri de muzică *metal*, cântată la un ritm foarte alert, care implică în mod imperativ virtuozitatea instrumentiştilor.
În prezent există mii de combinaţii între aceste orientări, fiind greu de delimitat cu certitudine unul sau altul dintre curente.

Genuri diferite de rock

Textele şi muzica *pop* sunt prezentate accesibil marelui public, devenind foarte populare, de unde şi denumirea de *pop*.
Hip hop este un stil de viaţă care se adresează „benzilor de cartier", cu texte de rebeliune, asemănătoare celor din muzica *Punk*, însă mult mai agresive. Ea se include în *rapp* care are o caracteristică a recitării textului, pe un ritm.
Disco şi *dance*, reprezintă muzica folosită în discoteci, pentru ritmuri de dans, cu mesaj formal, în compania orgilor de lumini şi a unei atmosfere încărcate de fum de ţigară.
House este un gen derivat din muzica *disco*, de care se diferenţiază

prin insistarea utilizării instrumentale.

Confuzia multor genuri contemporane cu muzica rock se face datorită elementelor ritmice şi a instrumentelor utilizate, ce se regăsesc şi în muzica rock.

Efectele ale muzicii rock

Rock-ul este un factor care contribuie la apariţia următoarelor manifestări: rebeliune, agresiune, alienare, decădere spirituală, abuz de droguri, atitudini sexuale libertine, pornografie, apatie, ură, violenţă, depresie, conflicte familiale, dificultăţi în şcoală, comportament deviant, satanism, sinucidere. Filozofia înşelătoare promovată de textul multor piese pot să-l îndepărteze pe un creştin de Cristos. Unul din cele mai vizibile efecte este lipsa de pace.

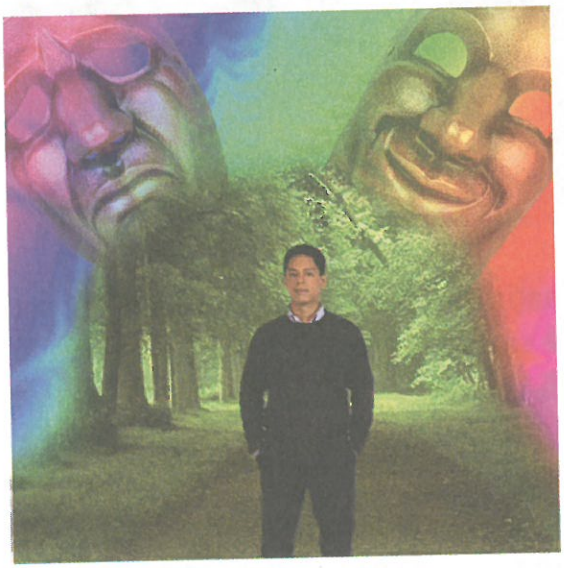

1. ***Lipsa de pace cu aproapele*** creează probleme sociale care duc la o viaţă dezordonată. Toată energia unor ritmuri nonconformiste se răsfrânge în manifestări antisociale cu urmări din cele mai neaşteptate.

2. ***Lipsa de pace cu creaţia*** se manifestă în evadarea din cotidian prin distrugeri ale naturii. Creaţia lui Dumnezeu este influenţată de ambianţa sonoră. Un simplu studiu biologic a demonstrat că plantele se comportă diferit în prezenţa muzicii rock, care le omoară şi a muzicii preclasice sau clasice, care impulsionează o creştere armonioasă.

3. ***Lipsa de pace cu sine însuşi***

Modificaţi psihic, fanii rock se manifestă prin violenţe de tot felul: sparg fereste, rup crengi de copaci, incendiază bănci de stadion, răstoarnă maşini, consumă alcool şi droguri, practică deschis magia

neagră, aplică bătăi, asasinate sau se sinucid.

*4. **Lipsa de pace cu Dumnezeu***

Lipsa de nădejde în viața viitoare duce la un dezmăț explicabil pentru anumite categorii umane. *„Dacă nu învie morții, atunci să mâncăm şi să bem, căci mâine vom muri"* (1Cor. 15:32-34).

Efectele unor asemenea audiții sunt devastatoare, incluzând imoralitate, practici oculte cu sacrificii animale şi chiar umane, tendințe de suicid şi alte violențe.

Ce face tânărul creştin?

Muzica rock reprezintă un stil contemporan care penetrează cultura lumii, impresionându-i în special pe adolescenți. Universul sonor creat în acest stil se detaşează de toate sistemele valorice anterioare şi creează un ambient în care nimic nu mai are de a face cu familia, şcoala sau biserica. Tinerii creştini au nevoie de formarea unor deprinderi de discernământ, ca să trăiască alături de o cultură rock fără să fie absorbiți de aceasta. Rugăciunea Domnului Isus către Dumnezeu Tatăl nu a fost ca oamenii credincioşi să fie scoşi din lume, ci să fie păziți de cel rău: *„Nu Te rog să-i iei din lume, ci să-i păzeşti de cel rău"* (Ioan 17:15). Acesta este motivul pentru care tânărul creştin învață să nu investească timp şi bani, îmbrățişând ceva ce subminează valorile Împărăției lui Dumnezeu. Adolescenții sunt încurajați să aleagă acele cântece care au un impact pozitiv astfel încât să-şi clădească încrederea în Isus Cristos.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Definiți genurile muzicale care contribuie la apariția rock'n'roll-lului.
- Precizați care sunt caracteristicile muzicii rock.
- Denumiți câteva stiluri de muzică rock.
- Ce efecte distructive poate avea practicarea muzicii rock?
- Dacă Isus ar fi coleg de şcoală cu voi ce gen de muzică ar asculta?
- Citeşte Coloseni 2:8, apoi identifică trei învățături sau filozofii înşelătoare promovate de stilurile rock prezentate în lecție, care ar putea să-l îndepărteze pe un creştin de Cristos.

2. ALCOOLUL

„Ale cui sunt vaietele?
Ale cui sunt oftările?
Ale cui sunt neînțelegerile?
Ale cui sunt rănirile fără pricină?
Ai cui sunt ochii roşii?
Ale celor ce întârzie la vin şi se duc
să golească paharul cu vin amestecat".
Prov. 23:29,30

Băutura alcoolică

Una dintre problemele cu care se confruntă tinerii în ziua de astăzi este problema băuturii sau, mai precis, tentația de a consuma alcool. Utilizarea alcoolului a devenit o practică larg răspândită, determinând consecințe grave pentru întreaga societate.

Alcoolul este un drog, deoarece schimbă reacțiile chimice de la nivelul sistemului nervos central, afectând imediat sau tardiv modul de a gândi, a simți, a vorbi şi a se mişca al oamenilor.

Alcoolismul face parte din marea grupă a toxicomaniilor, devenind o problemă de sănătate publică. Prin alcoolism se înțelege folosirea excesivă

de băuturi alcoolice, cu numeroase consecințe medicale și sociale, ca urmare a acestui consum. Formele clinice sub care se manifestă alcoolismul sunt:

- *alcoolismul acut* - beția simplă
- *alcoolismul cronic* - totalizează tulburările psihice care apar la persoanele care consumă alcool un timp îndelungat
- *delirium tremens* - este o stare declanșată mai ales la întreruperea bruscă a alcoolului, care presupune prezența iluziilor tactile, vizuale și olfactive.

Pretexte pentru a începe

Chiar înainte de a-și pune problema dacă este bine sau nu, din punct de vedere al relației cu Dumnezeu, tânărul de azi, este împins de anturaj, uneori, regretabil și de către familie, spre viciul consumului de alcool. Reclamele la televizor, fac același lucru, chiar dacă sunt precedate de cuvintele *„consumul excesiv de alcool dăunează grav sănătății"*. Uneori gestul este interpretat ca un semn al maturității. Uneori colegii afirmă: *„toți prietenii și colegii din clasa ta beau"*. Diferența care se face între diferite băuturi pe care le clasează mai mult sau mai puțin nocive îi determină pe unii tineri neexperimentați să încerce. La diferite petreceri, în baruri, la discotecă, băuturile alcoolice sunt nelipsite din consumația adolescenților și tinerilor, care nu pot concepe că distracția este posibilă și în lipsa alcoolului și a tutunului. Ca să se justifice comportamentul preferențial pentru alcool, nu o dată se invocă pretexte biblice, cum ar fi folosirea vinului în Vechiul Testament,

iar apoi Cina Domnului sau prefacerea apei în vin la nunta din Cana Galileii.

Beția este un păcat

Oricare ar fi presiunile din jur sau falsa motivație, băutura și beția reprezintă un păcat grav. De ce spunem băutură și beție? Deoarece uneori se motivează folosirea băuturii care nu aduce imediat starea de beție. Un grad de amețire există încă de la primul pahar.

Texte biblice ca cele de mai jos vorbesc răspicat despre aceasta:

- *„Nu te uita la vin când curge roșu și face mărgăritare în pahar; el alunecă ușor, dar pe urmă mușcă ca un șarpe și înțeapă ca un basilic"* Prov. 23:31,32.
- *„Curvia, vinul și mustul iau mințile oamenilor"* Osea 4:11.
- *„Nu vă înșelați în privința aceasta...nici bețivii...nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu"* 1 Cor. 6:9.

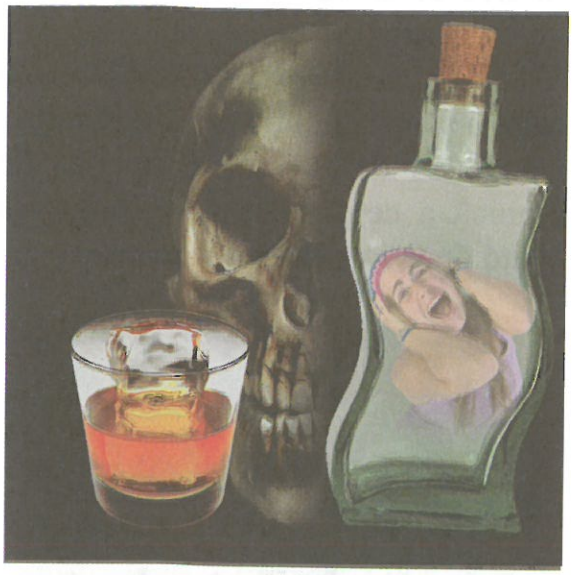

Conform textului din Corinteni, beția este asociată cu alte păcate ca idolatria, curvia, furtul, lăcomia, închinarea la idoli etc. Dacă pe vremea apostolului Pavel (1 Tim. 5:23) sau a scrierii evangheliilor (Luca 10:34) vinul se folosea ca medicament sau se consuma ca atare la masă, astăzi, condițiile pe care le avem nu determină o astfel de necesitate. Credem că îndemnul de a nu ne potrivi *„chipului veacului acestuia"* se referă și la mesele festive sau protocolare. Creștinului i se cere să ducă o viață neîntinată de felul lumesc de comportare.

Efectele consumului de alcool în organismul uman

Alcoolul are efecte toxice grave asupra organismului uman, pe care îl deteriorează. În cele ce urmează, redăm succint influența nocivă a alcoolului, care acționează direct asupra unor zone vitale, după cum se poate observa mai jos:

a) *asupra stomacului şi intestinelor*

Alcoolul se resoarbe în proporție de 20% în stomac, iar restul în intestinul subțire, de unde ajunge direct în sânge. La nivelul stomacului, alcoolul creşte secreția sucurilor digestive şi prin iritarea continuă a pereților gastrici favorizează apariția gastritei.

b) *asupra ficatului*

Alcoolul este metabolizat la nivelul celulei hepatice în bioxid de carbon şi apă, înainte de a se elimina din organism. Ficatul nu poate metaboliza decât cantități mici de alcool, de aceea, suprasolicitarea cronică a celulei hepatice printr-un consum exagerat de alcool poate duce la ciroză hepatică.

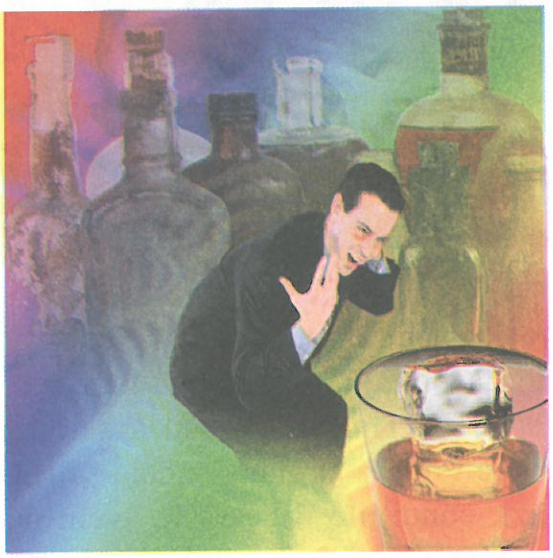

c) *asupra creierului*

După absorbția rapidă la nivelul stomacului şi intestinului, alcoolul trece în sânge şi, în câteva minute ajunge la creier. Prin efectul sedativ şi depresiv el încetineşte activitatea creierului, împiedicând obținerea de informații şi stocarea lor în memorie. În cantități mari, alcoolul poate provoca halucinații şi chiar coma alcoolică. La copii, întârzie dezvoltarea intelectuală.

d) *asupra musculaturii*

Musculatura se află sub controlul creierului, acest control putând fi tulburat chiar şi după consumul unei cantități mici de

alcool. Consumul excesiv de alcool determină pierderea coordonării mişcărilor şi a capacităţii de reacţie.

Consecinţele sociale ale consumului de alcool

a) *În planul fizic* al individului care consumă alcool apar aspecte din cele mai nedorite cum sunt izolarea, depresia, încetinirea reacţiilor, dificultăţi în raţionamente şi, întreruperea relaţiilor interumane de bună calitate.

b) *În plan spiritual* este afectată în primul rând relaţia cu Dumnezeu. Datorită acestui lucru Lemuel, îi avertizează pe conducătorii Israelului să nu poftească băuturi tari (Prov.31:4), iar Legea Vechiului Testament interzicea preoţilor să intre în sanctuar cu mintea tulburată de vin (Lev.10:9). Primul pahar îl aduce pe al doilea. Prima ocazie o aduce pe a doua, iar după aceasta apare dependenţa. Dependenţa este robie. Astfel, în loc să rămânem robii Domnului ajungem robi ai păcatului.

c) *În plan social* se înregistrează o serie de efecte negative ale alcoolicilor. Un mare procent de accidente rutiere are loc datorită alcoolului. Destrămarea căsniciilor se face de multe ori din cauza acestui viciu. Sărăcia porneşte şi de la faptul că banii sunt consumaţi pe alcool. Relaţiile cu colegii de muncă, cu vecinii sunt distruse.

Violenţa în familie şi societate este deseori o urmare a consumului de alcool.

Cum poţi fi învingător?

Apostolul Pavel de asemenea îi scrie lui Tit (Tit 2:12) *„să o*

rupă cu păgânătatea şi cu patimile lumeşti şi să trăiască cu cumpătare, dreptate şi evlavie". Citatul acesta ne spune nouă că trupul trebuie ţinut sub control şi în privinţa consumului de alcool.

Renunţarea la consumul de alcool se poate face numai în urma unei convingeri ferme despre inutilitatea asumării unui risc enorm în dauna tuturor, a persoanei care a utilizat acest drog, a celor din familia sa şi a societăţii din care face parte.

Reţinerea de la consumul de alcool este necesară şi pentru cugetul celorlalţi: *„pentru ca fratele tău să nu se poticnească"* (Rom.14:21). Dacă avem conştiinţa că trupul nostru este Templul Duhului Sfânt nu putem să-l pângărim cu alcool. Altfel, Duhul Sfânt nu poate să slujească în templul trupului nostru. *„Nu vă îmbătaţi de vin, aceasta este destrăbălare. Dimpotrivă, fiţi plini de Duh"* (Efes.5:18).

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Argumentaţi biblic de ce beţia este un păcat.
- Care sunt consecinţele consumului de alcool?
- Pe ce planuri se manifestă consecinţele consumului de alcool?
- Cum poate fi învinsă patima beţiei?

3. FUMATUL

„Nu ştiţi că trupul vostru este Templul Duhului Sfânt, care locuieşte în voi şi pe care L-aţi primit de la Dumnezeu?...Proslăviţi dar pe Dumnezeu în trupul şi în Duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu."

1 Cor.6:19,20

Începuturile

Fumatul este una dintre problemele importante cu care se confruntă societatea contemporană. Specialiştii au demonstrat că fumatul este o toxicomanie, denumită şi *nicotomanie.*

Există câteva motive şi împrejurări în care tinerii încep să fumeze. Vârsta la care viciul fumatului îşi face loc este adolescenţa, presupunând trei etape: deprinderea, dependenţa şi boala. Odată instalată boala este foarte greu de combătut.

Prima etapă se instalează din următoarele motivaţii:

- dorinţa de a părea maturi
- curiozitatea legată de senzaţia produsă
- gustul fumului
- spiritul de „gaşcă"

Cercetările spun că fumatul unui pachet de ţigări pe zi, timp de un an, duce la constituirea în

plămâni, a unei cantități de circa 1000gr. gudron, iar fiecare țigară poate scurta viața cu 8 minute.

Fumatul pasiv

O problemă aparte legată de fumat o reprezintă consecințele pe care fumatul le are asupra nefumătorului aflat în aceeași cameră cu cel care fumează. El inhalează toate substanțele toxice din fumul de tutun, consecințele fiind de multe ori aceleași ca și pentru fumătorul activ. Prezența prelungită a fumului induce deseori, dorința de a încerca măcar o dată senzațiile produse de țigară.

Efecte ale tutunului

a) *efecte negative de scurtă durată:*

- creșterea ritmului inimii în medie cu 20-30 de bătăi pe minut (tahicardie),
- creșterea tensiunii arteriale
- lezarea mucoaselor, (buze, limbă și cerul gurii)
- modificarea simțului gustativ
- îngălbenirea dinților
- iritarea laringelui și apariția tusei
- creșterea sensibilității la boli
- iritarea ochilor
- apariția prematură a ridurilor

b) *efecte negative de lungă durată:*

- apariția sindromului respirator al fumătorului (tuse, expectorații, dureri toracice etc.)
- bronhopneumatopii, bronșite cronice, emfizem pulmonar prin diminuarea elasticității pulmonare

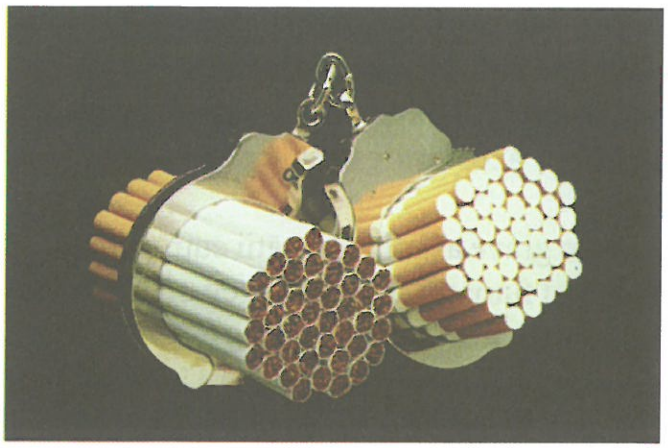

- boli cardiovasculare: hipertensiune arterială, tulburări de ritm cardiac, infarct miocardic, cardiopatie ischemică, accidente vasculare cerebrale
- gastrită, ulcer gastric şi duodenal, din cauza hiperacidităţii gastrice
- cancer al cavităţii bucale, esofagului, faringelui sau vezicii urinare, datorat produşilor intermediari cancerigeni rezultaţi din arderea tutunului
- cancer pulmonar, forma cea mai frecventă, dar şi cea mai gravă pe care o produce tutunul
- scăderea capacităţii de concentrare intelectuală
- cefalee cronică.

Motive pentru care creştinul nu fumează

1. Suntem responsabili de trupul nostru ca şi Templu al Duhului Sfânt şi pentru că în trupul nostru trebuie să fie glorificat Dumnezeu. *„Noi nu mai suntem ai noştri ci am fost cumpăraţi cu un preţ al jertfei Domnului Isus Cristos"* (1 Cor.6:19-20). Deci dacă nu mai suntem ai noştri avem doar responsabilitatea să administrăm ceea ce Dumnezeu a răscumpărat şi nicicând Dumnezeu nu doreşte o poluare sau o profanare a Templului Său cel Sfânt cu lucruri care nu-L glorifică pe El. Fiind răspunzători şi pentru administrarea banilor cheltuiţi cu Templul lui Dumnezeu, „cheltuielile făcute scrum" nu justifică înţelepciunea creştină *„De ce cântăriţi argint pentru un lucru care nu hrăneşte?"* (Isaia 55:2).

2. Suntem datori să îi respectăm pe semenii noştri şi să păstrăm o relaţie bună cu toţi. Chiar dacă pe ascuns un credincios fumează, intervine un sentiment de jenă atunci când se întâlneşte cu alţii, iar

lucrul acesta, treptat, îl desparte de comunitatea religioasă. Având în vedere faptul că întotdeauna fumatul face ca nefumătorii să sufere, aceştia devenind „fumători pasivi", fumatul este o agresiune pentru nefumători. Ceea ce li se oferă acestora este un mediu sufocant, vătămător.

3. Fumatul aduce consecinţe grave asupra sănătăţii cum ar fi bolile de plămâni, de ficat. Atunci când fumatul se asociază cu consumul de droguri, moartea devine un proces ireversibil.

4. Fumatul este un lucru pentru care nu putem nici să îi mulţumim lui Dumnezeu şi nici să-l facem *„ca pentru Domnul"* (Col.3:16).

5. Fumatul este o plăcere care aduce moartea.

EXERCIŢII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- De ce fumatul este un păcat?
- Ce efecte de lungă durată are fumatul asupra organismului uman?
- Ce este fumatul pasiv?
- Indicaţi patru motivaţii pentru care tinerii fumează.
- Descrieţi motivele pentru care tânărul creştin nu fumează.

4. DROGURILE

„Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceàsta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească."

Rom. 12:1

Ce este drogul?

Consumul de droguri a devenit o mare plagă a societății contemporane. Drogul este o substanță care, odată absorbită de un organism viu poate modifica una sau mai multe funcții ale acestuia. El recționează în special asupra creierului, ca stimulent şi sedativ, dar poate duce şi la modificări ale întregului organism. Cu toate că este unanim recunoscută nocivitatea drogurilor, totuşi mulți tineri le consumă. De obicei aceasta începe de la un individ la altul în diferite ocazii, cum ar fi petrecerile sau şi mai trist, la şcoală.

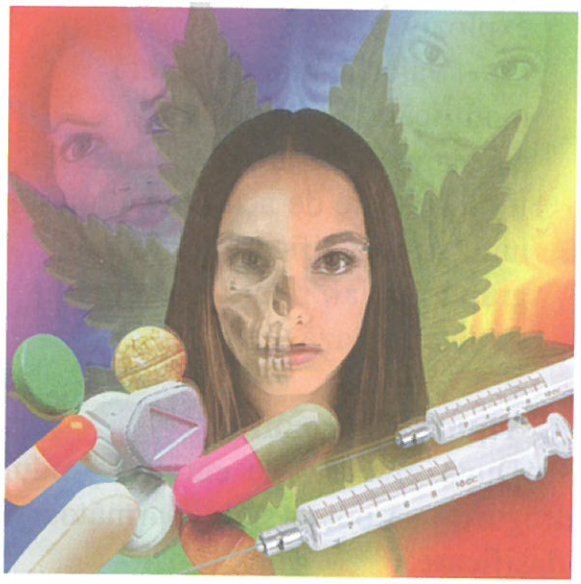

La început consumul cu care este atras tânărul poate fi o țigară sau o pastilă. Datorită dependenței, acesta merge spre doze din ce în ce mai puternice, administrând drogul injectabil.

Simptome

O mulțime de manifestări fizice şi emoționale sunt indicii ale faptului că o persoană consumă droguri:

- o inflamație a pleoapelor şi a nasului
- pupilele ochilor devin fie foarte mici fie foarte mari, în funcție de drogul folosit; ochii sunt înfundați în orbite şi privirea fixă
- manifestările fizice sunt extreme: fie extenuat, apatic, retras, fie zgomotos, isteric, foarte vioi
- pofta de mâncare poate duce la extreme; uneori apar scăderi bruşte în greutate
- un miros urât al trupului şi al respirației
- este afectat sistemul digestiv: senzații de greață, vomă, diaree, însoțite de dureri de cap, vedere dublă, schimbarea nuanței pielii, pierderea poftei de mâncare, tulburări ale somnului
- pe corp pot apărea înțepături, uneori se pot infecta şi devin răni
- personalitatea se schimbă brusc, individul devenind irascibil, nervos, apatic, neatent, confuz, agresiv, suspicios, exploziv
- valorile morale suferă modificări, pentru că un consumator de droguri minte, fură, lipseşte de acasă, cheltuieşte mult şi nejustificat, îşi schimbă grupul social, relațiile de familie se deteriorează.

Tipuri de droguri

După efectele pe care le produc drogurile se poate stabili următoarea clasificare:

a) Euforicele – diminuează activitatea psihică anihilând emoțiile, percepțiile prin inducerea unui calm interior, urmat de amețeală şi confuzie. În această categorie intră: *opiul, morfina, heroina, codeina.*

b) Excitantele – conțin stimulente psihice care determină o excitare a activității cerebrale. Ele cuprind: *cocaina*, şi derivate ale acesteia, amfetaminele şi cafeinicile (*cafea, ceai, cola*).

c) Halucinogenele – conduc la o stare de somn, inversând percepția senzorială, dând uneori senzații de zbor sau insecte imaginare în jur. Ele produc o puternică dependență psihică. Această categorie cuprinde: cânepa indiană (canabis), ciuperci halucinogene, ketamina. Formele utilizate sunt: *haşişul* (răşina de canabis), *marijuana* (inflorescențe şi frunze de canabis), *uleiul de cânepă* (LSD), *mescalina* etc.

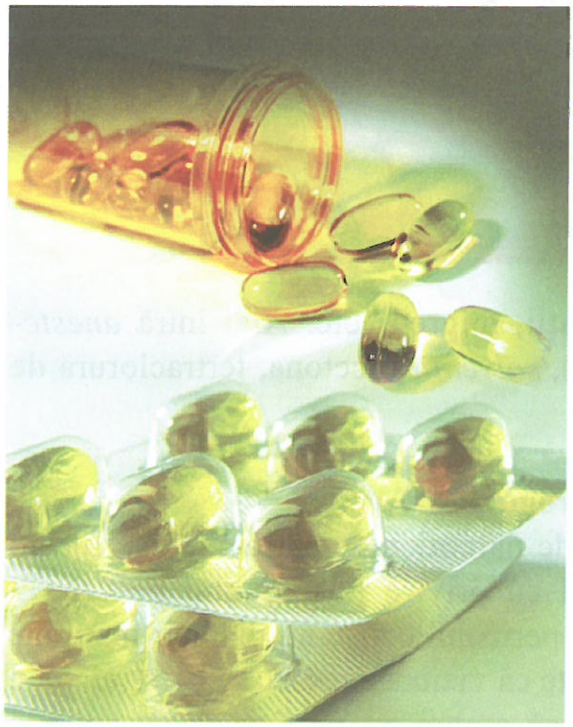

d) Depresivele sistemului nervos influențează anumite părți ale sistemului nervos central să manifeste un comportament agitat. Aici intră de regulă *barbituricele* şi *hipnoticele*. Ele generează dependență psihică, dozele mari au un efect letargic şi îl fac irascibil pe cel care le utilizează, iar luate cu alcool pot produce efecte imprevizibile care duc până la comă sau moarte prin asfixiere.

e) Inebriantele sunt drogurile care se administrează de cele mai multe ori prin inhalare nazală, din plămâni vaporii ajungând rapid în creier, încetinind ritmul respirator şi dând senzații de

euforie, confuzie, halucinații, migrene etc. Aici intră *anestezicele* (eterul, penciclidina), *solvenții* (acetona, tertraclorura de carbon, petrolul, benzina).

Cum se poate scăpa de droguri

Din nefericire, consumul de narcotice de către adolescenți nu poate fi înlăturat prin sfaturi cu privire la pericolul pe care îl reprezintă. Copiii cunosc deja pericolul consumului chiar mai bine decât părinții lor. Realitatea este că viziunea societății determină un comportament „la modă". Până atunci nu rămâne decât puterea deciziei personale. Aceasta înseamnă conştientizare, recunoaştere, apelarea la medic pentru sprijinul anulării dependenței şi întoarcerea la Dumnezeu. Rezistența la presiunile sociale a conformării unui grup care a avut putere de influență asupra unui individ este dată doar de însoțirea acestuia cu singurul eliberator posibil, Isus Cristos. Trebuie să apelăm la El prin credință, cu rugăciune şi puterea sângelui lui Cristos, eliberează pe deplin pe cel stăpânit de droguri.

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- De ce consumul de droguri este un păcat?
- Descrieți simptomele consumului de droguri.
- Cum se poate scăpa de consumul de droguri?
- Citeşte următoarele texte din Scriptură şi scrie care crezi că este legătura dintre ele şi consumul de droguri:

  1 Cor. 3:16-17
  1 Cor. 10:13
  1 Cor. 10:31
  Rom. 12:1,2
  Gal. 6:7

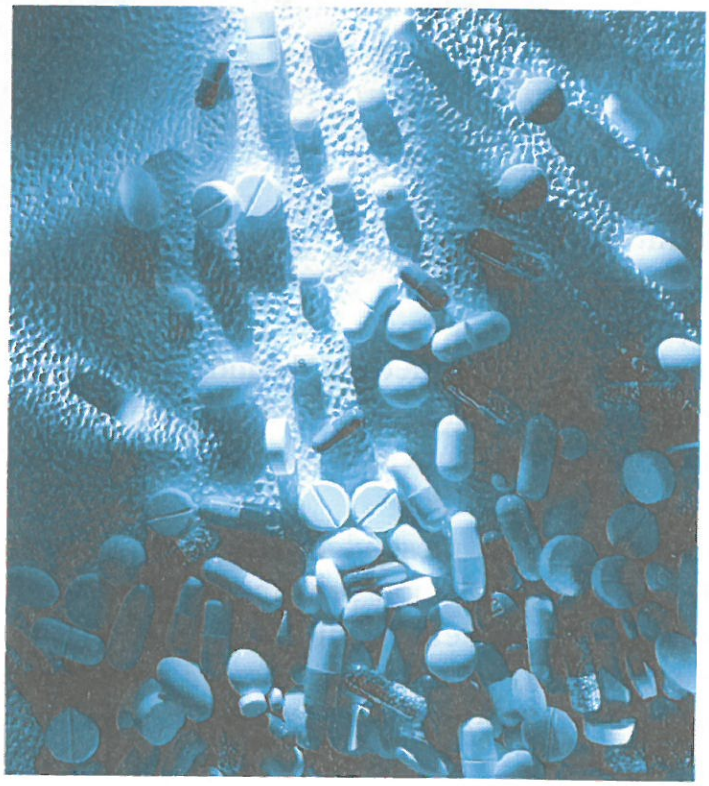

5. MASS-MEDIA

„Răscumpărați vremea căci zilele sunt rele!"
Efes. 5:15

Ce este mass-media ?

Mass-media este un domeniu vast al forței de comunicare, în care televiziunea ocupă un loc central. Alături de televiziune, radioul, presa, ziarele, revistele se înscriu într-o concurență acerbă pentru captarea atenției sociale, fiecare dorind să fie prima în cursa informațională. În autocarul mass-mediei poate fi transportat orice mesaj către populație, iar arta sunetelor este una din formele cu cea mai mare aderență la tineret.

În cadrul televiziunii, mesajul auditiv se combină cu cel vizual. Cercetările arată că acest mod de transmitere a unei informații este mult mai eficient decât simpla auzire. Imaginile privite sunt trecătoare peste retina noastră, dar persistă un timp îndelungat în minte, uneori o viață întreagă. Acestea impresionează puternic, produc emoții, uneori de durată, care, la rândul lor afectează buna dispoziție, simțămintele.

Spre surprinderea oricui citeşte Biblia constatăm că nu se spune nimic despre Televizor. Cu siguranţă la vremea scrierii ei nu exista televizorul. A cunoaşte însă care ar trebui să fie atitudinea creştinului faţă de multe lucruri care pot fi văzute la televizor reprezintă un principiu important pentru viaţă. Putem citi de pe paginile Scripturii că Dumnezeu este interesat în cucerirea minţii noastre şi în păstrarea acesteia ca o redută câştigată pentru El.

Multe din ideile, atitudinile sau valorile noastre sunt influenţate de ceea ce absorbim vizual în mod regulat. Ceea ce arată zilnic emisiunile T.V.: materialism, violenţă, blasfemie, necurăţie nu pot produce în noi roade spirituale, care pot contribui la completarea cunoaşterii. Vizionarea filmelor a devenit o componentă obişnuită în procesul de creştere. Firmele de închiriat casete video au făcut din mulţi tineri clienţi fideli. Îngrijorător este că din ce în ce mai puţin se ţine cont de genul şi conţinutul filmelor. Tinerii de astăzi au mai multe filme la dispoziţie decât oricând. Problema centrală care se ridică din acest impact este capacitatea de selectare a imaginilor, potrivit unui set de valori, bazat pe principii biblice.

Principii biblice:
Gândul - rob al ascultării de Cristos

Creştinul trebuie să aducă orice gând la ascultarea de Cristos. (2Cor. 10:5) Este important ca gândurile noastre să fie aţintite la Cristos şi la lucrurile de sus: *„gândiţi-vă la cele de sus, nu la cele de pe pământ“* (Col. 3:2). Grav,

aşadar, pentru creştin este faptul că împarte mintea în compartimente unde aşază lucrurile lui Dumnezeu şi cele văzute la televizor.

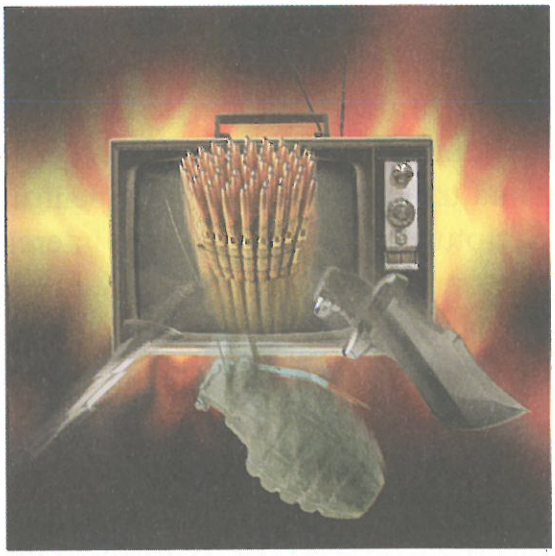

Timpul

De asemenea timpul pe care îl pierdem este atât de preţios în raport cu „aurul" care se poate culege dintr-un şir de emisiuni.

Suntem ispravnici ai timpului personal pe care îl împărţim zilnic. Importanţa chivernisirii timpului este prezentată şi în epistolele pauline: *„răscumpăraţi vremea, căci zilele sunt rele"* (Efes. 5:15).

Privitul *- o cale spre păcat*

Oamenii lui Dumnezeu din toate timpurile au fost foarte atenţi cu această poartă a minţii, care sunt ochii. Un exemplu poate fi Iov, care a *„făcut un legământ cu ochii lui"* (Iov31:1).

Domnul Isus ne descrie privirea ca o cale spre păcat *„Dar Eu vă spun că orişicine se uită la o femeie ca s-o poftească, a şi preacurvit cu ea în inima lui"* (Matei 5:28).

Presiunea mass-mediei

Când vorbim despre mass-media ne referim la tot ceea ce înseamnă mijloc de informare. Posibilităţile tehnologice contemporane favorizează apariţia a sute de ziare şi reviste, uneori în defavoarea cărţilor de studiu. Informaţiile care ne invadează prin presă sunt susţinute de imaginile zilnice ale canalelor de ştiri, show, divertisment, TV. Cea mai complicată problemă a tânărului creştin este alegerea canalului informaţional. Televizorul este privit zilnic iar tinerii noştri sunt contrânşi să evalueze programele TV şi să facă alegeri înţelepte. Dumnezeu ne-a înzestrat cu inteligenţă pe care să

o folosim într-un mod creativ. Totuşi, uneori folosim ore şi ore din timpul dat de Dumnezeu stând în faţa TV. Ne pierdem astfel abilitatea de a citi Biblia şi pierdem timpul pe care l-am fi putut folosi comunicând cu persoanele iubite. Şederea în faţa ecranului TV nu este nesănătoasă doar pentru minţile noastre ci şi pentru trupuri. Singura soluţie rămâne evaluarea corectă a timpului tânărului creştin.

Selectarea imaginilor

Pentru a selecta emisiunile sau scrierile care pot fi utile, apostolul Pavel ne dă un indiciu: *„Încolo, faţii mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice faptă bună, şi orice laudă, aceea să vă însufleţească"* Filip.4:8. Dacă Pavel consideră un lucru ruşinos să se vorbească despre practici imorale (Efes. 5:12), tot aşa de ruşinoasă ar trebui să fie şi opţiunea de a privi aceste imagini.

O soluţie pentru evitarea păcatului care vine din privire (televizor, reviste etc.) este îndemnul lui Pavel care sugerează să ne orientăm spre preocupări spirituale şi nu fireşti: *„nu purtaţi grijă de firea pământească, pentru ca să-i treziţi poftele"* (Rom. 13:14).

Cuvântul lui Dumnezeu ne spune *„să nu vă potriviţi chipului veacului acestuia ci, să vă prefaceţi prin înnoirea minţii voastre, ca să puteţi deosebi bine voia lui Dumnezu: cea bună, plăcută şi desăvârşită"* (Romani 12:2).

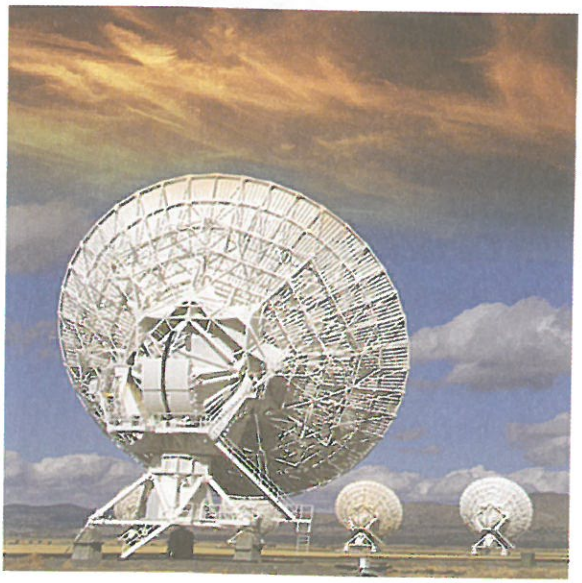

EXERCIȚII - ÎNTREBĂRI - TEME:

- Ce înțelegeți prin mass-media?
- Ce false valori promovează unele mijloace mass-media?
- Indicați câteva principii biblice aplicabile pentru a ne păzi sufletul de atacul audio-vizual din partea diavolului.
- Alege care din următoarele texte din Scriptură se referă la vizionatul televizorului şi care nu: Iosua 14:1,2; Col. 3:1,2; Gal. 2:1; 1 Cor. 10:31; Exod 20:3-6; 1 Tes. 5:21-22.

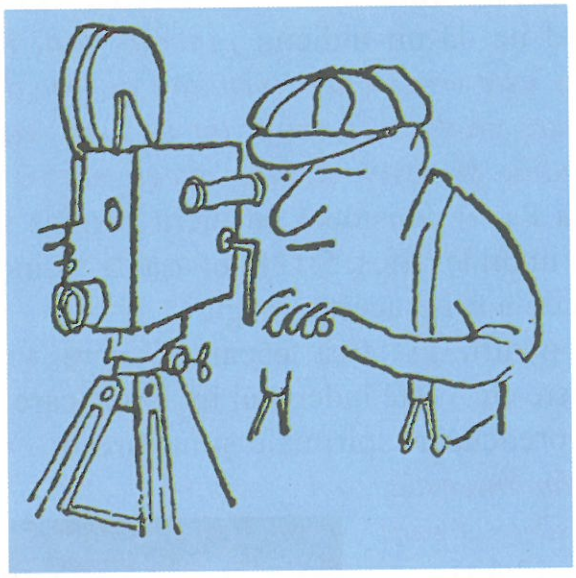

EVALUARE

INFLUENȚE NEFAVORABILE ALE SOCIETĂȚII MODERNE

1. *Ce faci de obicei când simți nevoia de răzvrătire?*

a) Ascult muzică
b) Mă îmbrac altfel decât de obicei.
c) Iau o atitudine.
d) Fac ceva ieşit din comun.
e) Vorbesc cu alții despre asta.
f) Mă rog,
g) Mă cert cu unul din părinți

2. *Când crezi că-ți este permis să bei alcool?*

Niciodată	☐	La petrecere	☐
Când servesc masa	☐	La cina Domnului	☐
Când mi-e sete	☐	Cu prietenii	☐
Nu înainte de vârsta legală	☐	Dacă părinții îmi permit	☐
Oricând, dar moderat	☐	Numai acasă	☐

3. *Ordonează de la 1* (cel mai convingător) *la 8* (cel mai puțin convingător) *următoarele motive care te ajută să eviți tentațiile lumii:*

☐ Prevenirea dependenței
☐ Dorința de a rămâne aproape de Dumnezeu
☐ Teama de a nu pierde prietenii
☐ Dorința de a nu-mi dezamăgi părinții
☐ Teama de a nu intra în încurcături
☐ Teama de a nu suporta consecințe negative
☐ Teama de a nu-mi călca în picioare propriile valori
☐ Prevenirea dereglărilor psihice.

4. *Pe baza următoarelor pasaje biblice, susține o pledoarie cu tema:* ***Pericolul consumului de alcool şi droguri***

Prov. 21:16-17 1 Cor. 3:16-19
Rom. 14:13-18 1 Cor. 10:23-24

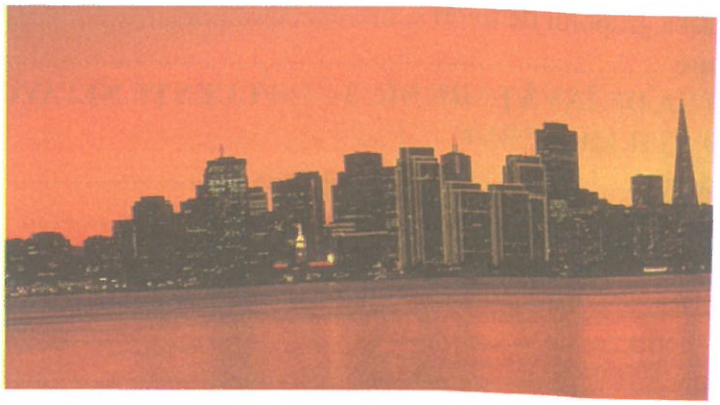

CUPRINS

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 1 – MUZICA BISERICEASCĂ ȘI MESAJUL SPIRITUAL AL ACESTEIA

1. Scurt istoric al muzicii în Vechiul Testament 3
2. Cântarea lui Moise 9
3. Cântarea Anei 12
4. Psalmul robilor evrei 15
5. Cântările fiilor lui Asaf 18
6. Scurt istoric al muzicii în Noul Testament 22
7. Cântarea Mariei 27
8. Cântarea lui Simeon 30
9. Cântarea lui Zaharia 33
10. Cântările duhovnicești 36
11. Lauda în cartea Apocalipsa 40
12. Ființa umană creată pentru a-L lăuda pe Dumnezeu 44
13. Lauda între opțiune și imperativ 49

Evaluare 54

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 2 – PROBLEME SPECIFICE ADOLESCENȚILOR

1. Problemele adolescenților 56
2. Nevoia de conformare 59
3. Integrarea 64
4. Nevoia de modele 70
5. Pericole pentru adolescenți 75
6. Răzvrătirea 82
7. Aspectul fizic 87
8. Anturajul 92
9. Evaluarea grupului de tineri 96

Evaluare 99

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 3 – INFLUENȚE NEFAVORABILE ALE SOCIETĂȚII MODERNE

1. Muzica rock 100
2. Alcoolul 107
3. Fumatul 113
4. Drogurile 117
5. Mass-media 122

Evaluare 126

ISBN(10) 973-87884-4-7
ISBN(13) 978-973-87884-4-2